

Problematika profesní obrany zásahové jednotky dohledového a poplachového přijímacího centra

The issue of professional defense of a task force of a surveillance
and alarm receiving center

Radim Březina

Bakalářská práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Radim BŘEZINA**
Osobní číslo: **A09209**
Studijní program: **B 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Téma práce: **Problematika profesní obrany zásahové jednotky
dohledového a poplachového přijímacího centra**

Zásady pro vypracování:

1. Seznamte se s problematikou úrovně znalostí profesní obrany zásahové jednotky dohledového a poplachového přijímacího centra.
2. Vyhodnoťte místo, úlohu, hlavní úkoly zásahové jednotky, nejčastější situace profesní obrany a používané prostředky.
3. Specifikujte místo, prostředí, dobu činnosti a metody používané v rámci situace profesní obrany realizované zásahovou jednotkou dohledového a poplachového přijímacího centra.
4. Analyzujte nejrozšířenější metody řešení situací profesní obrany z hlediska pozitiv a negativ.
5. Vyberte a zdůvodněte doporučení vhodných obranných prostředků pro zásahovou jednotku dohledového a poplachového přijímacího centra.
6. Zpracujte návrh základní úrovně znalostí profesní obrany pro pracovníky zásahové jednotky dohledového a poplachového přijímacího centra.
7. V práci využijte závěry vlastního šetření a názornost podpořte dostatkem obrazového materiálu

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. ČERNÝ, Josef. Evropský výcvikový modul pro základní ostrahu. Vyd. 1. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, Technologická fakulta, 2003, 152 s. ISBN 80-731-8107-X.
2. GRUBER, David. Zlatá kniha komunikace. 3., upr. a dopl. vyd. Ostrava: Gruber - TDP, c2009, 277 s. ISBN 978-808-5624-281.
3. MALÁNÍK, Zdeněk. Přednášky z předmětu Speciální tělesná příprava. 2000-2009.
4. NOVOTNÝ, František. Právo na sebeobranu: Jak se smíme bránit?. Vyd. 1. Praha: LexisNexis CZ, 2006, 114 s. Knihovnička LexisNexis. ISBN 80-869-2010-0.
5. SDE-OR, Imi a Eyal YANILOV. Krav maga: umění čelit ozbrojenému útočníkovi : moderní, jednoduchý, avšak razantní a efektivní izraelský systém sebeobranu a praktického bojového nácviku, prověřený ve střetnutích. Vyd. 1. v Našem vojsku. Praha: Naše vojsko, 2003, 246 s. ISBN 80-206-0689-0.
6. SÝKORA, Miloslav. Psychologie ve služební činnosti strážníka obecní (městské) policie a strážného civilní bezpečnostní služby. Vyd. 1. Ilustrace R Hrubý. Praha: Armex - Trivis Praha, 1997, 70 s. ISBN 80-902-2833-X.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Zdeněk Maláník

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání bakalářské práce:

24. února 2012

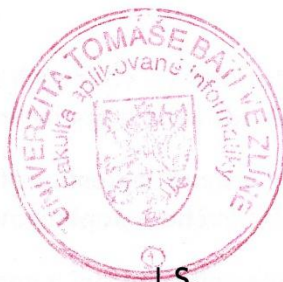
Termín odevzdání bakalářské práce:

25. května 2012

Ve Zlíně dne 24. února 2012

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.

děkan

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.

ředitel ústavu

ABSTRAKT

Bakalářská práce pojednává o problematice profesní obrany zásahové jednotky poplachového a přijímacího centra. Práce je rozdělena do dvou celků. První část je teoretická, která rozebírá základní definice spojené s touto problematikou a také zahrnuje základní právní aspekty spojené s tímto problémem. Dále pojednává o činnostech této zásahové jednotky a řeší její situace a také přípravu této jednotky k výkonu jejího povolání. Praktická část poté vyhodnocuje postupy zásahové jednotky, vhodné obranné prostředky a jako hlavní bod navrhuje základní úroveň profesní obrany, kterou by pracovníci zásahové jednotky měli znát.

Klíčová slova: profesní obrana, nutná obrana, zásahová jednotka, obranné prostředky, obranné techniky, vyprošťovací techniky, zadržovací techniky, útočník

ABSTRACT

This thesis deals with the issue of professional defense of a task force of a surveillance and alarm receiving center. The work is divided into two parts. The first part is theoretical, which deals with the basic definitions associated with these issues and also includes basic law aspects connected with this problem. Furthermore it deals with the activities of this task force and solves the situations and preparation of this task force for the performance of their profession. The practical part evaluates methods of the task force, the appropriate defense equipment and as the main point suggests a basic level of a professional defense, which the employees of task force should know.

Keywords: professional defense, necessary defence, task force, defense equipment, defensive techniques, extrication techniques, detention techniques, aggressor

Děkuji vedoucímu mé bakalářské práce panu Ing. Zdeňku Maláníkovi, za jeho odborné vedení, důležité rady, připomínky a cenné konzultace, které mi poskytoval během této práce. Dále bych chtěl poděkovat své přítelkyni a rodině za podporu během studia a také přátelům des. Antonínu Petrášovi, Radku Spáčilovi a Tomáši Zichovi při focení praktické části bakalářské práce.

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 SEZNÁMENÍ SE S PROBLEMATIKOU ZÁSAHOVÉ JEDNOTKY	13
1.1 FORMULACE PROBLEMATIKY ZÁSAHOVÉ JEDNOTKY	13
1.1.1 Profesní obrana.....	13
1.1.2 Sestava zásahové jednotky	13
1.1.3 Místo činnosti zásahové jednotky	14
1.1.4 Rozsah působnosti zásahové jednotky	14
1.1.5 Útok.....	14
1.1.6 Zadržení.....	15
1.2 PRÁVNÍ ASPEKTY.....	15
1.2.1 Právní prostředí	15
1.2.2 Nutná obrana (§ 29 Trestního zákoníku)	15
1.2.3 Krajní nouze (§ 28 Trestního zákoníku)	16
1.2.4 Zadržení osoby podezřelé (§ 76, odst. 2 Trestního řádu).....	19
1.2.5 Neposkytnutí pomoci (§ 150 Trestního zákoníku).....	20
2 ČINNOST ZÁSAHOVÉ JEDNOTKY	21
2.1 ÚKOLY ZÁSAHOVÉ JEDNOTKY	21
2.2 POSTUPY VÝKONU ČINNOSTI ZÁSAHOVÉ JEDNOTKY	21
2.3 TAKTICKÉ POSTUPY PŘI ZÁSAHU	22
2.3.1 Týmová spolupráce	23
2.3.2 Vzdálenost.....	23
2.3.3 Konfliktní situace	24
3 SITUACE PROFESNÍ OBRANY	25
3.1 VÝJEZD ZÁSAHOVÉHO VOZIDLA	25
3.1.1 Co způsobuje poplach	25
3.1.1.1 Falešné poplachy.....	25
3.1.1.2 Napadení střeženého objektu	25
3.1.1.3 Výtržníci, vandalové a osoby ovlivněné návykovou látkou	26
3.1.2 Řešení situace po příjezdu na místo	26
3.1.2.1 Pozorování a zhodnocení situace	26
3.1.2.2 Spolupráce s DPPC	26
3.1.2.3 Přivolání pomoci.....	27
3.2 TAKTIKA POSTUPU	27
3.2.1 Obhlídka objektu / místa zásahu	28
3.2.2 Předcházení vzniku konfliktní situace	28
3.2.3 Řešení situace profesní obrany.....	28
3.2.4 Zadržení podezřelého	29
3.2.5 Předání zadrženého	29
3.2.6 Postup při spolupráci s PČR.....	30
3.2.7 Záznam o zákroku	30
3.3 VÝVOJ SITUACE SE ZADRŽOVANÝM.....	31
3.3.1 Zadržovaný spolupracuje	31
3.3.2 Zadržovaný nespolupracuje, ale neútočí	32

3.3.3	Zadržovaný nespolupracuje a útočí.....	32
3.4	KOMUNIKACE PROFESNÍ OBRANY.....	34
3.4.1	Vyhnutí se konfliktní situaci pomocí komunikace.....	34
3.4.2	Komunikace s agresivní osobou.....	34
3.4.3	Komunikace s osobou ovlivněnou návykovou látkou	35
3.4.4	Komunikace s podezřelým pro získání času	35
3.4.5	Komunikace při manipulaci se zadržovaným	35
4	PŘÍPRAVA ZÁSAHOVÉ JEDNOTKY NA PROFESNÍ OBRANU	37
4.1	KURZY PROFESNÍ OBRANY PRO ZÁSAHOVOU JEDNOTKU.....	37
4.1.1	Výběr kurzů z hlediska vhodnosti pro profesní obranu	37
4.1.2	Četnost kurzů	38
II	PRAKTICKÁ ČÁST.....	39
5	POSTUPY ZÁSAHOVÉ JEDNOTKY (DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ).....	40
5.1	VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	40
5.2	ZHODNOCENÍ POSTUPŮ ŘEŠENÍ SITUACÍ PROFESNÍ OBRANY.....	49
6	OBRANNÉ A ZADRŽOVACÍ PROSTŘEDKY VHODNÉ PRO PROFESNÍ OBRANU	50
6.1	OBUŠKY	50
6.2	OBRANNÉ SPREJE	51
6.3	PALNÁ ZBRANĚ	53
6.4	JINÉ ZBRANĚ.....	54
6.5	POUTA.....	55
7	NÁVRH ZÁKLADNÍ ÚROVNĚ PROFESNÍ OBRANY	58
7.1	ZÁKLADNÍ POSTOJ	58
7.2	ROZDĚLENÍ ÚDEROVÝCH ZÓN.....	58
7.3	TECHNIKY ÚDERŮ	59
7.3.1	Přímý úder	60
7.3.2	Boční úder, tzv. hák	60
7.3.3	Úder vedený zespod, tzv. zvedák	60
7.4	TECHNIKY KOPŮ.....	61
7.4.1	Přímý kop	61
7.4.2	Obloukový kop.....	62
7.4.3	Kop kolenem	62
7.5	OBRANNÉ TECHNIKY PROTI ÚDERŮM.....	63
7.5.1	Přímý úder	63
7.5.2	Boční úder, tzv. hák	64
7.6	OBRANNÉ TECHNIKY PROTI KOPŮM.....	65
7.6.1	Přímý kop	65
7.6.2	Obloukový kop.....	67
7.7	VYPROŠŤOVACÍ TECHNIKY Z DRŽENÍ A ŠKRCENÍ	68
7.7.1	Držení zepředu za ruku	68
7.7.2	Držení zepředu přes ruce.....	69
7.7.3	Držení zepředu pod rukama	70
7.7.4	Držení zezadu za ruce	71

7.7.5	Držení zezadu přes ruce	72
7.7.6	Držení ze zadu pod rukama	73
7.7.7	Držení za oděv / výstroj	74
7.7.8	Škrčení zepředu jednou rukou	75
7.7.9	Škrčení zepředu oběma rukama	76
7.7.10	Boční škrčení, kravata	77
7.7.11	Škrčení zezadu bez tzv. „klíče“	78
7.7.12	Škrčení zezadu s použitím tzv. „klíče“	79
7.8	TECHNIKY STRŽENÍ	80
7.9	ZADRŽOVACÍ TECHNIKY	82
7.9.1	Nasazení páky	82
7.9.1.1	Při doteku, nebo držení za oděv, varianta 1	82
7.9.1.2	Při doteku, nebo držení za oděv, varianta 2	83
7.9.1.3	Při pokusu o kontakt, varianta 1	85
7.9.1.4	Při pokusu o kontakt, varianta 2	86
7.9.2	Zadržení pomocí poutacího prostředku	87
7.9.3	Postup zadržení z obrany proti kopu	88
7.10	ODVÁDĚCÍ TECHNIKY	90
7.11	OBRANNÉ TECHNIKY PROTI OZBROJENÉMU ÚTOČNÍKOVÍ	93
7.11.1	Obušky a tyče	93
7.11.2	Nože a ostatní krátké bodné zbraně (improvizované)	96
7.11.2.1	Přímé bodnutí	96
7.11.2.2	Bodnutí obloukem	97
7.11.2.3	Bodnutí shora	98
7.11.2.4	Vyhrožování s nožem u krku z přední sféry	99
7.11.2.5	Držení nože u krku zezadu	100
7.11.3	Palná zbraň	102
7.12	VYUŽITÍ OBRANNÝCH PROSTŘEDKŮ	104
7.12.1	Využití proti odvrácení útoku	104
7.12.2	Využití k vyproštění	106
7.12.3	Využití k zadržení a odvedení	110
7.13	OBRANA PROTI DVĚMA A VÍCE ÚTOČNÍKŮM	112
	ZÁVĚR	113
	ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ	114
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	115
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	117
	SEZNAM OBRÁZKŮ	118
	SEZNAM GRAFŮ	126
	SEZNAM SCHÉMAT	127
	SEZNAM PŘÍLOH	128

ÚVOD

Bakalářská práce se zaměřuje na problematiku profesní obrany zásahové jednotky dohledového a poplachového přijímacího centra. Tím pádem je tedy bakalářská práce zacílena pouze na jeden celek z průmyslu komerční bezpečnosti a zaměřuje se pouze na tuto skupinu, tedy na zásahovou jednotku.

Téma problematiky profesní obrany zásahové jednotky dohledového a poplachového přijímacího centra jsem si vybral z toho důvodu, že se rád věnuji sebeobraně, ze které profesní obrana de facto vychází a právě téma profesní obrany zásahové jednotky mně velmi zajímalo.

Cílem je vytvořit metodickou pomůcku, díky které by začínající pracovník v zásahové jednotce dohledového a poplachového přijímacího centra mohl získat přehled o základních znalostech, ať již z hlediska právních aspektů, různých činností a povinností nebo právě znalost základní úrovně profesní obrany.

Při zpracovávání bakalářské práce jsem využíval vědeckých metod analýzy, kompilace, indukce a dedukce. Vědecká metoda analýzy byla využita především v částech právní aspekty, činnost zásahové jednotky a také situace profesní obrany. V některých těchto částech byla zároveň využita metoda kompilace, která byla využita pro utřídění jednotlivých poznatků o činnostech a postupech zásahové jednotky dohledového a poplachového přijímacího centra. Formou indukce bylo v práci zpracováno dotazníkové šetření, přičemž v návaznosti na něj, byl formou dedukce zpracován návrh základních znalostí profesní obrany. Dedukce byla využita i v částech taktické postupy při zásahu a komunikace profesní obrany.

Práce je rozdělena na dvě základní části a to teoretickou a praktickou. V první, tedy teoretické části na začátku seznamuji s některými základními definicemi k činnosti zásahové jednotky. Jsou to především důležité pojmy jako profesní obrana, sestava zásahové jednotky, místo a činnost zásahové jednotky, rozsah její působnosti, útok a zadržení. Poté zde přichází na řadu velmi důležité právní aspekty, kde jde především o Nutnou obranu, Krajní nouzi a Zadržení osoby podezřelé. Dále je zde rozebírána činnost zásahové jednotky, kde jsou nastíněny její hlavní úkoly, postupy činnosti a taktické postupy pracovníka zásahové jednotky. Poté jsou zde popsány situace profesní obrany, počínaje výjezdem zásahového vozidla, taktikou postupu, vývojem situace se zadržovaným, až po komunikaci profesní obrany. Na závěr teoretické části je kapitola

příprava zásahové jednotky na profesní obranu, která obsahuje stručný návod k výběru vhodných kurzů pro profesní obranu a četnost těchto kurzů.

Praktická část se zabývá dotazníkem, u kterého nastaly největší potíže, jelikož i přes spoustu oslovených agentur byla návratnost nízká a tím pádem i získaná data mají nízkou vypovídající hodnotu. Další část praktické části práce je tím co jsem pokládal za nejtěžnější. Nejdříve jde o výběr obranných a zadržovacích prostředků vhodných pro profesní obranu pracovníka zásahové jednotky dohledového a poplachového přijímacího centra a hlavně návrh základní úrovně profesní obrany, ve které jsou předvedeny a vysvětleny postupy základních znalostí pro profesní obranu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SEZNÁMENÍ SE S PROBLEMATIKOU ZÁSAHOVÉ JEDNOTKY

1.1 Formulace problematiky zásahové jednotky

Na začátku je zde formulace základních pojmů k problematice zásahové jednotky dohledového a poplachového přijímacího centra (dále jen zásahová jednotka, popř. ZJ) a nastínění hlavních problémů, které jdou ruku v ruce s výkonem této činnosti, jako je profesní obrana, sestava samotné zásahové jednotky, rozsah její působnosti, vymezení pojmu útok a zadržení.

1.1.1 Profesní obrana

Profesní obrana je vykonávána složkami PKB a jde o obranu vykonávanou v rámci zaměstnání. Jedná se tedy o komerční profesní obranu (opakem je státní profesní obrana, kterou vykonávají státní složky, tedy Policie ČR, Vojenská Policie, Armáda ČR, Vězeňská Stráž atd.), kterou vykonává zaměstnanec za úplatu. Pracovník bezpečnostní služby tedy chrání život, zdraví, svobodu (osobní a domovní) a majetek jiné osoby.

Profesní obrana v sobě zahrnuje údery, kopy, hody, páky, škrcení, techniky zadržení či odvedení a další, s úkolem odrazit a zastavit útok útočnicka, znemožnit další jednání, znehybnit a zadržet pro další práci s tímto útočnickem. Je nutné brát na vědomí, že složky PKB nemají o nic větší pravomoci, než kterýkoliv jiný občan a musí se řídit v souladu s českým právním řádem.

1.1.2 Sestava zásahové jednotky

Zásahová jednotka, je akční výkonná složka dohledového a poplachového přijímacího centra, kterou tvoří vyškolení a vycvičení pracovníci, kteří jsou při zjištění narušení střeženého objektu vysíláni na tento objekt, s cílem zjistit skutečný stav poplachu, jeho důvod a případně zajistit podezřelé či stopy. Zásahová jednotka sestává obvykle ze dvou pracovníků PKB, kteří jsou vyzbrojeni vysílačkou, mobilním telefonem, palnou zbraní, obuškem a případně pepřovým sprejem. Na členy zásahové jednotky jsou kladeny vysoké požadavky. Patří sem řidičské schopnosti, znalost regionu, ve kterém vykonávají své zaměstnání, znalost profesní obrany, střelecký výcvik, taktický výcvik, znalost poskytnutí první pomoci, zdolávání požáru. Od pracovníků zásahových jednotek jsou také vyžadovány vlastnosti jako trestní bezúhonnost, spolehlivost, zodpovědnost,

fyzická zdatnost a rozhodnost. Člen zásahové jednotky by měl vlastnit řidičský průkaz skupiny B a zbrojní průkaz. [7]

1.1.3 Místo činnosti zásahové jednotky

Zásahová jednotka vykonává svou činnost na místech, které určuje smlouva mezi bezpečnostní agenturou a majitelem pozemku či nemovitosti, která je bezpečnostní agenturou zabezpečována. Může se jednat o rodinné domy, popřípadě byty, kancelářské prostory, bary, herny, obchodní prostory, firmy, nebo výrobní haly. Zásahová jednotka by měla zajišťované prostory znát, orientovat se v nich a umět odhadnout místa předpokládaného výskytu narušitele. Na tato místa vyjíždí vždy na základě pokynu dispečera, a po celou dobu je s ním v rádiovém spojení. Každý výjezd se zapisuje do knihy výjezdů.

1.1.4 Rozsah působnosti zásahové jednotky

Při příjezdu na místo zásahu, na které byla zásahová jednotka vyslána je tato jednotka povinna provést obhlídku narušeného objektu, aby byla schopna určit, zda se jednalo o falešný poplach, či nikoliv. Při zjištění narušení musí zásahová jednotka provést nutná opatření k zadržení narušitele, pokud je to alespoň trochu možné, provést opatření ke zmírnění škod, provést kriminalistické zajištění stop a zajištění místa pro potřeby PČR. Zjistit možné svědky, vyrozumět dispečera o stavu (ZJ je s dispečerem ve spojení po celou dobu zásahu, z důvodů hlášení a přivolání jednotek IZS), střežit narušený objekt do příjezdu PČR a po dobu, dokud nedojde k vystřídání statickou ostrahou, která zabezpečí objekt po dobu nezbytně nutnou k provedení potřebných oprav (rozbité vstupní dveře, okna, atd.). Po příjezdu této hlídky by se měla zásahová jednotka vrátit zpět na dispečink, kde sepiše záznam výjezdu, popř. vyčkává na další zásah.

1.1.5 Útok

Útokem může být myšlen útok psychický, nebo fyzický. V této práci se budu zabývat pouze útoky fyzickými, jelikož tyto jsou nejčastější formou napadení. Útok je forma aktivní činnosti zaměřená proti jiné osobě, zaměřená proti zájmům chráněných zákonem, což je život, zdraví, majetek, svoboda, čest a další a je prováděna útočником. Může však nastat situace, kdy útočník použije ke spáchání trestného činu nástroje, který je z hlediska práva sice neživý, jelikož jde o věc, ale fakticky jde o nástroj živý. Tímto jsou především myšleni psi, kteří jsou v rukách útočnicka zneužíváni k zaútočení na jinou osobu

a tím jsou zneužiti k páčání trestné činnosti. Útočník ovšem může také využít k provedení trestného činu i jiné osoby, která nejedná sama, nebo nejedná zaviněně (de facto jde především o osoby s duševní poruchou, či chorobou). V tomto případě je takovýto člověk tzv. živým nástrojem v rukou útočníka. [8]

1.1.6 Zadržení

Zadržení je metodou k zajištění osoby. Jedná se o krátkodobé omezení osobní svobody, například po dobu nutnou pro předání Policii ČR. Zadržet smí dle zákona každý, při přistižení podezřelého při trestném činu, nebo bezprostředně po něm. Zadržením se budu dále zabývat v kapitole 1.2.4.

1.2 Právní aspekty

Právními aspekty je myšlena právní podpora pro činnost zásahové jednotky. Každý pracovník v průmyslu komerční bezpečnosti by měl mít právní povědomí minimálně o nutné obraně, krajní nouzi, zadržení osoby podezřelé a také o neposkytnutí první pomoci. Obzvláště pro zásahovou jednotku dohledového a poplachového přijímacího centra to platí dvojnásob.

1.2.1 Právní prostředí

Trestní zákon udává, že čin, kterým někdo odvrací útok jiné osoby proti životu, zdraví, majetku, svobodě, cti a jiným zájmům chráněných zákonem, není trestný čin. Útok však musí naplňovat některé charakteristiky, ze kterých vyplývá, že útok musí hrozit a trvat. Dle trestního zákona jde tedy o § 29 Nutná obrana, § 28 Krajní nouze a také § 150 Neposkytnutí pomoci. Z trestního řádu jde především o § 76 odst. 2 Zadržení osoby podezřelé. Tyto zákony zde budou následně citovány a rozebrány.

1.2.2 Nutná obrana (§ 29 Trestního zákoníku)

"Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.

Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku."

[9]

Ze zákona o nutné obraně vyplývá, že využít ji může kdokoliv, tedy nejen ten, kdo je sám ohrožený. Obrana u nutné obrany musí být vždy silnější než útok, a to z toho

důvodu, aby byla účinná. Musí zde však být ale splněna podmínka, aby byla obrana zcela zjevně přiměřená. Nemusí jít pouze o obranu pasivní, tedy odrážení útoků nebo vykrývání ran, ale obrana může být i aktivní. Obránce se však v tuto chvíli nestává útočником, ale jedná se stále o obránce. Proti útokům ze strany útočnicka, ale tedy i na aktivní obranu je možno využít nejen ruce, ale lze použít nějaký předmět, ať už jde o improvizovaný obranný prostředek (klacek, lahev, klíče, deštník, atd.), nebo prostředek k tomuto účelu zkonstruovaný (obrný sprej, teleskopický obušek, palná zbraň, atd.), zvíře, nebo jinou osobu. Nutnou obranu využívají členové ZJ ve své praxi nejčastěji.

Obrana musí vždy směřovat proti útočnickovi, a pokud je útočníků více, může být obrana vedena proti kterémukoliv z útočníků, popřípadě proti všem v jakémkoliv pořadí.

Příklad nutné obrany dle § 29 Trestního zákoníku:

Útočník s tyčí v ruce napadne muže a křičí na něj, že ho zmrzačí, že ho zabije, protože měl poměr s jeho ženou. Muž se brání a bodne útočnicka nožem do hrudníku. Jednání muže je nutnou obranou.

Příklad, kdy se již o nutnou obranu dle § 29 Trestního zákoníku nejedná:

Útočník s tyčí v ruce napadne muže a křičí na něj, že ho zmrzačí, že ho zabije, protože měl poměr s jeho ženou. Poté ho tyčí udeří do nohou a přes záda, načež odchází. Po ukončení útoku bodne muž odcházejícího útočnicka nožem do zad.

Takového jednání již není nutnou obranou, jelikož podle § 29 odst. 2 Trestního zákoníku byla zjevně nepřiměřená útoku a také není přípustná proti útoku, který již netrvá, tedy byl ukončen. [10]

Exces (vybočení) z podmínek nutné obrany:

- obrana byla zjevně nepřiměřená útoku
- obrana nebyla současná s útokem (ten ještě nezačal, nebo již skončil)
- byl odvrácen neexistující (domnělý) útok

1.2.3 Krajní nouze (§ 28 Trestního zákoníku)

"Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.

Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet." [9]

Při krajní nouzi se sleduje pouze hrozící nebezpečí, jehož původ nerozhoduje. Tímto hrozícím nebezpečím může být prakticky cokoli. Může se jednat o přírodní katastrofu (záplavy, závaly, laviny, požáry, tornáda, tsunami, apod.), energetické nebezpečí (která se týkají např. elektrického proudu či plynu), stroje (především zanedbání povinnosti při práci se stroji), nebo událostí jiného charakteru (útok zvířete - nepoštvaného), nebo jednáním člověka. Ze zákona vyplývá, že nesmí být důsledek stejně závažný, nebo dokonce závažnější, než ten, který hrozil. Pokud ovšem ten, kdo jedná v krajní nouzi odvrací toto nebezpečí a splňuje podmínky, že důsledek není závažnější než ten který hrozil, neodpovídá za škodu, kterou způsobil tímto jednáním. S krajní nouzí se pracovníci ZJ však téměř nesetkají a při svém povolání využívají hlavně nutnou obranu.

Příklad krajní nouze dle § 28 Trestního zákoníku:

Při požáru rodinného domu jedná majitel v krajní nouzi, pokud strhne sousedovu starší střechu s minimální hodnotou, aby tím zabránil rozšíření požáru na střechy nově postavených řadových domků. Tímto je zachována proporcionalita následků.

Příklad, kdy se již o krajní nouzi dle § 28 Trestního zákoníku nejedná:

Při požáru rodinného domu nemůže majitel strhnout sousedovu novou střechu jen proto, aby zabránil rozšíření požáru na střechu svého domu, zakoupenou téhož dne. Nebyla by zachována proporcionalita následků.

Podmínky krajní nouze

- Nemožnost odvrácení hrozícího nebezpečí jiným způsobem
- Dodržení proporcionality (následek nesmí být stejný, nebo vyšší než hrozil, tedy musí být nižší)
- Odvrací se nebezpečí hrozící zájmům chráněným trestním zákonem (život, zdraví, svoboda, majetek, důstojnost)
- Jsou-li obranou zasaženy třetí strany, které nejsou útočníky, musejí být ve vztahu k nim splněny podmínky krajní nouze
- Nelze obětovat cennější statek za statek nižší hodnoty (život x majetek) [10]

Schéma 1: Krajní nouze

U krajní nouze, se naopak od nutné obrany, jednání zaměřuje vždy na někoho jiného, než na útočníka. Jde tedy o zájmy třetích stran, které tento stav krajní nouze nezavinily, ani na něm nenesly žádnou vinu. Jejich zájmy je potřeba chránit více než zájmy útočníka, a proto jsou podmínky přísnější, než u nutné obrany. [3]

Rozdíl mezi nutnou obranou a krajní nouzí

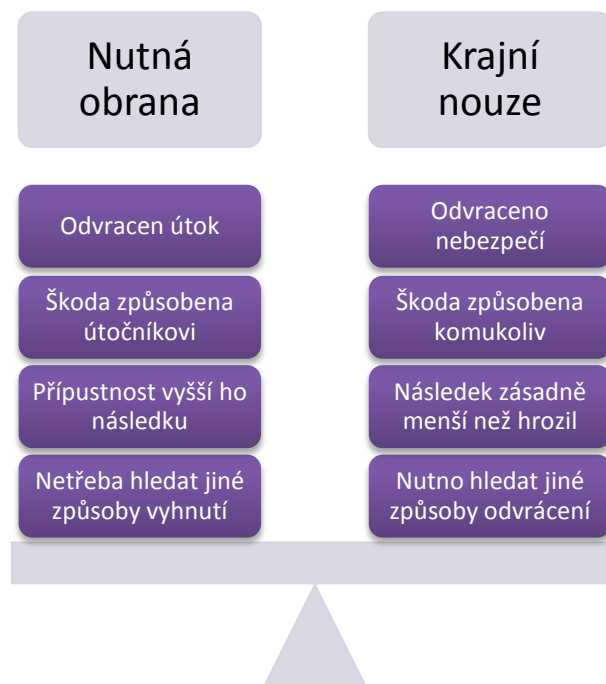

Schéma 2: Rozdíl mezi nutnou obranou a krajní nouzí

1.2.4 Zadržení osoby podezřelé (§ 76, odst. 2 Trestního řádu)

"Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit." [11]

Pracovníci PKB, potažmo i členové zásahové jednotky nemají žádný zvláštní zákon, který by jim dával větší pravomoci, než mají všichni ostatní občané, jelikož nemají statut veřejného činitele. Pokud tedy musí zadržet osobu podezřelou, jsou pouze fyzickými osobami a musí se řídit podle § 76, odst. 2 Trestního řádu, tedy může tuto osobu zadržet jako každý jiný občan a toto zadržení musí neprodleně nahlásit PČR. Zákon však neřeší jak zadržení provést a jak následně zadrženého do příjezdu policie zadržet. Policie má k dispozici pouta a musí zadrženého tímto poutacím prostředkem spoutat. Příslušník zásahové jednotky by při své činnosti měl také mít tento poutací prostředek, ale jelikož mu zákon nenařizuje, jakým způsobem a jakým poutacím prostředkem má zadrženého zadržet, smí použít prakticky cokoliv, co je pro tento účel vhodné. Ovšem použití pout jako poutacího prostředku zajišťuje jistou profesionalitu a eleganci, než kdyby příslušník zásahové jednotky zadrženého poutal lanem, nebo prostě tím co je zrovna po ruce.

Zadržením osoby je tedy myšleno zbavení takovéto osoby osobní svobody, na dobu nezbytně nutnou, pro předání orgánům PČR. Jinou osobu můžeme zadržet, pokud existuje důvodné podezření, že osoba spáchala trestný čin, nebo je u páchání trestného činu přistižena. Při oznamování policii o zadržení této osoby je vhodné uvést tyto informace:

- jedná se o zadržení podezřelého
- místo zadržení
- důvod zadržení
- pohlaví (muž, žena, dítě)
- jak byl zadržen
- je-li zranění
- rozpoznávací údaje (barvu oděvu, vlasů, popř. jiné)

Rozpoznávací údaj je vhodné uvést zejména proto, kdyby došlo ke změně situace a zadržený by se dostal ze zadržení, mohl by zadržet původního zadržujícího a PČR by poté zadržela nesprávnou osobu, což by bez přítomnosti svědků mohl být velký problém.

[3]

1.2.5 Neposkytnutí pomoci (§ 150 Trestního zákoníku)

"Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví nebo jiného vážného onemocnění, neposkytne potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví nebo vážného onemocnění, neposkytne potřebnou pomoc, ač je podle povahy svého zaměstnání povinen takovou pomoc poskytnout, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti."

[12]

Poskytnout pomoc musí každý. Z prvního odstavce zákona však vyplývá, že první pomoc nemusí být poskytnuta, pokud by ten, který by ji byl nutný poskytnout, byl vystavený nebezpečí pro sebe. Například, pokud by měl ten kdo neumí plavat skočit pro tonoucího, nebo vběhnout do hořícího domu, který se může i zřítit. Poskytnutím první pomoci může být ale i v takovýchto případech již pouhé přivolání pomoci, či zavolání na čísla IZS.

Podle druhého odstavce neplatí výše napsané pokud se jedná o osobu, která je podle povahy zaměstnání povinna takovou pomoc poskytnout. Tato osoba musí pomoc poskytnout i tehdy, může-li dojít k ohrožení vlastního života či zdraví. Jedná se především o záchranáře, hasiče, policisty, vojáky a podobné profese.

2 ČINNOST ZÁSAHOVÉ JEDNOTKY

Činnost zásahové jednotky je rozbor jejich úkolů a povinností vyplývajících z funkce na pozici pracovníka zásahové jednotky, sled postupů, které by na sebe měli navazovat a také taktické postupy. Jedná se o kroky, který by měli být vždy splněny a podle kterých by se pracovníci ZJ měli pokud možno řídit.

2.1 Úkoly zásahové jednotky

Již z názvu zásahová jednotka vyplývá, že se jedná o skupinu, která za určité situace někde zasahuje. Říká se jí též jednotka či skupina výjezdová, čímž nám název napovídá, že se nejedná o skupinu statickou, ale o skupinu, která k výkonu činnosti musí někam vyrazit. Zásahová jednotka tedy vyjíždí plnit pracovní povinnosti na místo zásahu, které jí přidělí dispečink firmy. Jedná se zde hlavně o objekty typu kancelářských prostor, výroben, ale i obchodních řetězců či obytných domů. Při obdržení zprávy z dispečinku zásahová jednotka vyjíždí na toto místo, kde jako první musí provést obezřetnou obhlídku objektu, minimalizovat riziko škody vzniklé ve střeženém objektu, chránit zájmy majitele objektu a popřípadě řešit krizové situace. Po celou dobu zásahu musí být pracovník zásahové jednotky v radiovém spojení s dispečinkem, na který nahlašuje veškeré zjištěné skutečnosti a informuje jej, zda je třeba přivolat PČR, popřípadě další složky IZS. Zásah pracovníka zásahové jednotky končí ve chvíli, kdy na místo dorazí PČR a statická hlídka bezpečnostní agentury, která dále místo zajistí.

2.2 Postupy výkonu činnosti zásahové jednotky

Základem práce pracovníka na pozici zásahové jednotky je způsob, jakým musí postupovat při plnění pracovního úkolu na místě zásahu. Nejdříve ze všeho dá dispečer poplachového přijímacího centra pokyn k výjezdu k objektu. Zásahová jednotka je po celou dobu cesty k objektu ve spojení s dispečerem a přijímá informace o objektu (jaké detektory hlásí narušení, ve kterých místech atd.). Po příjezdu následuje obezřetná obhlídka objektu, při které pracovník zjišťuje zda se v některých místech nesvítí a podobně. Následuje zjištění narušení pláště, nebo zjištění pohybu. Jelikož se narušitelé dostávají do objektů nejčastěji narušením oken a dveří, je třeba se v první řadě zaměřit na tyto prvky a následně i na prvky zbývající, jako jsou stavební otvory, ventilace a pod. Zjištěné skutečnosti sděluje okamžitě dispečerovi. S těmito informacemi dispečer kontaktuje PČR a také kontaktní osobu. Zásahová jednotka vyčkává na příjezd PČR,

kteřá prioritně provádí zásah proti narušiteli / narušitelům. Po příjezdu PČR je úkolem zásahové jednotky informovat PČR o stavu a předat jim všechny své poznatky. Poté může dojít ke společné obhlídce objektu.

Pokud situace neumožňuje vyčkání na příjezd PČR a je potřeba provést zásah proti narušiteli / narušitelům, zásahová jednotka musí vyhodnotit rizika. Pokud takové riziko ohrožení pro sebe vyhodnotí jako minimální, provádí zákrok, či případné zadržení narušitele. Zadržet narušitele smí pouze v objektu, na pozemku střeženého objektu či v těsné blízkosti objektu. Zásah mimo objekt primárně musí provést PČR. V praxi se ale vyskytují případy, kdy zásahová jednotka narušitele honí přes půl města, zadrží jej a následně předá přivolané jednotce PČR.

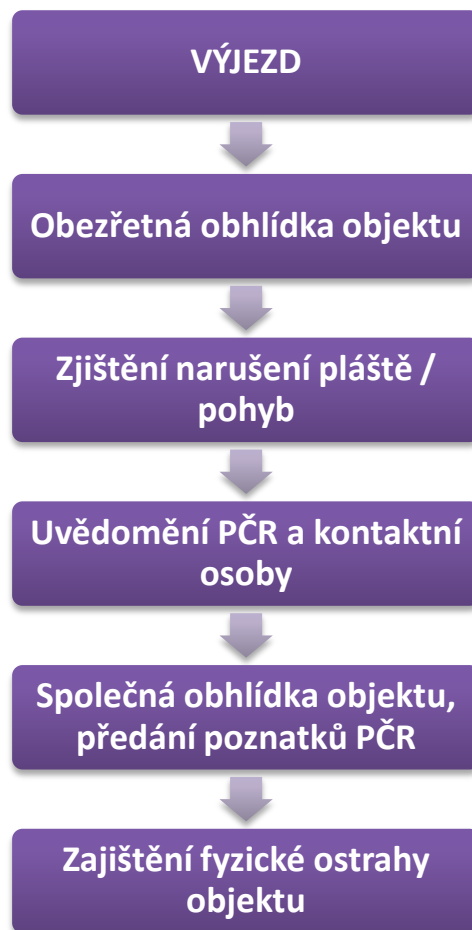

Schéma 3: Postup výkonu činnosti na místě zásahu

2.3 Taktické postupy při zásahu

Taktický postup při zásahu je důležitou součástí ve znalostech pracovníka zásahové jednotky. Podle taktických postupů a zásad by se měl řídit aby neohrozil sebe a ani své spolupracovníky. Jde především o týmovou spolupráci, jelikož zásah je většinou

prováděn ve dvou a musí být předem dohodnuto, popřípadě se cvičeno kdo jaký úkon provádí. Samozřejmě vždy záleží na okolnostech momentální situace a role se mohou prohodit. Proto je dobré znát určité zásady jak být svému kolegovi nápomocen a nebýt mu spíše na obtíž.

2.3.1 Týmová spolupráce

Práce zásahové jednotky vyžaduje práci v týmu. Každý tým je nezávisle pracující jednotkou, která se podílí na zajištění zadaných úkolů. Špatná týmová spolupráce má zásadní dopad na kvalitu služby, ale hlavně na celý děj zákroku. Základními aspekty týmové spolupráce je mít ohled na ostatní členy skupiny a vždy mít na paměti kdo jaký úkol plní. Při provádění zásahu by měl být úkol každého člena předem dán, ale může nastat situace, kdy okolní podmínky nedovolí jednat podle předem připravené domluvy. Zasahující pracovníci by si tak měli alespoň slovně určovat kdo co zrovna dělá a jaký bude postup. Týmovou spolupráci je třeba nacvičovat a k tomu jsou vhodná různá školení, kterými by měli členové zásahové jednotky procházet. Většina soukromých bezpečnostních služeb se snaží své zaměstnance školit, i když ne vždy probíhá školení za účasti profesionálního lektora, nebo osoby, která má s takovou výukou zkušenosti. [1]

2.3.2 Vzdálenost

Vzdálenost mezi útočníkem a obráncem hraje podstatnou roli, jelikož v závislosti na vzdálenosti se musí buď jednat, nebo je možné se alespoň krátce připravit na kontakt a opticky se informovat zda je útočník ozbrojen nebo ne. Je zde v každém případě myšlen útočník, který má v plánu na pracovníka zásahové jednotky zaútočit. Takto lze rozdělit vzdálenost od útočníka na čtyři části:

- Vzdálená (> 3 m) - útočník je v dostatečné vzdálenosti, na kterou lze pohledem rozlišit, jestli má u sebe nějakou zbraň, popřípadě čím by si při útoku mohl pomoci. Pracovník zásahové jednotky má také čas částečně si promyslet obranu.
- Distanční (> 1,5 m) - útočník je vzdálen na takovou vzdálenost, že nemůže na pracovníka jakkoliv zaútočit bez toho, aby se přemístil, nebo použil zbraň. Do této vzdálenosti se jej snažíme dostat pokud se k nám dostane příliš blízko a potřebujeme nad ním získat částečnou kontrolu.
- Střední (150 cm - 90 cm) - útočník je již velmi blízko a může zaútočit rukou či nohou. V této vzdálenosti je třeba jej začít kontrolovat obzvláště důkladně a

popřípadě použít kopu, úderu či odstrčení, aby se dostal minimálně do distanční vzdálenosti (pokud nelze provést zadržení).

- Krátká (< 90 cm) - útočník je již velmi blízko a hrozí, že pracovníka zásahové jednotky udeří, povalí, porazí, popřípadě jej bude chtít bodnout či jinak zranit skrytý předmětem. V této situaci již musí pracovník okamžitě jednat a udělat si prostor buďto v horším případě odražením, nebo v lepším případě poražením na zem a zadržením, nebo úchopem do páky a odvedením.

2.3.3 Konfliktní situace

Konfliktní situace nastává tehdy, pokud ze strany druhé osoby (de facto podezřelého, narušitele, útočníka, apod.), hrozí útok. Konfliktní situace může začít slovní "přestřelkou", popřípadě slovním napadením pracovníka zásahové jednotky, pak taky postupným přibližováním, kdy útočník může něco říkat, nebo nemusí a konfliktní situace může nastat i nečekaným úderem buďto z neopatrnosti pracovníka (připuštění útočníka na krátkou vzdálenost), nebo ze "zálohy", kdy je útočník ukryt v úkrytu a vyčkává na vhodnou chvíli k útoku.

S konfliktní situací může přijít stres, což je závažná zátěžová situace. Stres nastává tehdy, pokud se do cesty postaví překážka, což v našem případě může být podezřelý, nebo útočník. Pracovník zásahové jednotky by měl být na stresové situace připraven a trénován v rámci různých školení profesní obrany, která by měla obsahovat právě i psychickou přípravu.

[6]

3 SITUACE PROFESNÍ OBRANY

Do části situace profesní obrany jsou zahrnuty všechny části, které souvisí s úkoly zásahové jednotky, od výjezdu vozidla na místo zásahu, přes řešení situace na místě zásahu, taktiku postupu až po komunikaci, která je také velmi důležitým prvkem znalostí pracovníků zásahových jednotek.

3.1 Výjezd zásahového vozidla

Pokud je na dispečinku DPPC zjištěn poplach, je na místo vysláno zásahové vozidlo se členy zásahové jednotky. V následujících několika podkapitolách bude rozvedeno, co způsobuje poplachu a jak by mělo probíhat základní řešení situace po příjezdu na místo.

3.1.1 Co způsobuje poplach

Poplach je způsoben většinou třemi nejčastějšími případy. Prvním případem jsou falešné poplachu, druhým případem jde o napadení střeženého objektu a nebo se může jednat o výjezd proti výtržníkům, vandalům nebo osobám ovlivněných návykovou látkou (většinou alkoholem).

3.1.1.1 Falešné poplachu

Falešné poplachu jsou nečastějším a také nejlepším případem výjezdu. Zásahová jednotka po příjezdu na místo zásahu zjistí, že nedošlo k narušení objektu, ale že mohl být falešný poplach způsoben špatně zavřeným oknem, zvířetem uvnitř, nebo špatným vyhodnocením některým z detektorů a podobně. Po zjištění falešného poplachu zásahová jednotka podá informaci na dispečink DPPC a vyplní formulář, který informuje o obhlídce objektu, čase, důvodu obhlídky a zjištění stavu. Tento formulář většinou zanechává v poštovní schránce objektu.

3.1.1.2 Napadení střeženého objektu

Druhým případem je napadení střeženého objektu. V tomto případě členové zásahové jednotky při obhlídce zjistí narušení pláště objektu, nebo zřetelný pohyb uvnitř objektu. Nevýhodou je, že členové zásahové jednotky v tu chvíli netuší, proti komu stojí. Neví, jestli je podezřelý sám, nebo se jedná o skupinu, jestli jsou tito narušitelé nezkušení, nebo už za sebou mají několik vloupání, jestli jsou ozbrojeni či nikoliv. V této chvíli je

pouze na členech zásahové jednotky jakým způsobem budou zasahovat, měli by však být maximálně obezřetní a pokusit se zjistit alespoň přibližný počet narušitelů.

3.1.1.3 Výtržníci, vandalové a osoby ovlivněné návykovou látkou

U třetího případu se jedná o výjezd členů zásahové jednotky, kdy ví proti komu zasahují. Na dispečink DPPC přijde hlášení, že je třeba zasáhnout proti výtržníkům, vandalům, nebo osobám ovlivněným návykovou látkou, kterou bývá ve většině případů alkohol. Proti těmto osobám je zásah také velmi obtížný, jelikož jde o osoby s nepředpokladatelným chováním a tím se zvyšuje jejich potenciální nebezpečnost. Zásahy proti těmto osobám se dějí nejčastěji na recepcích, v čekárnách nemocnic a v barech.

3.1.2 Řešení situace po příjezdu na místo

Po příjezdu na místo zásahu musí členové zásahové jednotky vždy nějakým způsobem řešit situaci, přičemž by se měli držet několika základních pravidel a postupovat podle nacvičených a domluvených postupů. Základem je pozorování a zhodnocení situace, poté hlavně spolupráce s DPPC a v případě potřeby následné přivolání pomoci.

3.1.2.1 Pozorování a zhodnocení situace

Základním pravidlem po příjezdu na místo zásahu je pozorování a zhodnocení situace. Členové zásahové jednotky si musí nejprve vytvořit alespoň základní představu proti jakým podezřelým zasahují a jaký je jejich přibližný počet. Skrytým způsobem pozorují situaci, hodnotí rizika a možnosti zásahu a na základě zhodnocení situace se rozhodují pro další postup.

3.1.2.2 Spolupráce s DPPC

Spolupráce, nebo spíše komunikace s dispečinkem dohledového a poplachového přijímacího centra je velmi důležitá a probíhá po celou cestu k místu zásahu i při činnostech na místě zásahu. Základní komunikace většinou probíhá skrze vysílačku. Přes vysílačku je možné komunikovat pouze podle stanov dané firmy a komunikace by měla probíhat pomocí kódů. Při poplachu oznámí dispečink kódové označení napadeného objektu a nejzákladnější informace. Zásahová jednotka musí počítat s tím, že někdo odposlouchává rádiové frekvence a proto ZJ odpovídá také kódem, přičemž může vyzvat dispečink aby se jí ozval na mobilní telefon, kde může zásahové jednotce poskytnou bližší informace o objektu, jako smyčky, na kterých došlo k narušení, postup práce na objektu,

instrukce zda jsou od objektu klíče, je třeba přeskočit branku, přístup ke kódům, postup při čištění objektu, nebo zda se v objektu nachází pes. Veškeré tyto informace jsou předávány během cesty ke střeženému objektu a členové si tak díky informacím o narušených smyčkách mohou utvořit představu, zda jde o planý poplach nebo ostrý výjezd a také v jakých prostorách se narušitel nachází. Po příjezdu na místo podává informace především zásahová jednotka, kdy udává, zda došlo k narušení pláště, zda vidí nějaký pohyb uvnitř narušené budovy a podobně.

Každá firma by měla mít předem stanovené pravidla pro komunikaci mezi ZJ a dispečinkem DPPC. V rámci komunikace přes vysílačku s DPPC je třeba zachovat komunikaci v kódových zkratkách firmy a komunikaci vést pouze v rámci služebního výkonu. Při komunikaci není dovoleno vést osobní komunikaci, jelikož vysílačka slouží jen k výkonu povolání a radiové pásmo je regulováno a kontrolováno ČTÚ. Při cestě na objekt by mělo DPPC předávat informace o přicházejících smyčkách z objektu, což by mělo pomoci k vyhodnocení situace - zda se jedná o planý nebo reálný poplach. Po příjezdu na objekt proběhne nahlášení dojezdu a podle typu objektu a lokality, ve které se nachází (na signálu / mimo signál vysílaček) člen ZJ vyhodnotí typovou situaci a určuje si komunikaci na objektu (komunikace přes vysílačky, přes mobil, rádiový klid, rádiový i mobilní klid). Hlídka pak zahajuje kontrolu objektu a případně se ptá na další informace. Zjištěné informace hlídka předá DPPC a vyhodnotí, zda je třeba přivolat hlídku PČR nebo pouze majitele objektu.

3.1.2.3 Přivolání pomoci

Po předání důležitých informací (viz. kapitola 3.1.2.2) dispečinku, dispečink uvědomí složky PČR a kontaktní osobu. Zásahová jednotka vyčkává na místě a hlídá, aby nedošlo k uniknutí podezřelého nebo podezřelých, sbírá důležité poznatky z okolí a mapuje pohyb v okolí objektu. Důležité informace a poznatky poté předá PČR.

3.2 Taktika postupu

Taktika postupu určuje, jak má zásahová jednotka na místě zásahu jednat a podle čeho by se měla řídit. Měla by však především myslet na svoji bezpečnost a podle toho každou situaci posuzovat.

3.2.1 Obhlídka objektu / místa zásahu

Nejdříve je na místě zásahu nutné provést důkladnou obhlídku objektu, tedy zjistit, zda se jedná o oprávněný poplach, nebo zda jde o poplach falešný. Nutno je zkontrolovat kompletně celý plášť budovy, aby bylo zřejmé, jak se případní podezřelí mohli dostat dovnitř. Kontrolují se především dveře, okna a v úvahu připadají také různé stavební otvory, které by byly dostatečné velké pro člověka. Po zjištění, jakým způsobem se narušitel dostal do objektu, je předána informace na DPPC, které uvědomí PČR. Zásahová jednotka mezitím zjišťuje další skutečnosti, jako například počet narušitelů, dále se snaží zajistit stopy a vyčkává příjezdu policie.

Tento postup je platný v případě, že zásahová jednotka zasahuje proti napadení střeženého objektu. V případě že by zasahovala proti vandalům, výtržníkům, nebo jiným osobám, například ovlivněných návykovou látkou, není důkladná obhlídka místa zásahu nutná, stačí pouze zjistit, o jaký druh protiprávního jednání se jedná, proti kolika narušitelům stojí a zda je nemohou nějakým výrazným způsobem ohrozit.

3.2.2 Předcházení vzniku konfliktní situace

U předcházení vzniku konfliktní situace jde o to, že na místě zásahu jsou vždy rozděleny role ZJ kdy jeden člen ZJ komunikuje s podezřelým a druhý jej jistí. Člen, který s podezřelým komunikuje, se snaží řešit všechno v klidu a předejít konfliktu. Důležitá je komunikace, při které je nutné držet bezpečný odstup od podezřelého. Když se přibližuje podezřelá osoba k členovi ZJ, je třeba jej lehce odstrčit a snažit se vše dále řešit v klidu. Z hlediska taktického postupu je použití donucovacích profesní obrany až ta poslední možnost. Důležitým aspektem je zůstat v klidu, i pokud podezřelý začíná být agresivní, křičí atd., člen ZJ musí vždy zachovat profesionální přístup. V případě potřeby je nutné zvýšit hlas a klást důraz na komunikaci.

3.2.3 Řešení situace profesní obrany

Když dojde ke střetu s útočníkem a ten není ochoten se vzdát, je třeba využít profesní obrany. Členové zásahové jednotky musí brát vždy na paměti, že obrana by měla být přiměřená ale hlavně účinná. Jako první, by měli podezřelého vyzvat, aby zanechal svého jednání a vzdal se. Pokud tak neučiní, je třeba proti němu zakročit.

Jestliže dochází k zákroku na baru, v čekárně nemocnice a na podobných místech, musí opět člen zásahové jednotky podezřelého vyzvat, aby zanechal svého jednání,

popřípadě aby opustil daný prostor nebo objekt. Pokud podezřelý neuposlechne, přistupuje k němu člen ZJ blíž, s nenápadně zvednutýma rukama a otevřenými dlaněmi na úrovni prsou svou výzvu rázně zopakuje. Jestliže podezřelý stále odmítá odejít, mírným uchopením za rameno, popřípadě paži se jej snaží donutit k pohybu. Když by se podezřelý začal proti tomuto nějak ohrazovat a odstrkovat ruku člena ZJ, je člen ZJ donucen použít razantnější způsoby, jako nasazení odváděcí páky, nebo jej při útoku zneškodnit (použit profesní obrany).

3.2.4 Zadržení podezřelého

Podle § 76, odst. 2, Trestního řádu může zásahová jednotka provést zadržení podezřelého. V důsledku můžeme uvažovat dvě rozdílné situace, které mohou při činnosti zásahové jednotky nastat. První situací je, kdy jde o narušitele, který napadl střežený objekt. Zásahová jednotka na místě plní prakticky pouze úkol střežení, jelikož zásah prioritně provádí přivolaná jednotka PČR, ale nicméně pokud to situace vyžaduje a ZJ vyhodnotí rizika ohrožení pro sebe jako minimální, provede zákrok a zadrží podezřelého. Důležitým faktem je, že zadržení mimo střežený objekt, musí provést vždy PČR, protože pokud by narušitel začal utíkat a z místa činu by utekl, nesmí ho zásahová jednotka honit, protože by nebyl dodržen § 76, kde stojí, že podezřelý může být zadržen pouze pokud je přistižen při činu, nebo bezprostředně poté. Ve velmi závažných případech, je však nutné, aby ZJ podezřelého dostihla a zadržela, protože by mohlo dojít k uniknutí (například za hranice státu) a zajištění této osoby by bylo velmi komplikované, nebo dokonce nemožné. Druhou situací je, pokud zásahová jednotka zasahuje na místě jako bar, čekárna nemocnice, autobusová čekárna a podobně. V tomto případě zadržení provádí zásahová jednotka, pokud je to nutné a policii přivolává až po uskutečnění zadržení.

Zadržení by mělo vždy probíhat profesionálně a ne jako hospodská rvačka. Z tohoto důvodu je velmi důležitá znalost profesní obrany, kdy pomocí různých chvatů dojde k eliminaci útočnicka a k jeho zadržení. Po zadržení je vhodné spoutat zadržované poutacím prostředkem, který by zásahová jednotka měla mít vždy s sebou. Po zadržení musí neprodleně dojít k uvědomění PČR ať už přímým zavoláním, nebo přes dispečink DPPC.

3.2.5 Předání zadrženého

Pokud dojde v průběhu zásahu k zadržení podezřelého, musí jej ZJ neprodleně předat PČR, případně toto zadržení oznámit. Při předávání zadrženého je vhodné zjistit si

služební číslo policisty, kterému je zadržený předáván a to z důvodu pozdějších potřeba pracovníka, zejména pro vyplnění záznamu o zákroku (viz. kapitola 3.2.7)

3.2.6 Postup při spolupráci s PČR

Jak již bylo řečeno, ZJ na místě zásahu, pokud se tedy jedná o narušení objektu, plní především úkol střežení. Tedy vyčkává příjezdu PČR, monitoruje situaci, sleduje, zda se podezřelý nachází stále v objektu, popřípadě jestli se již snaží uniknout a zajišťuje důkazy, u kterých by mohlo dojít ke zničení (např. vlivem povětrnostních podmínek apod.). Po příjezdu PČR jim sdělí veškeré své poznatky a provede spolu s nimi společnou obhlídku objektu. Poté ZJ jednotka střeží objekt do doby, než ji přijede vystřídat ostraha, která setrvává na místě po dobu nutnou pro případné opravy pláště, nebo zabezpečovacího systému. ZJ se vrací na dispečink, kde sepíše záznam o zákroku, případně plní další povinnosti.

3.2.7 Záznam o zákroku

Na konci každé typové situace profesní obrany je třeba sepsat záznam o mimořádné události. Záznam se provádí z několika prostých důvodů. Jde o potřeby zaměstnavatele a klienta, tedy aby obdržel zásadní informace o události v jeho objektu a mohl s nimi dále pracovat. Dále jde o potřeby zasahujícího zaměstnance, aby v případě, že v budoucnu bude na událost dotazován, se mohl na tento záznam odvolat. Z těchto důvodů je třeba splnit několik zásad:

- Záznam musí být čitelný
- Uvedení času a místa, ze kterého ZJ vyjížděla
- Uvedení místa a času dojezdu k události
- Informace, které ZJ dostala při výjezdu (počet narušitelů, o jaký zásah se jedná, tíseň, apod.)
- Popis postupu dle typové situace (napadení servírky, osoba ovlivněná návykovou látkou, napadení objektu, atd.)
- Použití profesní obrany, přivolání PČR, předání zadržené osoby
- Další informace (osoba unikla, popis)
- Uvedení data (popřípadě hodiny) sepsání a jména s podpisem toho, kdo záznam učinil
- Uvedení jmen a identifikace účastníků a svědků

Záznam musí popisovat události pokud možno jednoduchými a jasnými větami a musí být sepsán čistým popisem událostí bez expresivních výrazů. Při popisu události musí být také uvedeno, jaké prostředky byly použity a které osoby, orgány a instituce byly (kdy a jakým způsobem) informovány a také kdy tyto jednotky dorazily. Dále by měl obsahovat i detaily, které mohou být později důležité k objasnění, jako SPZ vozidel, popisy osob, typy vozů a podobně. Pokud byly k zásahu povolány složky PČR, měl by člen ZJ z důvodu uvedení do protokolu požádat o služební čísla a označení útvaru těchto zasahujících policistů.

Záznam se předává nadřízenému, popřípadě jiným odpovědným osobám v souladu s pravidly stanovenými pro daný střežený objekt. Jelikož s časem, který uplynul od události, dochází ke zkreslení sledu událostí a některé segmenty vzpomínek mizí, nebo jsou zkreslené. Z toho důvodu by měl být záznam sepsán co nejdříve po události, v ideálním případě bezprostředně poté.

3.3 Vývoj situace se zadržovaným

Je třeba si uvědomit, že práce pracovníka ZJ je vždy různorodá a žádný zákrok není vždy stejný. Taktéž situace, která probíhá při procesu zadržení podezřelé osoby má vždy jiný charakter, ale teoreticky se dá rozdělit na tři základní průběhy. Tedy když zadržovaný spolupracuje, nespolupracuje, ale neútočí a v posledním případě kdy zadržovaný nespolupracuje a útočí.

3.3.1 Zadržovaný spolupracuje

Situace, kdy zadržovaný spolupracuje, je nejsnadnější variantou, při procesu zadržování. Může mít dvě potencionální verze. První verzí je, kdy jde u podezřelého o jednání v omylu, tedy, že se k objektu dostal náhodou, nebyl si vědom toho, že něco porušuje a od svého dosavadního jednání upustí. Druhým případem je, že podezřelý konal úmyslně (ať už se jedná o výtržnictví, narušení objektu, či jiné), ale po vyzvání zásahovou jednotkou o spolupráci se nebrání a plně spolupracuje.

Zásahová jednotka tedy provede primární kontakt s podezřelým, kdy jej vyzve, aby zanechal svého jednání. Ten ji uposlechne a zásahová jednotka přidržím, úchopem za oděv, popřípadě za pomoci odváděcí techniky zadrženého odvede na bezpečné místo kde setrvá do doby, než bude předán PČR.

Příklad situace zadržovaný spolupracuje:

Člen zásahové jednotky dorazil na místo zásahu, na které jej vyslal dispečer. Zde narazil na muže, kterého oslovil "Pane, nacházíte se na soukromém pozemku, zde nemáte co dělat. Pojd'te prosím se mnou". Muž souhlasí a odchází spolu s členem ZJ, který mu vysvětluje, že musí přivolat PČR, na které podá vysvětlení z jakého důvodu se nacházel na soukromém pozemku.

3.3.2 Zadržovaný nespolupracuje, ale neútočí

Druhým případem při procesu zadržování je, kdy zadržovaný odmítá spolupracovat, ale neútočí. Tento případ může mít dvě roviny. Jedna je pasivní a druhá aktivní. Pasivní variantou je myšleno to, že si zadržovaný například lehne na zem a odmítá vstát. Aktivní se stane tehdy, pokud zadržovaný chce utéct, případně si sedne / lehne a něčeho se chytí (stromku, tyčky, plotu, stolu, atd.) a odmítá se pustit. V takovýchto případech je třeba zadržovaného navolnit pomocí navolňovacího chvatu, nebo tlakem na vitální body. Po navolnění je třeba provést zadržení pomocí zadržovacích a odváděcích pák, odvést zadrženého na bezpečné místo, kde setrvá do doby, než bude předán PČR.

Příklad situace zadržovaný nespolupracuje, ale neútočí:

Člen zásahové jednotky dorazí na místo zásahu, na které jej vyslal dispečer. Na zahradě objektu vidí podezřelého muže. Proto jej osloví: "Pane, nacházíte se na soukromém pozemku, zde nemáte co dělat. Pojd'te prosím se mnou". Muži se to ale nelíbí a nechce nikam jít. Proto si sedne na zem, obejmě strom a odmítá se pustit. Člen ZJ jej ještě několikrát marně vyzve a proto se ho rozhodne zadržet. Za použití navolňovacího chvatu provede navolnění, poté jej zadrží, odvede a upozorní PČR.

3.3.3 Zadržovaný nespolupracuje a útočí

Posledním případem je, pokud zadržovaný nespolupracuje a útočí. V takovém případě je třeba nejprve odvrátit útok vedený zadržovaným, poté jej konfrontovat za použití úderů či kopů, nasadit zadržovací a odváděcí techniku, Odvést jej na bezpečné místo, kde setrvá do doby, než bude předán PČR.

Případy kdy zadržovaný nespolupracuje a útočí, jsou nejhorší, ale také nejpravděpodobnější variantou, která může členy ZJ potkat. Každá situace se vždy vyvíjí jinak a je třeba dbát pozor i v případech, kdy se zadržovaný tváří, že spolupracuje, ale ve skutečnosti čeká na vhodný okamžik kdy zaútočit.

Příklad situace zadržovaný nespolupracuje a útočí:

Člen zásahové jednotky dorazí na místo zásahu, na které jej vyslal dispečer. Na zahradě objektu vidí podezřelého muže. Proto jej osloví: "Pane, nacházíte se na soukromém pozemku, zde nemáte co dělat. Pojd'te prosím se mnou". Muži se to ale nelíbí a vrhne se proti členovi ZJ. Tomu nezbyvá nic jiného než použít profesní obrany a odvrátit útok. Poté útočníka zadrží, odvede a kontaktuje PČR.

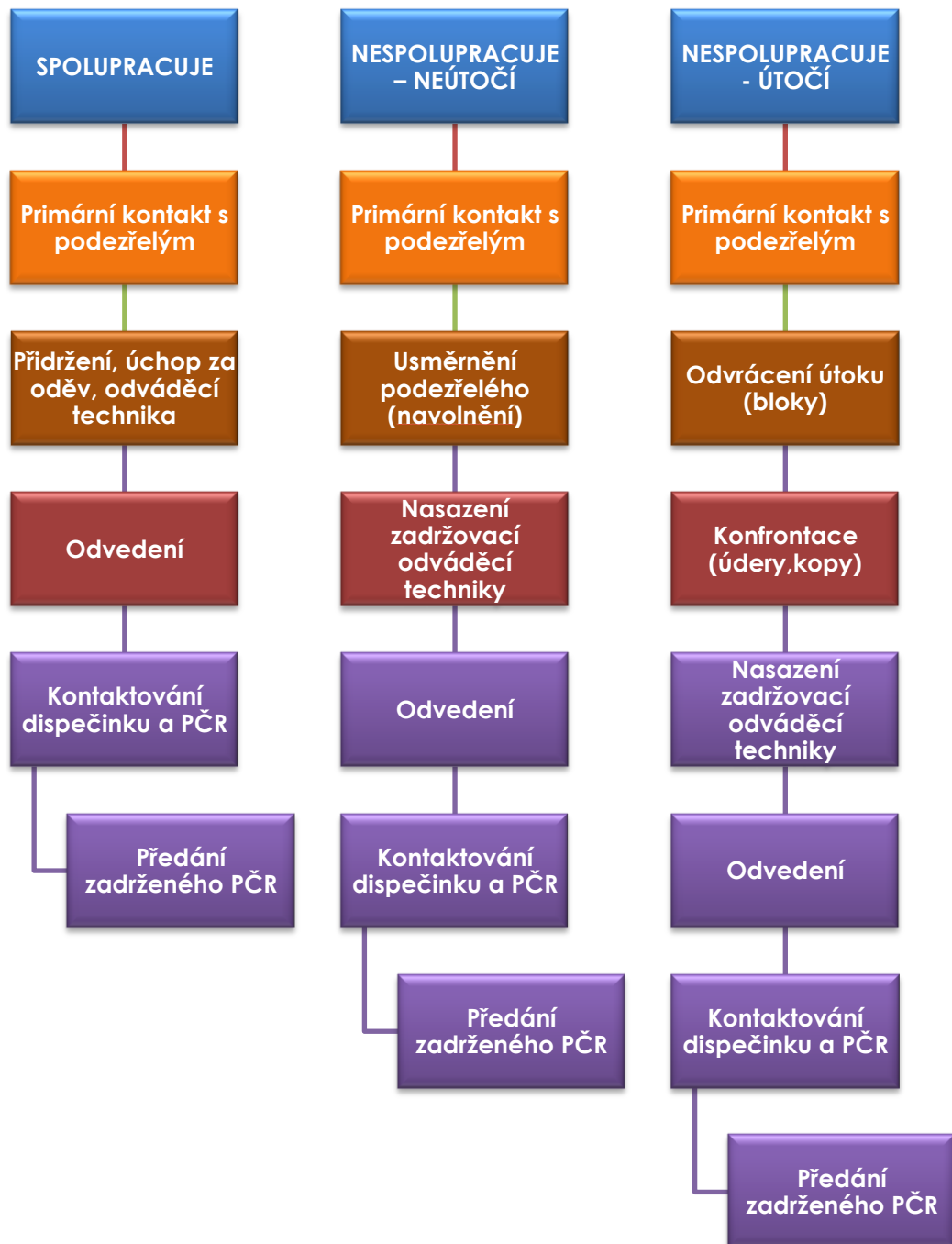

Schéma 4: Vývoj situace se zadržovaným

3.4 Komunikace profesní obrany

Komunikace je velmi důležitou součástí profesní obrany. Díky komunikaci je možné konfliktu se vyhnout nebo získat čas, ale je také důležité aby zadržovaný při procesu zadržování věděl co se s ním děje a díky jasným povelům může být tento proces usnadněn. Každý z pracovníků by měl vědět v jakých situacích má jak jednat, jakou komunikační metodu zvolit a jakým způsobem má s podezřelou osobou komunikovat. Samozřejmostí je však vždy slušné jednání.

3.4.1 Vyhnout se konfliktní situaci pomocí komunikace

Člen zásahové jednotky by měl vždy vycházet z toho, že prvotní snahou řešení konfliktní situace je takové, aby ke konfliktu vůbec nedošlo. Řešení situace za pomoci profesní obrany by mělo být totiž až tím nejkrajnějším řešením. Zásahová jednotka by se měla snažit vše vyřešit pomocí komunikace. Při těchto situacích by měl být vždy určen člen jednotky, který bude vést komunikaci, přičemž ho bude druhý člen jistit pro případ potřeby.

3.4.2 Komunikace s agresivní osobou

Při komunikaci s agresivní osobou je třeba brát na zřetel zvýšené nebezpečí, musí k ní přistupovat obezřetně a při komunikaci dodržovat bezpečný odstup. Druhý člen zásahové jednotky podle situace zaujímá k agresivní osobě takový postoj, aby bylo v případě nutnosti možné zakročit takovým způsobem, aby si oba členové byli nápomocní. Agresivní osoba se projevuje tak, že na své okolí chrlí urážky, nenechá si nic vysvětlit a snaží se vybit si svou agresi. Svou agresi často stupňuje. Základním rysem jednání mimo výše uvedené, je zdvořilé jednání s touto osobou, zachování klidu i při stupňování agrese a snaha nehádat se s touto osobou. Pokud je to možné, je třeba nechat agresivní osobu vykřičet se a utvrdit je, že člen ZJ chápe jeho problémy. V žádném případě se nesmí nechat vyvést z míry urážkami a musí si udržet jistý nadhled nad situací. V případě potřeby musí člen ZJ klást důraz na zvýšení hlasu a ukázat, že se agresivní osoby nebojí, že celou situaci řídí právě on. Pokud se agresivní osoba přiblíží do osobní zóny člena ZJ, musí tento zvednout ruce před sebe v uklidňujícím gestu, které v krajním případě zaručuje přechod do obrany a použití bloků. Podle situace je také vhodné agresivní osobu pouze odstrčit a situaci řešit dále pomocí komunikace profesní obrany.

3.4.3 Komunikace s osobou ovlivněnou návykovou látkou

Komunikací s osobou ovlivněnou návykovou látkou je nejčastěji myšlena osoba ovlivněna alkoholem. To je také jeden z nejčastějších případů, se kterým se pracovníci PKB, potažmo ZJ setkávají. Osoba ovlivněná alkoholem má pozměněné vnímání okolí a její myšlení je zpomalené. Chování závisí vždy na daném jedinci, protože každý reaguje na ovlivnění alkoholem jiným způsobem. Klíčem k řešení situace s těmito osobami je vždy slušné a důstojné chování, stejné jako k ostatním osobám a především snaha komunikovat s nimi pomalu, tišším a klidným hlasem a volit jednoduché, snadno pochopitelné věty. Pokud osoba ovlivněná alkoholem nereaguje, ale stále si opakuje své protesty, je třeba přikyvovat, zdvořile opakovat své výzvy a snažit se ji usměrnit. Pokud se jedná o osobu, která vlivem alkoholu a jiných okolností usnula (např. na autobusovém nádraží), jedná se především o bezdomovce, je třeba ji probudit. Nejvhodnější způsob je buzení hlasem a mírným zatřepáním. Pokud toto nepomáhá, přichází na řadu tlak na vitální body a poté následné pokračování v komunikaci.

3.4.4 Komunikace s podezřelým pro získání času

Komunikace s podezřelým může být také vhodně využita, jako prostředek pro získání cenného času. Jde především o situace, kdy by se mohlo jednat o velké množství útočníků a členové zásahové jednotky by byli snadno přemoženi, pak nastupuje na řadu řečnické umění, které pomocí komunikace zdrží útočníky od jejich úmyslu zaútočit, přičemž člen ZJ získá čas potřebný pro přivolání pomoci. V těchto situacích je třeba se nehádat, snažit se situaci uklidnit, souhlasit s názory podezřelých a v žádném případě se nenechat vytočit. [2]

Tato komunikace však může mít i druhou stránku, tedy že použití komunikace útočníka natolik překvapí, že jeho předem připravený scénář selže, protože jedna dobře postavená věta ho natolik zaskočí, že neví co si počít, nebo se nad ní musí alespoň trochu zamyslet, což dá pracovníku ZJ šanci připravit se na situaci profesní obrany, nebo zrovna jednat. Podceňování komunikace by tedy bylo vážnou chybou a je vhodné se nad tím občas zamyslet.

3.4.5 Komunikace při manipulaci se zadržovaným

Nezákladnější a přitom nejdůležitější komunikační schopností musí být u člena ZJ komunikace se zadržovaným. Tato je v procesu zadržování velmi potřebnou součástí,

protože dokáže ohromným způsobem usnadnit práci se zadržovaným. Pokud se podaří členovi ZJ dostat útočníka na zem, kde jej například zaklekne, nebo mu drží jednu ruku v páce a potřebuje dostat druhou ruku, je nejnadnější způsobem si jednoduchým avšak jasným příkazem o ni říct. Pokud člen ZJ potřebuje, aby se zadržený posadil, postavil nebo udělal jakoukoliv operaci, musí mu říct, co po něm vlastně chce. Pokud by se měl se zadržovaným přetahovat, např. o podání druhé ruky, nebo by jej měl sám z lehu převádět do sedu, zadržovaný by se nejspíš bránil, jelikož by netušil, co se s ním bude dít. Pokud mu však člen ZJ dá jasný příkaz typu: „Ruku!, Druhou ruku!“, nebo „Sednout!, Vstát!“, může a také nejspíš dojde k usnadnění situace a zadržovaný udělá, co je po něm žádáno. Samozřejmostí je, že při vydávání povelů musí být zadržovaný nějakým způsobem, nejčastěji pákou, přiveden do bolesti, aby mu bylo jasné, že je povel myšlen vážně a že jeho neuposlechnutí by způsobilo ještě větší bolest.

4 PŘÍPRAVA ZÁSAHOVÉ JEDNOTKY NA PROFESNÍ OBRANU

Práce člena zásahové jednotky je mnohdy nebezpečná, z hlediska toho, že se při ní z velké části setkává s osobami, které na něj mohou kdykoliv zaútočit. Vzhledem k tomu je třeba, aby byl pracovník ZJ na tyto situace připraven a dokázal na ně reagovat patřičným způsobem, tedy využitím profesní obrany.

4.1 Kurzy profesní obrany pro zásahovou jednotku

Pro přípravu na profesní obranu je třeba brát zřetel na to, jakým způsobem bude kurz probíhat a zda obsah výcviku nabídne základní potřebné znalosti, pro funkčnost v reálných situacích. Obsah výcviku by měl zahrnovat optimálně tyto formy přípravy:

- Psychická příprava na profesní obranu, komunikace profesní obrany
- Fyzická příprava
- Taktická příprava vedení profesního zákroku
- Sebeobrané techniky proti úderům, kopům, chvatům a obranným prostředkům či provizorním zbraním
- Použití hmatů, chvatů, úderů a kopů, využití obranných prostředků
- Porazy a stržení k eliminaci pohybu
- Obrana proti více útočníkům
- Týmová spolupráce při profesním zákroku
- Odváděcí a zadržovací techniky
- Návčik modelových situací profesní obrany

[14]

Samozřejmou součástí všech kurzů jsou návčiky obrany proti úderům, kopům, hmatům a dalším. Dále také vedení úderů a kopů, či používání obranných prostředků. Pokud se jedná o kvalitní kurz, je do něj zahrnuta i příprava z hlediska psychické stránky a měla by zde být zahrnuta i příprava pro komunikaci profesní obrany. Vhodným a také podstatně důležitým prvkem by měl být návčik týmové spolupráce, jelikož ta je klíčovou částí každého týmu.

4.1.1 Výběr kurzů z hlediska vhodnosti pro profesní obranu

V současné době lze najít spoustu kurzů, které nabízí výcvik profesní obrany. Otázkou však je, jak moc jsou všechny tyto kurzy vhodné pro potřeby zásahových

jednotek, z hlediska profesní obrany. Základní rozdělení všeho, co má s bojem co dočinění je, bojové umění, bojový sport, bojový systém, přičemž v poslední době se u bojového systému začíná používat název komplexní systém reálné sebeobran.

Bojové umění je z hlediska profesní obrany naprosto nevhodné řešení, jelikož je zaměřeno na krásu a čistotu techniky a jeho naučení se a zvládnutí technik trvá řádově i desítky let. Bojový sport je již variantou o něco lepší, ale stále nevhodný. Bojový sport je vhodný například pro volnočasové aktivity členů zásahových jednotek, jelikož dokáže zvýšit jejich sílu, odolnost, rychlost a pohotovost avšak na jeho zvládnutí je potřeba několik let tréninku. Základním rozdílem mezi bojovým uměním, bojovým sportem oproti bojovému systému je, že první dva jsou časově náročné na zvládnutí technik a při zápasech se jedná podle předem daných pravidel, je zde nastaven časový limit, po kterém následuje přestávka a je zde nastavena váhová kategorie. Na ulici a při situacích profesní obrany nic z tohoto neplatí a proto je třeba využít bojových systémů, které jsou konstruovány tak, aby byly zvládnutelné v krátkém časovém horizontu a především aby byly účinné a aby bylo možné využít jednoho druhu obrany na více typů napadení, ne naopak.

4.1.2 Četnost kurzů

Četnost kurzů závisí především na ochotě majitele bezpečnostní agentury, investovat do rozvoje svých zaměstnanců. Nejvhodnější variantou by bylo absolvování a opakování profesní obrany alespoň 2 - 3 x do měsíce. Nejzazší variantou, pokud nepočítám žádnou přípravu, je jedenkrát ročně.

Při vyšší frekvenci opakování přípravy na profesní obranu se členům snadněji zvládá reálné využití profesní obrany a jsou na ni lépe připraveni. Dalo by se říct, že pokud jsou kurzy opravdu komplexní a příprava dostatečná, nemělo by je v reálné situaci téměř nic překvapit a měli by na vše být dostatečně připraveni.

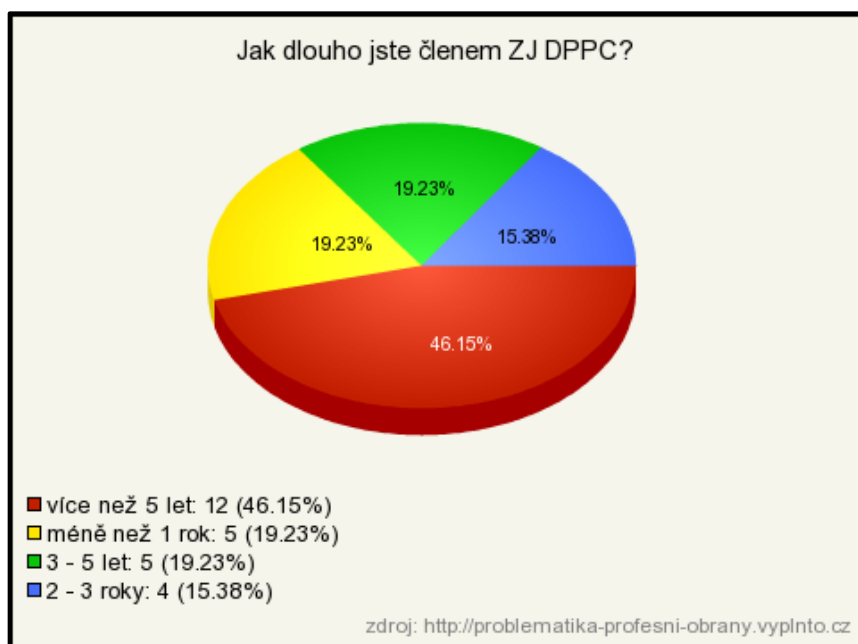
II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 POSTUPY ZÁSAHOVÉ JEDNOTKY (DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ)

Pomocí dotazníkového šetření jsem se snažil zjistit postupy členů zásahových jednotek dohledového a poplachového přijímacího centra při používání profesní obrany. Dotazník byl složen ze 14 otázek a byl vytvořen s pomocí internetového portálu www.vyplnto.cz. Tento dotazník byl šířen především internetovou cestou, za pomoci emailů bezpečnostním agenturám s žádostí o vyplnění pracovníky na pozici zásahové jednotky. Ze zhruba 300 dotázaných bylo získáno 26 platných dotazníků, které byly vyhodnoceny. Ukázka dotazníku je v příloze P I.

5.1 Výsledky dotazníkového šetření

1. Jak dlouho jste členem ZJ DPPC?

Graf 1. Délka zaměstnání u ZJ

První otázkou bylo, jak dlouho je člen ZJ zaměstnán na této pozici. Z výsledků vyplynulo, že převážná většina dotazovaných je zaměstnána více než 5 let (46,15 %), podstatně menší skupina je zaměstnána po dobu 3 - 5 let a také méně než 1 rok (obě skupiny 19,23 %) a nejméně zastoupenou skupinou jsou členové ZJ zaměstnaní 2 - 3 roky (15,38 %). Z toho vyplývá, že dotazník vyplňovali především zkušení pracovníci ZJ.

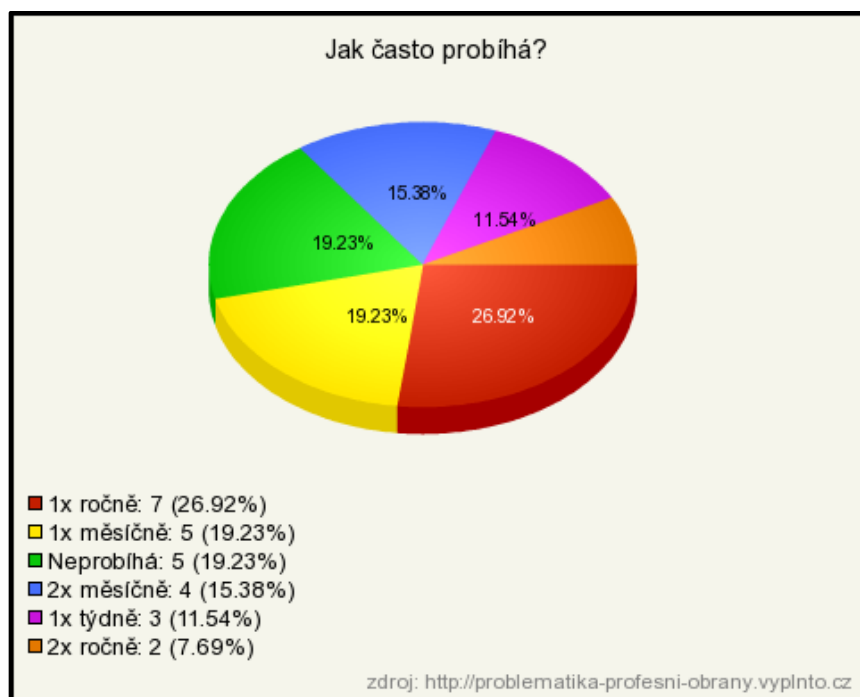
2. Probíhá u Vás příprava na profesní obranu?

Graf 2. Příprava na profesní obranu

Druhou otázkou bylo, zda se členové zásahové jednotky připravují na profesní obranu. Z dotazníku vyplynulo, že u převážné většiny (80,77 %) tomu tak je, a na profesní obranu se připravují. Pouze 5 dotazovaných (19,23 %) uvedlo, že se na profesní obranu nijak nepřipravují.

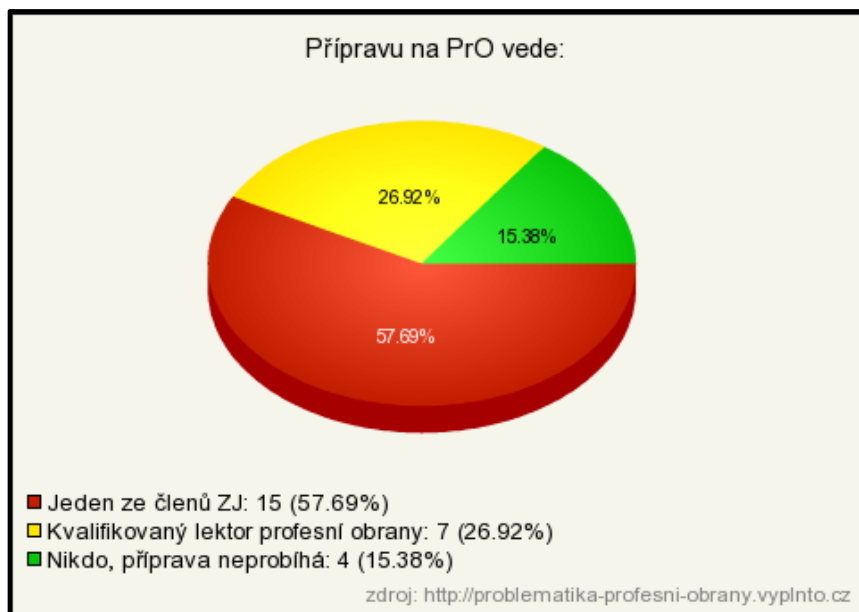
3. Jak často probíhá?

Graf 3. Četnost přípravy

Další položená otázka byla, jak často tato příprava probíhá. Předpokládaná odpověď 'Neprobíhá' (19,23 %) byla zastoupena pěti respondenty, kteří již předtím uvedli, že se na profesní obranu nepřipravují. Nejčtenější odpovědí bylo tedy, že příprava probíhá 1x ročně (26,92 %), za ní následovalo 1x měsíčně (19,23 %) a poté sestupně 2x měsíčně (15,38 %), 1x týdně (11,54 %) a 2x ročně (7,69 %).

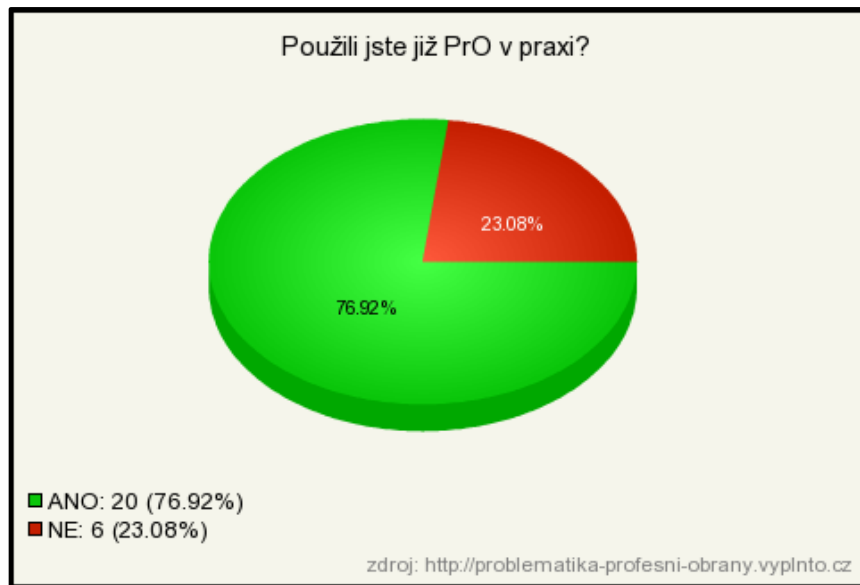
4. Přípravu PrO vede:

Graf 4. Vedoucí přípravy profesní obrany

Čtvrtá otázka se zaměřila na vedení přípravy profesní obrany. S více než nadpoloviční většinou (57,69 %) vede přípravu na profesní obranu jeden ze členů zásahové jednotky. Kvalifikovaný lektor profesní obrany není tak často využíván (26,92 %). U této otázky však nastala chyba, jelikož 5 respondentů se na profesní obranu nepřipravuje, ale pouze 4 u této odpovědi zvolili možnost Nikdo, příprava neprobíhá (15,38 %), muselo dojít buďto ke špatnému pochopení otázky, nebo nechtěnému překliknutí.

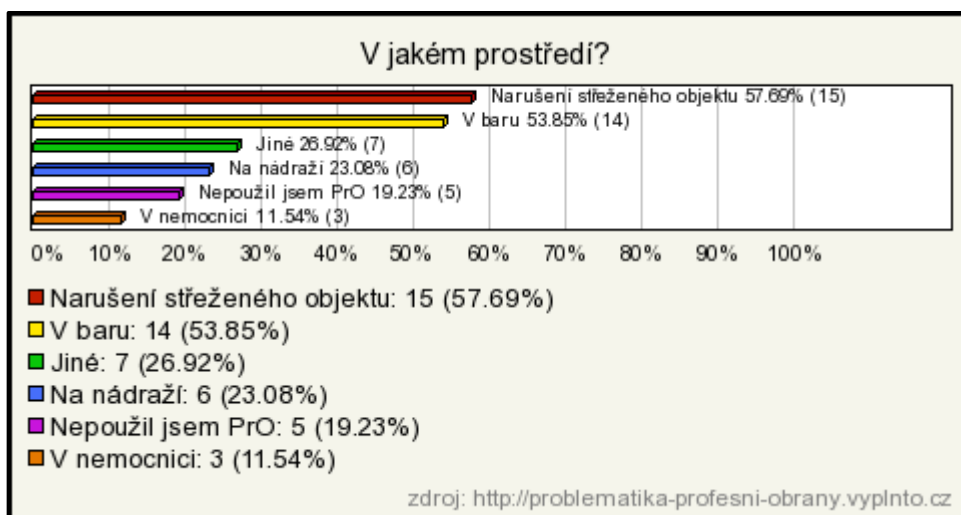
5. Použili jste již PrO v praxi?

Graf 5. Použití profesní obrany v praxi

U této otázky jsem již začal směřovat k postupu řešení situací profesní obrany a začal jsem otázkou, zda již člen ZJ použil profesní obrany v praxi. Většina (76,92 %) již profesní obranu v praxi využila a pouze 6 dotázaných (23,08 %) se s řešením situace profesní obrany ještě neselekala.

6. V jakém prostředí?

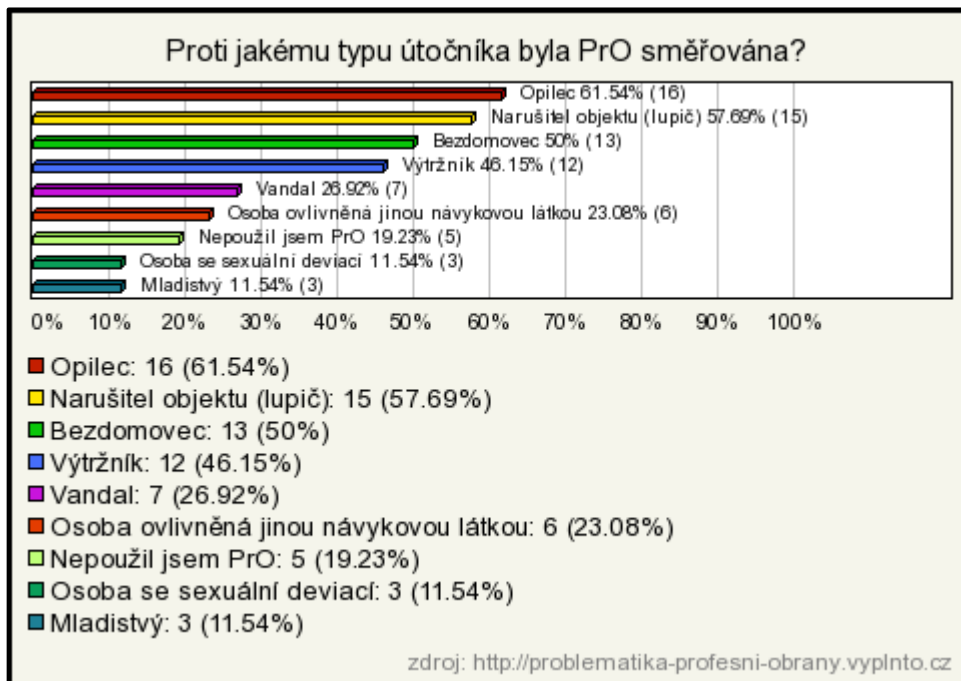

Graf 6. Prostředí situací profesní obrany

U této otázky mohli respondenti vybírat z více možností. Nejčastější prostředí kde tito pracovníci zasahují, je tedy předpokládané narušení střeženého objektu (57.69 %) a

následně v baru (53.85 %). Podstatně nižší zastoupení má jiné prostředí (26.92 %), nádraží (23,08 %) a nemocnice (11,54 %).

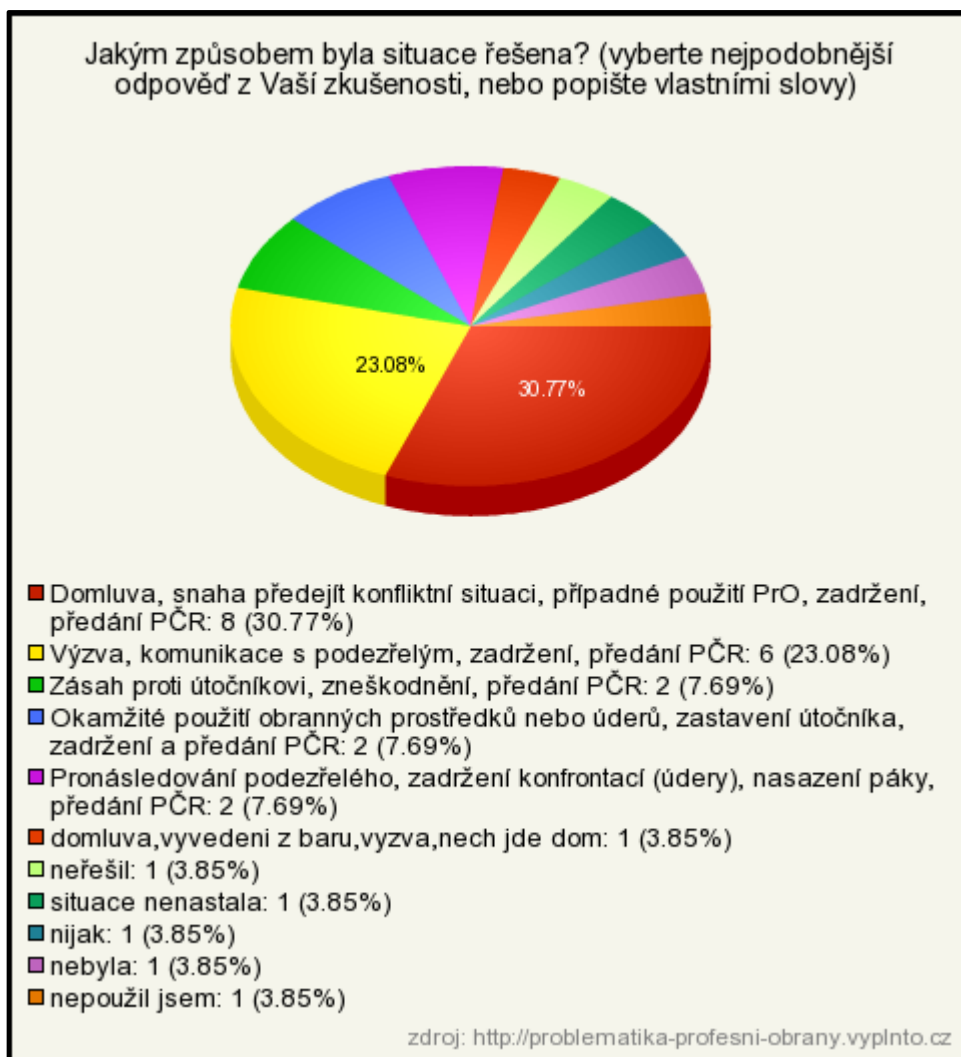
7. Proti jakému typu útočníka byla PrO směřována?

Graf 7. Útočníci

Zde bylo opět možno vybírat z více možností, přičemž respondenti uvedli, že nejvíce zakročují proti opilcům (61,54 %), poté proti narušitelům objektu (57,69 %), bezdomovcům (50 %) a výtržníkům (46,15 %). Slabší zastoupení potom měli osoby ovlivněné návykovou látkou (23,08 %), osoby se sexuální deviací (11,54 %) a mladiství (11,54 %).

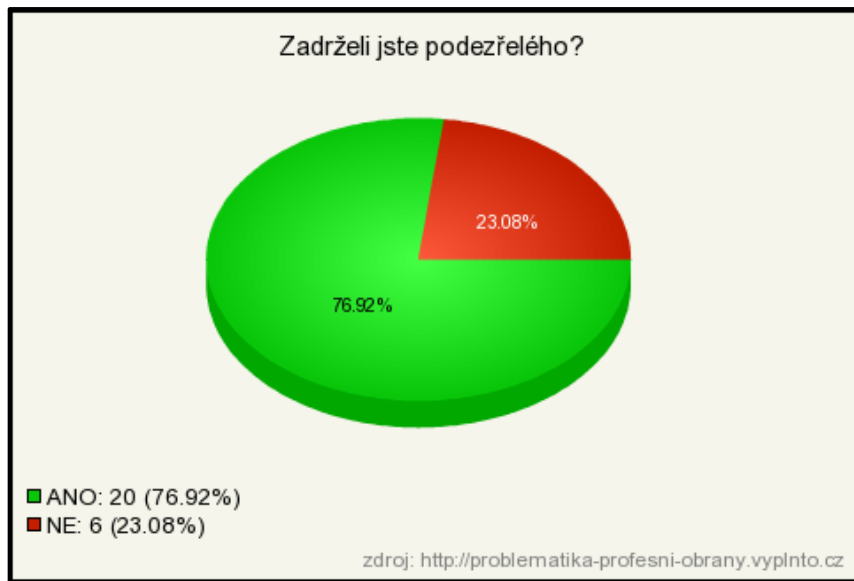
8. Jakým způsobem byla situace řešena?

Graf 8. Způsob řešení situace

Tuto otázku považuji za nejdůležitější, vzhledem k zhodnocení řešení situací členy zásahových jednotek. Cílem bylo zjistit, jak řešili jakoukoliv ze situací profesní obrany, přičemž měli na výběr jeden správný postup, spoustu ne zrovna vhodných a nebo mohli přidat svůj popis. První odpověď, která by byla nejvhodnějším řešením zvolilo 8 respondentů (30,77 %) a poté třetí, která by se také dala počítat za vhodnou, byla zastoupena 6 respondenty (23,08 %). Ostatní odpovědi byly zastoupeny 0-2 respondenty.

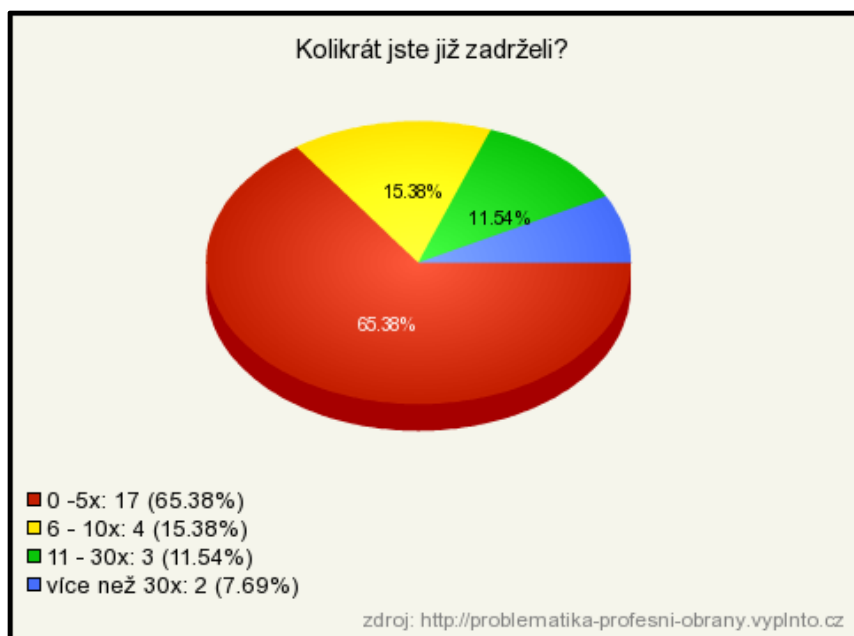
9. Zadrželi jste podezřelého?

Graf 9. Zadržení podezřelého

Tato otázka měla za úkol zjistit, zda při řešení situace profesní obrany pracovník zadržel podezřelého. Ve většině případů (76.92 %) tomu tak bylo a pouze 6 dotázaných (23,08 %) podezřelého nezadrželi.

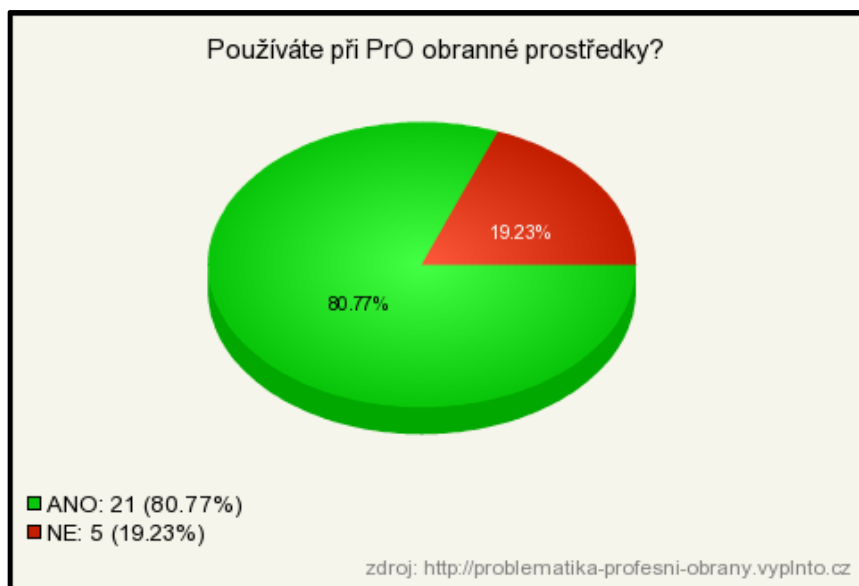
10. Kolikrát jste již zadrželi?

Graf 10. Počet zadržení

Na otázku kolikrát již pracovník zadržel osobu podezřelou, bylo nejvíce odpovědí 0 - 5x (65,38 %) a poté 6 - 10x (15,38 %), 11 - 30x (11,54 %) a více než 30x (7,69 %).

11. Používáte při PrO obranné prostředky?

Graf 11. Používání obranných prostředků

Převážná většina pracovníků zásahové jednotky obranné prostředky používá (tedy 80,77 %) a pouze 5 pracovníků (19,23 %) odpovědělo, že obranné prostředky nepoužívá.

12. Probíhá příprava na PrO i s těmito prostředky?

Graf 12. Příprava s obrannými prostředky

Pokud vezmeme v úvahu, že v předchozí otázce 5 dotazovaných nepoužívá obranné prostředky, potom ze zbylých 21 jich 5 se těmito prostředky nepřipravují. Z celkových 26 respondentů se tedy 16 (61,54 %) s obrannými prostředky připravuje na profesní obranu.

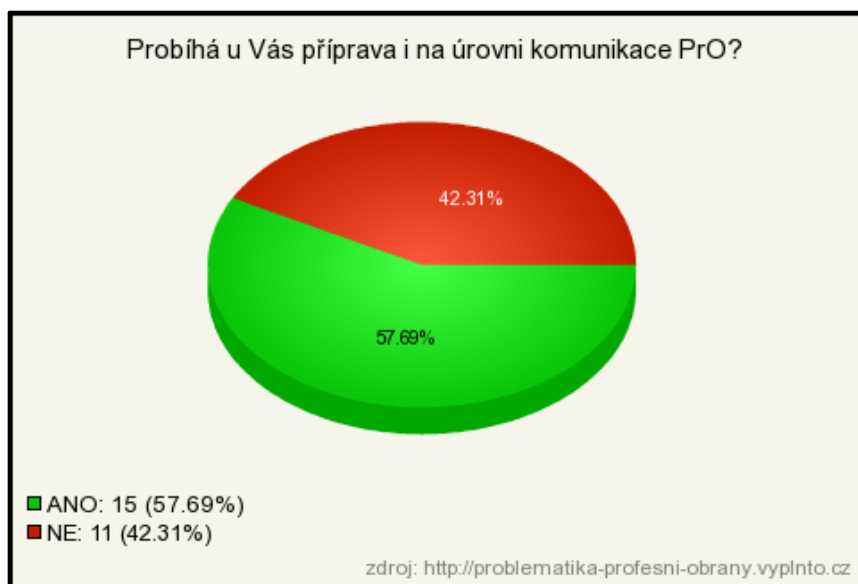
13. Jaké z těchto prostředků používáte?

Graf 13. Používané prostředky PrO

Nejčastější výbavou člena zásahové jednotky je obušek (96,15 %), za kterým následuje pepřový sprej (73,08 %), pouta (57,69 %) a s 50% palná zbraň. Slabé zastoupení má paralyzér (15,38 %) a vůbec nejmenší zastoupení má kubotan (7,69 %).

14. Probíhá u Vás příprava i na úrovni komunikace PrO?

Graf 14: Komunikace profesní obrany

Velmi důležitou součástí profesní obrany je komunikace. Nadpoloviční většina dotázaných (57,69 %) se na ni připravuje a 42,31 % uvedlo, že ne. Dobrou zprávou je, že nikdo nevedl, že neví o co jde. Přesto by odpověď ANO mohla být zastoupena vícekrát.

5.2 Zhodnocení postupů řešení situací profesní obrany

Nejdůležitější otázkou, pomocí které jsem chtěl zjistit, jakým způsobem pracovníci postupují byla otázka č. 8: Jakým způsobem byla situace řešena?. Do možností byla vložena jedna vyloženě správná možnost potupu řešení situace, jedna vhodná a ostatní spíše nevhodné až špatné. Nebo mohl respondent použít vlastní formulaci.

Správnou a vhodnou odpověď zvolilo dohromady nejvíce respondentů (dohromady 14 - 53,85 %), tedy více než polovina. I když jde o více než polovinu, čekal jsem správných řešení více. Pět respondentů situaci profesní obrany neřešilo a tedy sedm zvolilo ne zrovna nejlepší řešení. Dva dotazovaní odpověděli, že nejdříve nastal zásah proti útočníkovi, následovalo jeho zneškodnění a poté předání PČR. V tomto postupu výrazně chybí jakákoliv výzva, snaha o komunikaci profesní obrany, či jakékoliv předejití konfliktní situaci.

Další dva dotázaní uvedli, že došlo k okamžitému použití obranných prostředků nebo úderů, zastavení útočníka, zadržení a předání PČR. V tomto případě opět postrádám prvky předcházení konfliktní situace i když nevíme, co se zrovna dělo. Přesto mohla situaci předcházet nějaká výzva k zanechání činnosti nebo ke vzdání se.

Třetí dvojice dotázaných uvedla, že došlo k pronásledování podezřelého, zadržení konfrontací (úderů), nasazení páky, předání PČR. I když víme, že členové zásahové jednotky plní svou činnost pouze na místě zásahu a mimo objekt má pravomoc zasahovat pouze Policie ČR, může nastat situace, kdy je to třeba (hrozí útěk za hranice apod.). V tomto ohledu sice došlo k pochybení, ale jelikož neznáme okolnosti, berme, že to bylo třeba nutné. Špatným krokem řešení je zde však opět fakt, že nedošlo k žádné výzvě, domluvě či předejití konfliktní situaci.

Jediný respondent, který formuloval postup zadržení vlastními slovy zvolil jako postup domluvu, vyvedení z baru, a výzvu ať jde podezřelý domů. Tento postup je z hlediska hodnocení situace vcelku správný, jelikož došlo k domluvě a vyvedení z baru. Poté člen zásahové jednotky podezřelého vyzval, aby šel domů. Tady v této části bych viděl hlavní problém, jelikož jej měl zadržet a předat PČR, protože pokud se jednalo o konfliktní osobu, mohl se přesunout do jiného podniku, případně spáchat nějakou trestnou činnost někde jinde. Pracovníci ZJ většinou tedy jednají správně, až na dobré odchylky, které však mohly být zrovna dány okolnostmi, ale i přes to by měli vždy postupovat podle předem daných postupů. Tyto postupy je vhodné trénovat při nácviku profesní obrany.

6 OBRANNÉ A ZADRŽOVACÍ PROSTŘEDKY VHODNÉ PRO PROFESNÍ OBRANU

Obranné a zadržovací prostředky slouží pracovníkům zásahové jednotky k usnadnění provádění zásahu, přičemž obranné prostředky, jak již z názvu vyplývá slouží k obraně a zadržovací prostředky slouží ke spoutání zadrženého, aby jej člen zásahové jednotky nemusel jistit vlastní silou. Opět zde platí, že PKB nemá vlastní zákon, který by upravoval jeho činnost, proto musí tedy pracovníci ZJ dbát platných zákonů ČR při manipulaci s těmito prostředky.

6.1 Obušky

Obušky jsou jedním z nejvíce využívaných obranných prostředků, který pracovníci zásahových jednotek používají. Mezi obušky se řadí několik typů provedení, přičemž každý z nich je založen na principu tyče, která slouží k odražení útoku, popřípadě k vedení protiútku. Mezi obušky se tedy řadí tonfy, klasické obušky tzv. "pendreky" a teleskopické obušky. Klasické obušky jsou používány nejméně. Tonfy využívají především policisté a pracovníci PKB při zajišťování různých kulturních akcí (koncerty, fotbalové či hokejové utkání a pod.).

Mezi nejpoužívanější typ obušků jsou řazeny teleskopické obušky, vzhledem k jejich provedení. Jedná se o malý nenápadný váleček, který se švihnutím ruky rozevře do plné délky. Nezabírá mnoho místa a proto je možné jej pohodlně nosit u pasu. Vyrábí se v různých provedeních, přičemž nejlepší jsou kalené obušky, které by měli vydržet i páčení dveří, či údery do tvrdých materiálů.

Jelikož jsou teleskopické obušky zhotoveny z tvrdých materiálů, je nutné umět s nimi dobře zacházet a znát alespoň základní úderové zóny, do kterých se s nimi dá zasáhnout. Jelikož při svihu má největší rychlost špička obušku, nesmí se s nimi zasáhnout v žádném případě hlava útočnicka, protože by mohlo dojít k těžkým zraněním, nebo dokonce destrukci, což by mohlo mít za následek úmrtí útočnicka. Proto je nutné obranu s těmito prostředky trénovat a školit se v zacházení s nimi.

Obr. 1: Teleskopický obušek v plném a složeném stavu

(Zdroj: <http://www.lov-strelba.cz/teleskopicky-obusek-26-quot-66-cm-d609>)

6.2 Obranné spreje

Obranný sprej je prostředek, jehož hlavní složkou je dráždivá látka, která v kontaktu se zasaženým místem vyvolává dráždivou reakci. Většinou se jedná o malou lahvičku, která obsahuje tuto látku a vejde se do ruky. Obsluha těchto obranných prostředků je jednoduchá, musí však být zachovány bezpečnostní postupy, které jsou v zásadě jednoduché, a to že při použití se musí obránce od místa vzdalovat, nikdy ne přibližovat, protože by došlo k nadýchání se a podráždění dráždivou látkou. U zásahové jednotky nachází uplatnění v případech kdy se útočník chystá zaútočit a díky použití je na určitou dobu ochromen a je mu znemožněno pokračovat v útoku.

Pepřové spreje se rozdělují podle dvou kritérií. Prvním kritériem je obsažená dráždivá látka a druhým kritériem je provedení, v jakém je látka ze spreje uvolňována.

Dělení podle dráždivé látky:

- CS - Chlorbenzylidenmalononitril ($o\text{-ClC}_6\text{H}_4\text{CH}=\text{C}(\text{CN})_2$) - Jedná se o slzotvornou látku účinnou v nízkých koncentracích. Látka je desetkrát účinnější než dříve používaný chloracetofenon (CN) který se již nevyrábí, ale na rozdíl od něj je méně toxický. Vyvolává silné podráždění očí a sliznic. Znemožňuje další činnost na dobu přibližně 30 - 60 minut.
- OC - Oleoresin Capsicum (botanický název označující pálivé papričky) - OC je v poslední době nejčastěji používaným typem obranných sprejů, jelikož obsažená

látku z pálivých papriček není natolik toxická jako předchozí dvě, ale je velmi účinná. Capsaicin se vyrábí z placenty feferonek, která se nachází v části pod stonkem rostliny. Tato placenta obsahuje šestnáctkrát větší obsah capsaicinu než zbytek rostliny. Pálivost látky se měří podle stupnice SHU, tedy Scovilleho stupnice. Čistý capsaicin obsahuje přibližně 15 000 000 SHU, nejpálivější paprička světa 2 000 000 SHU, běžné pálivé papričky a tabasco > 2 000 SHU a účinná látka obsažená v kvalitních obranných sprejích se pohybuje kolem 1 000 000 - 1 500 000 SHU, tedy zhruba od 5 do 10%. [13]

Dělení podle typu provedení obranného spreje:

- FOG (mlha) - látka se ze spreje uvolňuje ve formě aerosolového oblaku. Toto je nejstarší a nejklasičtější typ obranného spreje. Mlha se rozšiřuje do prostoru kónicky, ve tvaru kužele, přičemž s rostoucí vzdáleností silně klesá koncentrace obsažené látky. Dosah aerosolových sprejů je zhruba 2,5 metru o maximálním průměru zhruba 3 metry. Na obalech jsou označovány nápisy FOG, popřípadě typickým znamením je žlutá nebo oranžová barva obalu.
- JET (tekutá střela) - dráždivá látka ze spreje uniká v úzkém pramínku pod velkým tlakem. Tento typ obranného spreje je relativně moderním provedením. Jelikož se jedná o úzký pramínek zůstává na dopadovém místě (nejlépe na útočnickovi) vysoká koncentrace látky, která nestihne vyprchat tak rychle, jako v případě mlhy. Nevýhodou u tohoto typu je, že je třeba přesně zamířit a udržovat proud střely tak, aby stále dopadal na útočníka. Tekuté střely mají ohromný dosah, který činí zhruba 5 metrů. Na obalech je označován jako JET a obal bývá červené barvy.
- STOPPER (pěna) - látka se ze spreje uvolňuje formou chomáčků pěny, které dopadají na útočníka. Jedná se o nejnovější typ obranných sprejů. Výhodou těchto sprejů je, že pěna nestéká, ale drží se na místě kam dopadne, takže uplívá na pokožce a oblečení po dlouhou dobu. Tímto je zaručen dlouhodobý účinek. Pokud pěna nezasáhne kritické místo (přímý zásah očí, úst) je dráždění relativně slabé (dráždí pouze pokožku). A právě dráždění pokožky zasaženého nutí něco provést, například se poškrábat, a tím dojde k rozprostření látky na větší plochu a k zesílení účinku. Tak útočník odstaví prakticky sám sebe. Dosah pěnových obranných sprejů je okolo 1,5 až 2 metrů, a jsou označovány jako STOPPER, popřípadě STOP a mívají zelenou barvu obalu. [16]

Obr. 2: Obranné spreje (z leva: mlha, tekutá střela, pěna)

(Zdroj: <http://www.securityeshop.cz/index.php/peprove-spreje.html>)

Při zásahu útočníka vyvolávají dráždivé látky obsažené ve sprejích pálení očí, slzení a křeče víček, které nutí držet oči zavřené. Během desítky vteřin nastává pocit silného pálení v obličejí postiženého a do nosu se nahnou hleny jako obrana organismu. To znemožňuje dýchání nosem a nutí dýchat ústy. Tím se dostane látka i do oblasti úst a zasáhne zbytek sliznice a dostavuje se pocit dušení. Útočník je tak do 30 vteřin naprosto neschopný jakéhokoliv konání, jelikož se musí plně soustředit na dýchání a zhruba 45 minut není schopen nic vidět a prakticky nic dělat. Velmi silná dávka z blízka může vyvolat až zvracení. V závislosti na koncentraci dráždivé látky se zrak obnovuje zhruba po 12 - 24 hodinách. Výhodou obranných sprejů je, že dokážou maximálně ochromit útočníka, ale ani při silné dávce by neměly způsobit trvalé poškození, to může teoreticky nastat u jedinců odlišujících se od normálu (astmatici, osoby ovlivněné alkoholem, osoby ovlivněné návykovými látkami). Smrtelné účinky jsou u zdravých jedinců téměř nemožné, protože by bylo zapotřebí stotisíckrát silnější koncentraci látky obsažené v těchto sprejích.

6.3 Palná zbraň

Palná zbraň je nejúčinnějším obranným prostředkem vzhledem k jejím účinkům. Výhodou je že již samotné držení a vyzývání k ukončení nezákonného jednání má vysoký psychologický efekt a pokud není útočník ozbrojen palnou zbraní zamezuje v dalším konání bez toho aby byla použita. Použití zbraně je povoleno pouze v určitých případech, které definuje zákon. K držení palné zbraně je zapotřebí zbrojní průkaz, který dává držiteli možnost zbraň vůbec držet. U civilního sektoru není možné nosit zbraň viditelně,

proto i členové zásahové jednotky musí zbraň nosit skrytě a použít ji pouze v případě nutné obrany či krajní nouze. Ti kdo se zbraní pracují musí nezbytně mít zkušenosti a znalosti s její manipulací. Největším problémem používání tohoto obranného prostředku je, že má sice vysoký zastavovací účinek, ale ten může mít za následek nenávratné poškození, nebo usmrcení.

Člen zásahové jednotky, pokud používá zbraň jako obranného prostředku při výkonu své služby, by měl mít zbraň ráže minimálně 7,62 mm a větší, včetně náhradního zásobníku, tedy minimálně 12 nábojů. Měl by také umět bezpečně ovládat zbraň svých kolegů. [1]

Obr. 3: Palná zbraň

(Zdroj: http://www.servimg.com/image_preview.php?i=2724&u=14511247)

6.4 Jiné zbraně

Jako obranný prostředek je prakticky vhodné vždy to co je po ruce, ať už se jedná o skleněnou lahev, barovou židli, deštník, batoh a další věci všedního života. Jelikož tato práce pojednává o problematice profesní obrany pracovníka zásahové jednotky, tyto věci zde nebudou zahrnuty. Mezi jiné zbraně zde bude zařazen paralyzér, boxer a kubotan, se kterými je možné se v PKB setkat.

Paralyzér je prakticky malý transformátor, který z malého napětí, zhruba 9 V, vytváří na výstupu výboje silné několik set tisíc voltů. Slouží k odstavení útočníka bez vážného zranění a má i psychologický efekt při jiskření. Pro zasažení útočníka je třeba dostat paralyzér až na kontaktní vzdálenost. Výhodou je, že elektřina projde i skrze svetr, nebo koženou bundu. Paralyzér působí svalovou křeč a po malou chvíli i paralyzuje. Musí být ovšem zasažena ta správná místa, protože u některých zdatnějších útočníků by

nemuselo být dosaženo požadovaného efektu. Vhodná místa pro zásah paralyzérem jsou spodek hrudníku, třísla, stehna, týl a krk.

Boxer je většinou ocelová zbraň, která je vytvořená spojenými "prsteny" a oporou v dlani. Boxer zvyšuje tvrdost rány, kterou útočník přijímá a také pěst zpevňuje a částečně chrání. Při tvrdém úderu může i lámat kosti. Nevýhodou při používání boxeru je, že zaměstnává ruku tím, že musí být pevně držen a pokud útočník vytáhne třeba nůž, nelze dobře zachytit jeho ruku a hůř se proti němu bude bránit.

Kubotan je krátká tyčka, která může být vyrobena z duralu, plastu nebo dřeva. Kubotan vychází z japonské yawary. Vypadá jako malý obušek o délce zhruba 5 - 10 centimetrů. Používá se sevřený v pěsti pro její zpevnění, ale především k úderům. Hlavní vlastností je, že veškerá energie úderu se soustředí do jediného bodu. Úderovými body jsou citlivá místa na těle, jako klouby, předloktí, hřbet nosu, citlivé místo pod nosem, holeně, oblast žaludku, solar plexus, páteř, třísla, krk a oči. S pomocí kubotanu lze také provádět různé páky a pomáhat si při zadržovacích technikách. Obrovskou výhodou je, že je malý, skladný, nenápadný ale také účinný.

Obr. 4: Jiné zbraně (z leva: paralyzér, boxer, kubotan)

(Zdroj: <http://www.hermes.sk/e-shop/obranne-prostriedky/>)

6.5 Pouta

Pouta jsou prostředkem, který slouží k zadržení podezřelého (útočníka). Pouta jsou široce využívána u policie, v armádě, ale i v průmyslu komerční bezpečnosti, protože usnadňují následnou manipulaci se zadrženým. Pouta brání zadrženému v útěku. Rozlišují se dvě hlavní skupiny poutacích prostředků, a to pouta na ruce a pouta na nohy.

Členové zásahových jednotek využívají při zadržování pouze pouta na ruce, protože nasazovat pouta na nohy a navíc je s sebou vozit, by bylo zbytečné. Jelikož

pracovník zásahové jednotky není při procesu zadržování, na rozdíl od policistů nijak omezen, je pouze na něm, jakým způsobem a jakým prostředkem zadržovaného spoutá. Je však v jeho vlastním zájmu aby poutání nepřekročilo jakousi morální mez a aby byla zachována jakási profesionalita a udrženo dobré jméno firmy, u které je pracovník zaměstnán. Pouta na ruce se rozdělují do několika základních skupin, přičemž nerozsáhlejší skupinou jsou klasická kovová pouta. Dalšími typy jsou pouta plastová a pouta textilní. U těchto typů se jedná většinou o poutací prostředek na jedno použití, protože pro sundání se musí rozřezat.

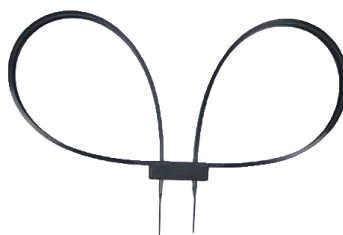
Textilní pouta se vyrábí z odolných materiálů, které dokážou odolat proti roztrhnutí i fyzicky silným jedincům, jelikož odolnost proti roztrhnutí je zhruba 140 kg. Nevýhodou je, že tato pouta jsou jen na jedno použití, protože pro sejmutí se musí rozřezat.

Obr. 5: Textilní pouta

(Zdroj: <http://www.eurosecurity.cz>)

Plastová pouta jsou vytvořena z odolného nylonu, což jim dává kvalitní odolnost a pevnost. Taková pouta jsou lehká pro nošení a dobře skladná. Na trhu je několik typů, přičemž můžou být rozlišeny na jednorázová, tedy musí se rozřezat stejně jako textilní a na více použití, kdy jsou vyrobeny ze stejných materiálů, ale liší se pouze uzavíracím systémem.

Obr. 6: Plastová pouta

(Zdroj: <http://www.paintballzone.cz/0,103,POUTA.html>)

Kovová pouta jsou nejpoužívanějším poutacím prostředkem u nás. Jsou vyrobená z kvalitní oceli a je možné je využívat stále dokola. Pouta kovová můžeme rozdělit na dvě základní varianty, kde první jsou pouta řetízková, která jsou spojena krátkými a pevnými ocelovými oky a na pouta pantová, které jsou realizována odolnou kloubovou stavbou. Tato pouta značně omezují pohyb rukou zadrženého, jelikož vzdálenost mezi oběma rukama je pevně dána konstrukcí. Většina současných pout má speciální zarážku, kterou po dotažení pout na požadovanou délku zajistí, aby se pouta dál nestahovala a nezpůsobila zadrženému zranění. Tohoto však musí využívat pouze policisté, u členů zásahových jednotek to není povinností. Jedinou nevýhodou u ocelových pout je, že jsou poměrně těžší, než pouta textilní, či plastová. Ale vzhledem k použitému materiálu, odolnosti a spolehlivosti, jsou nejlepší možnou volbou.

Obr. 7: Kovová pouta ocelová (z leva: řetízkové, pantové)

(Zdroj: <http://espymall.com/products.php?product=Personal-Security-Handcuffs>)

7 NÁVRH ZÁKLADNÍ ÚROVNĚ PROFESNÍ OBRANY

Tato část představuje návrh základní úrovně profesní obrany pro členy zásahových jednotek a měla by obsáhnout všechny základní poznatky, které při řešení situace profesní obrany poskytnou členům zásahových jednotek jakýsi stručný nástin řešení situace profesní obrany.

7.1 Základní postoj

Základní postoj je jedním z nejdůležitějších prvků, který dává klíčovou roli celému procesu profesní obrany, jelikož správný a pevný postoj zajišťuje celkovou stabilitu a možnost pohybu se správnou razancí při provádění technik. Postoj by měl vypadat následovně: Nohy na šíři ramen, jedna noha předsunutá mírně dopředu, kolena lehce pokrčená. Je třeba počítat s tím, že pokud člen zásahové jednotky nese na taktické vestě a na opasku výstroj či výzbroj, jeho těžiště bude mírně posunuté a těmto změnám je třeba postoj lehce upravit tak, aby byl jistý, pevný a stabilní. Ruce by měli být v nejlepším případě tak, aby chránili úroveň hlavy a s lokty u žeber. V případě členů zásahových jednotek, kdy s podezřelým nejprve komunikují a nejsou ve vzdálenosti, ze které by mohl vyplynout jednoznačný útok, jsou ruce v úrovni ramen s otevřenými dlaněmi v uklidňujícím gestu. Dobrý postoj umožňuje rychle provést úder, popřípadě kop.

Obr. 8a: Základní postoj

Obr. 8b: Základní postoj

7.2 Rozdělení úderových zón

Úderové zóny definují místa na těle, které jsou různým způsobem citlivé na úder a proto je třeba nejdříve tato místa znát. Úderové zóny jsou rozděleny na tři základní, které určují nebezpečnost úderu do tohoto místa. ■ Červené zóny jsou takové, které jsou označovány jako vitální body a velmi silné údery na tato místa by mohli mít za následek až

smrt. ■ Žluté zóny jsou zóny, které nezpůsobí smrtelné zranění, ale může dojít k těžkým až trvalým zraněním. ■ Modré zóny jsou takové, které pokrývá největší vrstva svalové hmoty a úder do těchto oblastí je bolestivý, ale nezpůsobuje žádná vážnější zranění.

Obr. 9: Rozdělení úderových zón

Červené zóny jsou tedy oblast lícních kostí, oblast pod nosem a oblast spánku. Krk je také velmi citlivou oblastí, jelikož tudy vede dýchací trubice a krkavice. Útok na tyto místa by mohl být smrtelný. Dále je to oblast solar plexus, která je zařazená do těchto zón spíše proto, kdyby zde byl veden úder některým z obranných prostředků, například teleskopickým obuškem a patří k ní i srdeční oblast. Další citlivou zónou je oblast jater a slezina, které je možné silným úderem poškodit a také oblast genitálií. Žlutá zóna zahrnuje místa, u kterých by mohlo dojít k vážném zranění v případě zlomenin. Jsou to lokty a kolena, jejichž vážná poranění by měli i vážné trvalé následky a horní oblast žeber. Ta by mohla propíchnout plíce. Modrá zóna, jak již bylo zmíněno jsou pokryta velkou vrstvou svalové hmoty a proto je nejlepší vést údery na tato místa. Při úderech na tato místa dochází k bolesti, ale zranění a případné následky jsou velmi malé. Jedná se o oblast bicepsů, ramenních a prsních svalů. Poté je to oblast břicha, tedy mimo oblast uložení jater. Vhodná místa, kde lze nejlépe zasazovat kopy jsou oblast stehen a lýtek. [15]

7.3 Techniky úderů

Údery jsou nejzákladnější technikou, kterou je třeba znát. Rozlišujeme tři hlavní údery a to jsou přímý úder, boční úder a úder vedený zespod. Každý z úderů lze využít k různým způsobům obrany a každý z nich má jinou razanci, tvrdost a hlavně místo dopadu úderu.

7.3.1 Přímý úder

Přímý úder vychází, tak jako všechny údery z výchozího postoje a je prováděn pěstí po přímce na útočníka. Úderovou zónou je obličejová část útočníka. Tento úder je rychlý a tvrdý a použitelný na vzdálenost celé ruky.

Obr. 10a: Přímý úder

Obr. 10b: Přímý úder

7.3.2 Boční úder, tzv. hák

Boční úder je ještě tvrdším úderem, než úder přímý. Je směřován na oblast útočnickovi brady z boční sféry, popřípadě může být veden na spodní žebra nebo na spánkovou oblast. Boční úder se provádí rotací celého těla, což mu dodává patřičnou razanci. Taktéž noha, která je ve předu se natáčí po směru vedení úderu.

Obr. 11a: Boční úder

Obr. 11b: Boční úder

7.3.3 Úder vedený zespod, tzv. zvedák

Úder vedený zespod se používá pouze na krátkou vzdálenost, tedy pokud je útočník velmi blízko. Ruka by měla při tomto úderu svírat v lokti pravý úhel a zasazuje se na oblast

brady útočníka. Útok je velmi silný, takže po správném zásahu by mělo dojít k vyřazení útočníka z boje.

Obr. 12a: Úder vedený zespod

Obr. 12b: Úder vedený zespod

7.4 Techniky kopů

Kopy, jsou hned po úderech druhou nejzákladnější technikou, kterou je třeba znát. Kopy se využívají k navolnění, odražení, případně podražení útočníka. Základní kopy jsou tři. Je to přímý kop, obloukový a kop kolenem.

7.4.1 Přímý kop

Přímý kop je velmi tvrdý a má výborný zastavovací účinek. Je vhodný zejména pro odstrčení útočníka, nebo k jeho zastavení, pokud se proti nám rozejde nebo rozběhne. Přímý kop vychází ze základního postoje, stejně jako údery a stejně jako další kopy. Provádí se tak, že se přenesou váha na jednu nohu a koleno je zvednuto co nejvýše. Poté se vymrští zbytek nohy no roviny. Tímto kopem se kope zhruba na úroveň hrudníku.

Obr. 13a: Přímý kop

Obr. 13b: Přímý kop

7.4.2 Obloukový kop

Obloukový kop je stejně jako obloukový úder velmi silný. Rozlišují se tři hlavní sféry, na které se kope tímto kopem. Jsou to nohy, žebra a hlava. Jelikož na hlavu vykopne málo kdo a tento kop je navíc zdlouhavý, téměř vůbec se nepoužívá. Kop na žebra je účinný, lze jej provést poměrně snadno, ale také se mu lze snadno ubránit. Nejlepším a z hlediska náročnosti nejsnazším je kop do oblasti nohou. Do těchto míst kopeme tímto kopem především kvůli podražení útočníka. Kop je prováděn rotací celého těla a vychází z rotace boků.

Obr. 14a: Obloukový kop

Obr. 14b: Obloukový kop

7.4.3 Kop kolenem

Kop kolenem se využívá na krátkou vzdálenost, především k navolnění útočníka, který nás jakýmkoliv možným způsobem uchopil z přední sféry. Kop se provádí vymrštěním kolene co nejvýše. Nejčastěji jsou místem zásahu břicho nebo genitálie. Pokud máme volné ruce, je vhodné si útočníka přidržet, popřípadě pomocí rukou mírně stáhnout.

Obr. 15: Kop kolenem

7.5 Obranné techniky proti úderům

Údery jsou nejčastějším typem napadení z pohledu útočníka, jelikož jsou jednoduché a udeřit umí skoro každý. Záleží tak pouze na tom, jak je útočník technicky zdatný.

7.5.1 Přímý úder

Obrana proti přímému úderu závisí na "vyblokování" úderu útočnickovi ruky naší rukou z vnější strany. Poté útočníka navolníme úderem na spodní žebra a bránicí rukou, si přidržíme útočnickovu ruku. Poté rukou, kterou jsme navolňovali vsuneme nad ramenem pod krk a tlačíme dozadu (můžeme si nohou pomoci k podražení), tak aby útočník dopadl na zem, kde jistíme jeho ruku pákou. Následuje otočení útočníka tváří dolů, jeho zadržení a odvedení.

Obr. 16a: Přímý úder (obrana)

Obr. 16b: Přímý úder (obrana)

Obr. 16c: Přímý úder (obrana)

Obr. 16d: Přímý úder (obrana)

Obr. 16e: Přímý úder (obrana)

7.5.2 Boční úder, tzv. hák

Pokud útočník zvolí boční úder, lze s největší pravděpodobností předpokládat, že jej povede na oblast brady. Proti tomuto úderu se bráníme tak, že oběma rukama provádíme blok, přičemž ruka blíže útočnickovi hlavy provádí spíše úder směrem na krk. Následně si zachytíme útočící ruku a tvrdým podmetem útočníka strháváme k zemi, kde jej držíme pomocí páky. Poté si jej otočíme tváří dolů, zadržíme a odvedeme.

Obr. 17a: Boční úder (obrana)

Obr. 17b: Boční úder (obrana)

Obr. 17c: Boční úder (obrana)

Obr. 17d: Boční úder (obrana)

Obr. 17e: Boční úder (obrana)

7.6 Obranné techniky proti kopům

Kop je hned po úderech jedním z nejčastějších typů útoku. Kopy, pokud jsou provedeny z pohledu útočníka podařenou technikou můžeme rozlišit na kop přímý a kop obloukový.

7.6.1 Přímý kop

Přímý kop, jak vyplývá z kapitoly 7.4.1, je prováděn zvednutím kolene co nejvýš, a vymrštěním nohy, přičemž plocha chodidla, nebo pata jsou úderovou zónou. Obrana proti tomuto typu lze provést několika základními variantami.

První variantou je při kopu srazit nohu útočníka kopem do oblasti kolene, či nad kolenem a následně pokračovat do techniky stržení nebo sražení. Tato varianta není náročná na provedení, ale je třeba zvolit správné načasování.

Obr. 18a: Přímý kop (obrana) var.1

Obr. 18b: Přímý kop (obrana) var.1

Další variantou je kop do oblasti holeně, ke sražení útočnickovi nohy. Kop může být prováděn nohou postavenou vepředu i vzadu. Záleží čistě na volbě obránce. Tato technika je velmi rychlá a zároveň i účinná, jelikož zaměstná útočnickovu mysl přivedením bolesti a díky tomu lze získat čas na provedení dalších technik.

Obr. 19: Přímý kop (obrana) var.2

Poslední variantou je technika, při níž se provede úhybný manévr na stranu za kopající nohu, přičemž útočník kopne do prázdna a to jej vyvede z rovnováhy, což využijeme pro techniku stržení pomocí podmetu, který následně můžeme využít k zadržení.

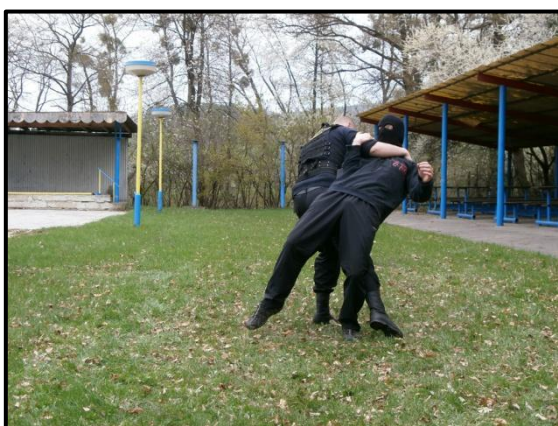

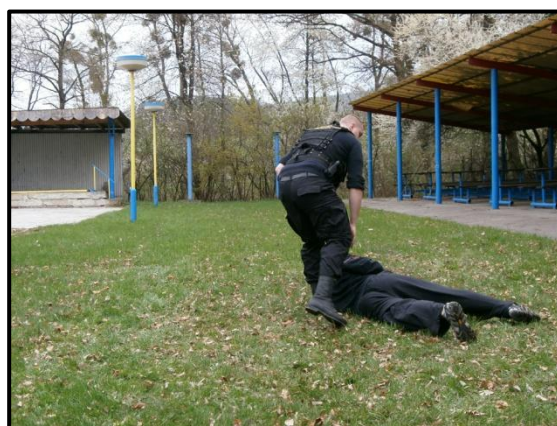
Obr. 20a: Přímý kop (obrana) var.3

Obr. 20b: Přímý kop (obrana) var.3

Obr. 20c: Přímý kop (obrana) var.3

Obr. 20d: Přímý kop (obrana) var.3

7.6.2 Obloukový kop

Obloukový kop je sice hodně rychlý a tvrdý, ale lze jej vcelku snadno odhadnout. Většina útočníků kope obloukovým kopem do oblasti žeber a v tom případě lze útočnickovu nohu zachytit rukou, přičemž jeho stabilita zůstává na jedné noze, a pomocí druhé ruky s úkrokem dozadu táhneme zachycenou nohu, což má za následek pád útočníka, kterého lze poté zadržet. Toto zadržení bude demonstrováno v kapitole 7.9.3.

Obr. 21a: Obloukový kop (obrana)

Obr. 21b: Obloukový kop (obrana)

Obr. 21c: Obloukový kop (obrana)

Obr. 21d: Obloukový kop (obrana)

7.7 Vyprošťovací techniky z držení a škrcení

Vyproštění z držení a škrcení je třeba znát, pokud nastane situace, kdy se útočník dostane až do kontaktní vzdálenosti pracovníka ZJ a uchopí jej za ruku, za oděv nebo výstroj, popřípadě jej bude škrtit. Nejlepší variantou je nedostat se do takovéto situace, ale i při vší opatrnosti se to může stát, proto je zde nastíněno, jak se z takovýchto situací dostat.

7.7.1 Držení zepředu za ruku

Z držení zepředu za ruku se lze vcelku snadno zbavit. Mírným úkrokem vzad a zatažením držené ruky útočníka mírně rozhodíme a zároveň tvrdým úderem na bradu navolníme. Ve chvíli, kdy ruka dopadá na bradu útočníka nohou podráždíme útočníka na zem a druhou rukou chytáme ruku do páky. Poté pomocí této páky útočníka otáčíme tváří k zemi a zaklekáváme. Dále následuje zadržení a odvedení.

Obr. 22a: Držení zepředu za ruku

Obr. 22b: Držení zepředu za ruku

Obr. 22c: Držení zepředu za ruku

Obr. 22d: Držení zepředu za ruku

Obr. 22e: Držení zepředu za ruku

Obr. 22f: Držení zepředu za ruku

7.7.2 Držení zepředu přes ruce

Z držení zepředu přes ruce lze vyprostit snadno, jelikož nám útočník odkryl svá žebra a toho je třeba využít. Nejprve přichází na řadu tvrdý úder do žeber, který útočníka překvapí a postaví jej na špičky. Poté následuje kop kolenem do slabiny, díky čemuž povolí pevné držení útočníka a je možné jej odstrčit a připravit se na další řešení profesní obrany.

Obr. 23a: Držení zepředu přes ruce

Obr. 23b: Držení zepředu přes ruce

Obr. 23c: Držení zepředu přes ruce

Obr. 23d: Držení zepředu přes ruce

7.7.3 Držení zepředu pod rukama

Pokud na rozdíl od předchozí varianty útočník zvolí objetí pod rukama, je proces vyproštění snadnější. Prvním krokem je navolnění kolenem do oblasti slabin, což povolí útočnickovo objetí. Oběma rukama chytíme útočníka za hlavu otevřenými dlaněmi tak, že palce tlačí pod nos a zakláníme hlavu, dokud nedostaneme útočníka na zem. Poté chytáme ruku, na kterou použijeme páku a přechodem obrátíme útočníka tváří k zemi, kde jej zaklekne, zadržíme a následně odvedeme.

Obr. 24a: Držení zepředu pod rukama

Obr. 24b: Držení zepředu pod rukama

Obr. 24c: Držení zepředu pod rukama

Obr. 24d: Držení zepředu pod rukama

Obr. 24e: Držení zepředu pod rukama

7.7.4 Držení zezadu za ruce

Pokud se stane, že nás útočník uchopí ze zadu za ruce, je třeba vyprostit nejdříve ruku, kterou drží výše. Vyproštění provedeme tak, že pokud je horní ruka pravá, uděláme levou nohou úkrok dopředu a levým ramenem se nahneme též směrem, přičemž pravou ruku otáčíme směrem ven, jak je vidět na Obr. 25b a zasazujeme útočnickovi úder na bradu,

jako navolnění. Totéž provedeme na druhou stranu, ale navíc se zrovna otáčíme a toho využijeme k druhému úderu již předtím volnou rukou na bradu. Tento úder bude mít obrovskou razanci, jelikož je vedený po oblouku a zapříčiní pád útočníka.

Obr. 25a: Držení zezadu za ruce

Obr. 25b: Držení zezadu za ruce

Obr. 25c: Držení zezadu za ruce

Obr. 25d: Držení zezadu za ruce

Obr. 25e: Držení zezadu za ruce

7.7.5 Držení zezadu přes ruce

Při držení zezadu přes ruce, je nejjednodušším způsobem vyproštění přehození útočníka, jelikož si jej tím nachystáme rovnou i na zadržovací techniku. V první řadě je třeba přidržet si zápěstí a loket útočníka a snížit se pod jeho těžiště. Poté vymrštěním pánve

jej nabereme a přehodíme přes záda tak, že stále držíme jeho ruku, kterou poté přečtyíme do páky, navolíme a otočíme tváří dolů tak, aby bylo možné pokračovat v zadržení a následném odvedení.

Obr. 26a: Držení zezadu přes ruce

Obr. 26b: Držení zezadu přes ruce

Obr. 26c: Držení zezadu přes ruce

Obr. 26d: Držení zezadu přes ruce

Obr. 26e: Držení zezadu přes ruce

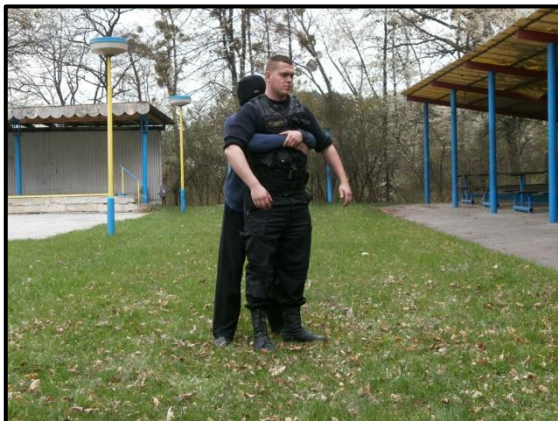
Obr. 26f: Držení zezadu přes ruce

7.7.6 Držení ze zadu pod rukama

Při tomto držení, máme volné ruce a je relativně možné se hýbat. Toho využijeme a loktem zasadíme útočnickovi navolňující úder. Poté si chytíme ruku, kterou má útočník výše a pomocí páky a úkroku do strany jej přivedeme do předklonu. Poté pokrčením lokte

můžeme přejít do odváděcí techniky (druhou ruku útočníka přidržujeme na jeho hlavě, aby si případně nemohl vytáhnout zbraň), jak je znázorněno zde, nebo jej odvést na zem a zadržet jednou z možných technik zadržení, které zde budou dále předvedeny.

Obr. 27a: Držení zezadu pod rukama

Obr. 27b: Držení zezadu pod rukama

Obr. 27c: Držení zezadu pod rukama

Obr. 27d: Držení zezadu pod rukama

7.7.7 Držení za oděv / výstroj

Pokud nás útočník chytí za oděv nebo výstroj a například vyhrožuje, nebo se agresivně vyjadřuje, chytíme si jeho ruku oběma rukama za malíkovou hranu a otočíme o 90°. Ruku útočníka co nejvíce přitiskneme k hrudi a s úkrokem dozadu provádíme páčení ruky dolů, čímž dostáváme útočníka do pozice, kdy se sníží. Neustálým páčením a ustupováním jej dostaneme na zem, kde jej zadržíme a následně odvedeme.

Obr. 28a: Držení za oděv / výstroj

Obr. 28b: Držení za oděv / výstroj

Obr. 28c: Držení za oděv / výstroj

Obr. 28d: Držení za oděv / výstroj

Obr. 28e: Držení za oděv / výstroj

7.7.8 Škrčení zepředu jednou rukou

Při škrčení všeobecně, je třeba zajistit nejdříve přísun kyslíku a poté pacifikovat útočníka. Při škrčení, máme volné ruce a díky tomu jednou rukou navolníme útočníka takovým způsobem, že pomocí dvou prstů vytvoříme "háček", který vrazíme útočnickovi do hrudní jamky a druhou rukou si přidržíme jeho ruku. Tímto navolněním útočník povolí své sevření a je tak možné přejít na techniku páky, kterou provedeme úkrokem do zadu, při

současném tažením ruky útočnickovi ruky a použitím pákové techniky. Dále odvedeme útočnicka na zem a zadržíme.

Obr. 29a: Škrčení zepředu jednou rukou

Obr. 29b: Škrčení zepředu jednou rukou

Obr. 29c: Škrčení zepředu jednou rukou

Obr. 29d: Škrčení zepředu jednou rukou

7.7.9 Škrčení zepředu oběma rukama

Pokud útočník škrčí oběma rukama a má dobře zvládnutou techniku škrčení, máme velmi krátký čas na vyproštění z tohoto typu škrčení. Na navolňování tedy není příliš času a následuje až po vyproštění. Vyproštění provedeme úderem otevřenými dlaněmi na předloktí útočnicka. Tím si zajistíme přísun kyslíku a prostor k navolnění kopem do slabiny a poté k přechodu do pákové techniky, díky které útočnicka odvedeme na zem, kde jej můžeme zadržet.

Obr. 30a: Škrčení zepředu oběma rukama

Obr. 30b: Škrčení zepředu oběma rukama

Obr. 30c: Škrčení zepředu oběma rukama

Obr. 30d: Škrčení zepředu oběma rukama

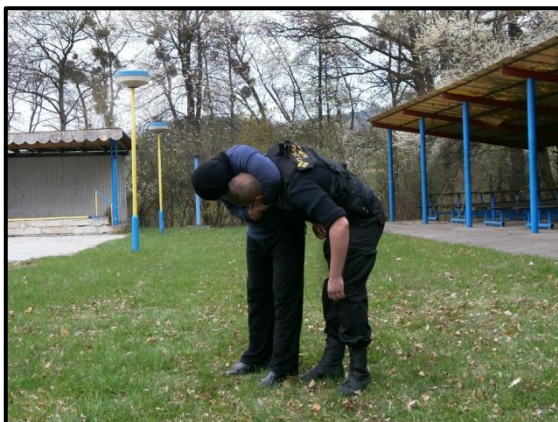
Obr. 30e: Škrčení zepředu oběma rukama

7.7.10 Boční škrčení, kravata

Použití kravaty je snad nejtypičtějším způsobem škrčení, jelikož lze snadno nasadit. Pokud je provedena dobře a útočník rukou tlačí na krční tepny, nedochází pouze k zastavení přísunu kyslíku, ale i omezení přísunu krve do mozku. Vyproštění provedeme navolněním úderem rukou do oblasti slabin, díky kterému se útočník ještě více předkloní a to nám umožní dostat druhou ruku do oblasti hlavy, čehož využijeme k převrácení

útočníka, nejlépe tlakem pod nos. Poté použijeme pákové techniky, útočníka otočíme obličejem dolů a provedeme zadržení.

Obr. 31a: Boční škrcení

Obr. 31b: Boční škrcení

Obr. 31c: Boční škrcení

Obr. 31d: Boční škrcení

7.7.11 Škrcení zezadu bez tzv. „klíče“

Škrcení zezadu bez klíče je prováděno pouze přiložením ruky na krk a škrcením. Nejdříve si jednou rukou tahem za loket útočníka uvolníme přívod kyslíku a druhou rukou si přidržíme ruku v oblasti zápěstí, aby jsme následně měli možnost provést pákovou techniku. Poté snížíme své těžiště přikrčením pod úroveň pánve útočníka a prudkým vymrštěním si útočníka nabere na záda a přehodíme jej, přičemž stále držíme jeho ruku a použitím pákové techniky jej převrátíme tváří dolů a zadržíme. Tento typ útoku je velmi nebezpečný a obzvláště překvapující, jelikož i váhově slabší útočník, pokud nečekaně skočí obránci po krku, jej dokáže překvapit a ohrozit na životě. Obrana proti tomuto typu útoku je jednou z nejdůležitějších, kterou by měl pracovník zásahové jednotky bezpodmínečně znát, protože je to nejčastější typ nečekaného útoku.

Obr. 32a: Škrčení zezadu bez "klíče"

Obr. 32b: Škrčení zezadu bez "klíče"

Obr. 32c: Škrčení zezadu bez "klíče"

Obr. 32d: Škrčení zezadu bez "klíče"

Obr. 32e: Škrčení zezadu bez "klíče"

Obr. 32f: Škrčení zezadu bez "klíče"

7.7.12 Škrčení zezadu s použitím tzv. „klíče“

Pokud útočník škrčení uzavře pomocí tzv. klíče, je nemožné jej přehodit a proto zvolíme rychlé navolnění kopem paty do slabin a pomocí rukou a úkrokem do strany se z tohoto škrčení vyprostíme, přičemž chytíme útočníkovi ruce a nastavením nohy jej přehodíme.

Obr. 33a: Škrčení zezadu s "klíčem"

Obr. 33b: Škrčení zezadu s "klíčem"

Obr. 33c: Škrčení zezadu s "klíčem"

Obr. 33d: Škrčení zezadu s "klíčem"

Obr. 33e: Škrčení zezadu s "klíčem"

7.8 Techniky stržení

Techniku stržení využijeme především v případech, kdy útočník obtěžuje, nebo napadá osobu (např. majitele, který se dostal k narušenému objektu dříve a pod.) a je třeba útočníka dostat rychle k zemi a následně jej zadržet. Technik stržení je samozřejmě nepřehledné množství, ale jako naprosto základní považují ty, které zde budou definovány.

První technikou je rychlý přístup k útočníkovi a prudké stržení za nohy, které je třeba pevně obejmout a s úkroky do zadu jej strhneme. Tím dojde k pádu útočníka a je

možné je zadržet různými způsoby, například stejným způsobem, jaký bude nastíněn v kapitole 7.9.3.

Obr. 34a: Stržení var.1

Obr. 34b: Stržení var.1

Obr. 34c: Stržení var.1

Obr. 34d: Stržení var.1

Druhým způsobem je úchop útočníka za hlavu oběma rukama a prošlápnutím kolene. Tím útočník ztratí stabilitu a tažením za hlavu vedeme útočníka až k zemi a následně můžeme využít zadržovacích technik.

Obr. 35a: Stržení var.2

Obr. 35b: Stržení var.2

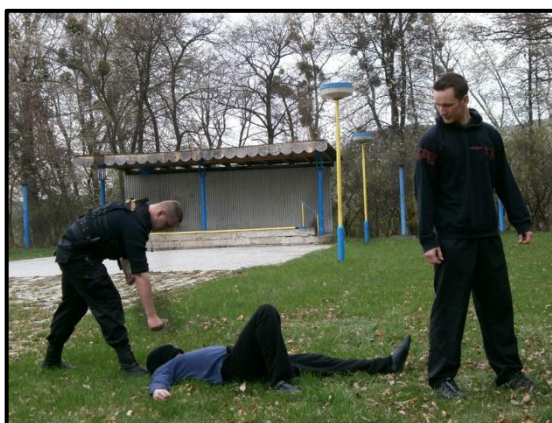

Obr. 35c: Stržení var.2

Obr. 35d: Stržení var.2

Obr. 35e: Stržení var.2

7.9 Zadržovací techniky

Zadržovací technika slouží jako mezikrok k odváděcí technice. Je to způsob který, nejčastěji za pomoci nasazení páky, znemožní útočnickovi jakkoliv dále jednat a umožní pracovníku zásahové jednotky s ním manipulovat tak, jak zrovna vyžaduje situace, popřípadě jej spoutat a následně přejít na odváděcí techniku.

7.9.1 Nasazení páky

Při zadržování, je nasazení páky nejčastější, dokonce téměř jediný možný způsob, jak útočníka zadržet.

7.9.1.1 Při doteku, nebo držení za oděv, varianta 1

Pokud se nás útočník dotkne a nebo chytí za oděv a chceme jej přímo zadržet bez toho aniž bychom jej dostávali na zem, jako v případě vyproštění z držení, postupujeme tak, že si přidržíme ruku, kterou nás útočník drží za oděv. Druhou rukou chytáme útočníka za loket, který si přitiskneme k hrudi a přistupujeme za útočnickova záda tak, že si loket opřeme o ruku, kterou páčíme útočnickovu ruku.

Obr. 36a: Při doteku var.1

Obr. 36b: Při doteku var.1

Obr. 36c: Při doteku var.1

Obr. 36d: Při doteku var.1

Obr. 36e: Při doteku var.1

7.9.1.2 Při doteku, nebo držení za oděv, varianta 2

Druhou variantou je použití páky tak, že ruku, kterou nás útočník drží chytíme oběma rukama a páčíme. Tím dojde k pádu útočníka na zem, kde si jej otočíme tváří k zemi, zaklekneme jedním kolenem před rameno ke krku a druhou nohu dáme za hlavu. Pokrčíme útočnickovu ruku v lokti a zapřeme si ji o nohu, kterou přitiskneme až k žebrům útočníka. Poté jej vyzveme k podání druhé ruky a můžeme spoutat.

Obr. 37a: Při doteku var.2

Obr. 37b: Při doteku var.2

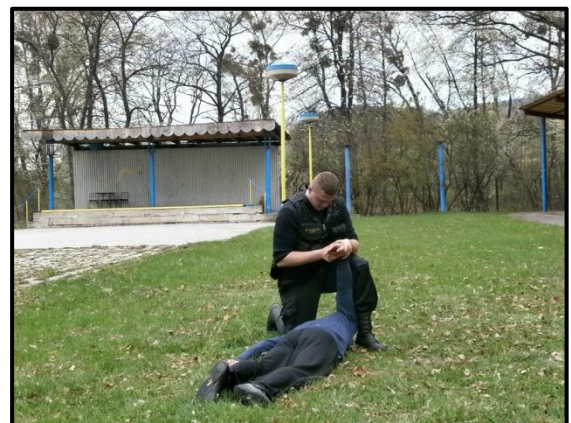
Obr. 37c: Při doteku var.2

Obr. 37d: Při doteku var.2

Obr. 37e: Při doteku var.2

Obr. 37f: Při doteku var.2

Obr. 37g: Při doteku var.2

Obr. 37h: Při doteku var.2

7.9.1.3 Při pokusu o kontakt, varianta 1

Pokud se útočník snaží o kontakt, vykryjeme jeho ruku z vnější strany a zachytíme ji za dlaň oběma rukama. Následně si ruku přitiskneme co nejvíce k hrudi a otáčíme ji dlaní útočnickovi ruky směrem ven. Poté se otočíme směrem k útočnickovi a jeho ruku zvedáme nahoru tak, že loket směřuje k zemi. Poté jej otočíme tváří k zemi, kde jej můžeme zadržet a odvést.

Obr. 38a: Pokus o kontakt var.1

Obr. 38b: Pokus o kontakt var.1

Obr. 38c: Pokus o kontakt var.1

Obr. 38d: Pokus o kontakt var.1

Obr. 38e: Pokus o kontakt var.1

Obr. 38f: Pokus o kontakt var.1

Obr. 38g: Pokus o kontakt var.1

7.9.1.4 Při pokusu o kontakt, varianta 2

Druhou možností je blok ruky z vnitřní strany a její zachycení tím způsobem, že ji otočíme dlaní nahoru a přiložíme i druhou ruku. tak, že ji zadržíme v páce. S úkrokem dozadu útočnicka stáhneme k zemi a ruku zaklekneme. Poté útočnicka vyzveme k podání druhé ruky a můžeme jej spoutat.

Obr. 39a: Pokus o kontakt var.2

Obr. 39b: Pokus o kontakt var.2

Obr. 39c: Pokus o kontakt var.2

Obr. 39d: Pokus o kontakt var.2

Obr. 39e: Pokus o kontakt var.2

Obr. 39f: Pokus o kontakt var.2

7.9.2 Zadržení pomocí poutacího prostředku

Zadržení pomocí poutacího prostředku následuje vždy až po nasazení pákové techniky (tedy mimo případů, kdy páková technika přejde do pákové odváděcí techniky), jelikož je útočník zpacifikován a nemá prostor k pohybu.

Díky tomu, že vždy držíme alespoň jednu ruku, si povelem "Ruku!" vyžádáme druhou ruku, což může být doprovázeno plácnutím do zad, které zvýší důraz povelu. Poté si vytáhneme pouta a spoutáme nejprve volnou ruku, kterou nám útočník podal. Pokud by měl nějaké nutkání s sebou cukat, je možné zvýšit tlak na páku, což útočníka usměrní. Po spoutání jedné ruky přejdeme na spoutání druhé ruky a následně si můžeme zadrženého přetočit, zafixovat kolena hlavu a prohledat jej, zda u sebe nemá žádnou zbraň. V této pozici můžeme vyčkat příjezdu PČR. Útočník nás rukama ohrozit nemůže a pokud by chtěl zaútočit nohou, jsme v dostatečné vzdálenosti.

Obr. 40a: Spoutání

Obr. 40b: Spoutání

Obr. 40c: Spoutání

Obr. 40d: Spoutání

7.9.3 Postup zadržení z obrany proti kopu

V této části bude znázorněn kompletní postup zadržení, který vychází z obrany proti kopu v kapitole 7.6.2. První část je popsána v kapitole 7.6.2 až po pád útočnicka. Ve chvíli, kdy útočník leží na zemi, vstupujeme nohou mezi jeho nohy, těsně ke kolenní jamce a druhou nohou překračujeme až k oblasti břicha a do podřepu. Tím si fixujeme nohu útočnicka, který má znemožněný pohyb. Poté si od zadržovaného vyžádáme ruce, které uchopíme do páky a následně uvolňujeme fixovanou nohu a překračujeme až těsně k ramenu ruky, které poté zaklekne, aby zadržovaný nemohl vyprostit ruku. Druhou ruku otáčíme tak, aby se odkryla přední sféra zadržovaného a následně ji zakládáme nohou. v této chvíli máme obě ruce útočnicka bezpečně fixovány a vlastní ruce volné. Toho můžeme využít k prohledání, zda nemá ukrytou nějakou zbraň, případně k vytažení své zbraně a sledování okolí do příjezdu PČR.

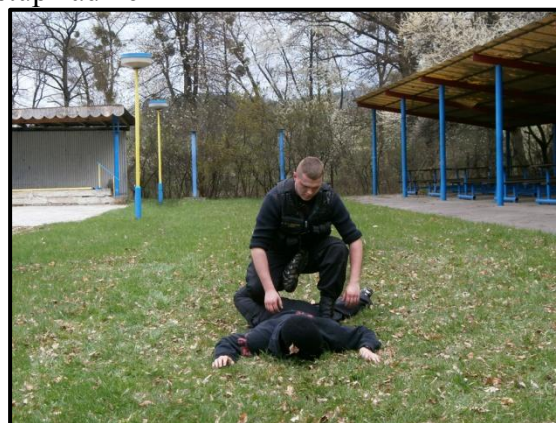

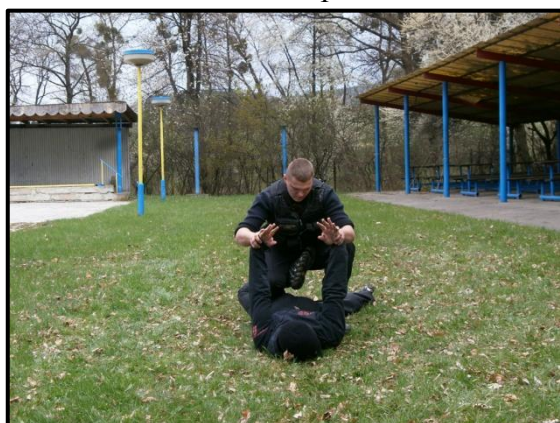
Obr. 41a: Postup zadržení

Obr. 41b: Postup zadržení

Obr. 41c: Postup zadržení

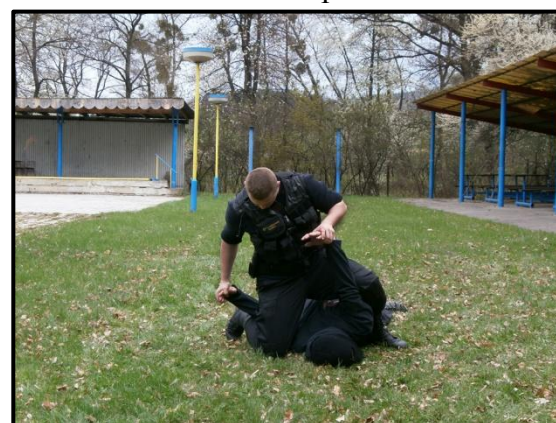
Obr. 41d: Postup zadržení

Obr. 41e: Postup zadržení

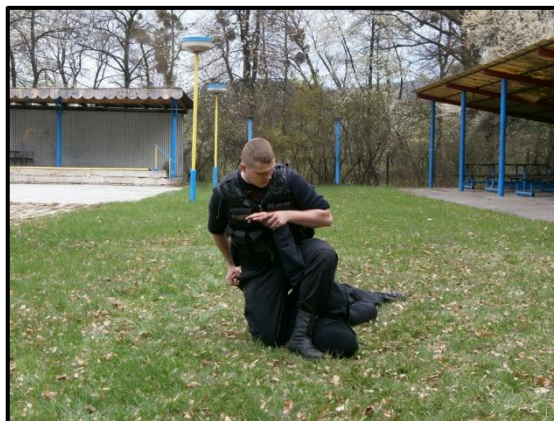

Obr. 41f: Postup zadržení

Obr. 41g: Postup zadržení

Obr. 41h: Postup zadržení

7.10 Odváděcí techniky

Odváděcí techniky jsou vhodné pro odvedení útočníka, většinou v případech kdy se nepočítá s jeho poutáním. Odváděcí techniky využívají hlavně pákové techniky a lze je použít z již nasazené pákové techniky, nebo přímo z držení za oděv, pokusu o kontakt nebo z obrany proti úderu.

První technikou je tedy odváděcí technika, která vychází z pokusu o chycení za oděv. Ještě před tím, než nás útočník stačí chytit, zachytíme jeho ruku z vnitřní strany a přiložením druhé ruky a otočením dlaně nahoru provedeme pákovou techniku. Poté si jednou rukou chytíme loket, přičemž musíme útočníka donutit jej pokrčit. Pokud se brání přitlačíme na pákové technice, a pomocí prstů zatlačíme do loketní jamky. Ruku si přitiskneme k hrudi a stále páčíme. Volnou útočnickovu ruku musíme vidět, proto jej vyzveme aby ji zvedl na úroveň hlavy, nebo aby si ji položil na hlavu a rukou mu ji přidržíme.

Obr. 42a: Odváděcí technika var.1

Obr. 42b: Odváděcí technika var.1

Obr. 42c: Odváděcí technika var.1

Obr. 42d: Odváděcí technika var.1

Obr. 42e: Odváděcí technika var.1

Obr. 42f: Odváděcí technika var.1

Druhá zadržovací technika vychází z pokusu o kontakt v kapitole 7.9.1.3. Nejdříve tedy blokuje útočnickovu ruku, kterou si chytíme oběma rukama a otáčíme dlaní ven. Poté stačí jednou rukou přidržovat útočnickovu ruku v páce a druhou zachytit loket, který si opřeme o hrudník. a ruku opět přichytíme i druhou rukou. Přitažením se útočník sníží. Pokud by bylo páku udělat účinnější, stačí pod útočnickovo zápěstí vložit palec a přes něj provádět páku. Poté útočníka vyzveme aby zvedl volnou ruku před sebe, nebo aby si ji dal na hlavu a to z důvodu aby si nemohl nepozorovaně z kapsy vytáhnout zbraň.

Obr. 43a: Odváděcí technika var.2

Obr. 43b: Odváděcí technika var.2

Obr. 43c: Odváděcí technika var.2

Obr. 43d: Odváděcí technika var.2

Třetí technika vychází z obrany proti úderu. Rukou na straně útočící ruky provedeme kryt a poté zvedneme loket druhé ruky nad úroveň útočnicka, přistoupíme k němu a úderem za loket si zachytíme jeho ruku. V této fázi jsme již zcela za útočníkem. Proto si jej chytíme volnou rukou za hlavu a mírně zakloníme. V této fázi jej můžeme odvést.

Obr. 44a: Odváděcí technika var.3

Obr. 44b: Odváděcí technika var.3

Obr. 44c: Odváděcí technika var.3

Obr. 44d: Odváděcí technika var.3

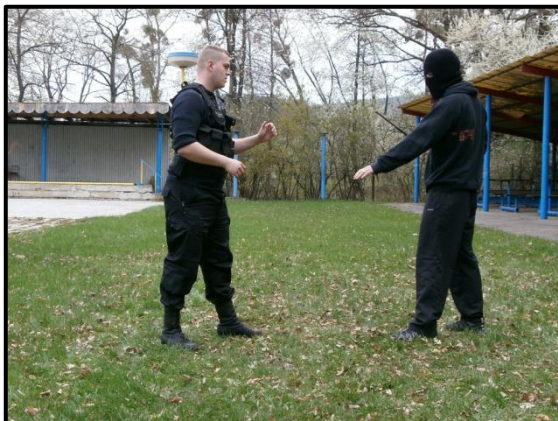
7.11 Obranné techniky proti ozbrojenému útočníkovi

Napadení útočníkem, který je ozbrojen může mít za následek vážné újmy na zdraví a životě pracovníka zásahové jednotky a proto obrana proti těmto typům útočníků musí být tvrdá, rychlá a účinná. Hlavním aspektem je potlačit prvořadý strach a rychle jednat.

7.11.1 Obušky a tyče

Útok vedený obuškem, tyčí, popřípadě improvizovaným prostředkem, např. klackem je nebezpečný, obzvláště pokud by byla zasažena oblast hlavy. U tohoto způsobu obrany můžeme definovat dvě následující varianty.

První variantou je blok z vnitřní strany ruky která vede útok, kde jednou rukou je prováděn tvrdý blok ruky a druhou blok (resp. úder) na oblast krku. Je možné přidat navolňovací kop kolenem. Rukou, která blokovala úder "zahákne" a přitáhneme ruku s obuškem k tělu, jak je vidět na Obr. 45d a volnou rukou sebereme obušek, kterým zasadíme úder do oblasti kolene tak, aby útočník spadl na zem.

Obr. 45a: Obušky a tyče var.1

Obr. 45b: Obušky a tyče var.1

Obr. 45c: Obušky a tyče var.1

Obr. 45d: Obušky a tyče var.1

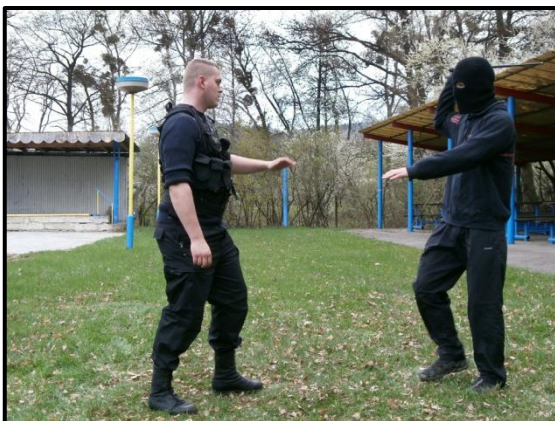

Obr. 45e: Obušky a tyče var.1

Obr. 45f: Obušky a tyče var.1

Druhou variantou obrany proti tomuto napadení je tvrdý blok rukou nad úrovní hlavy a úchop útočnickovi ruky v oblasti lokte a zápěstí s následným ústupem dozadu a tažením útočnickovi ruky dolů, až ke kolenu, přes které je nasazena páka. Útočník je pomocí toho doveden na zem, kolennem zaklekneme za rameno, stále jistíme ruku a volnou rukou sebereme obušek. Poté již následuje zadržení a odvedení.

Obr. 46a: Obušky a tyče var.2

Obr. 46b: Obušky a tyče var.2

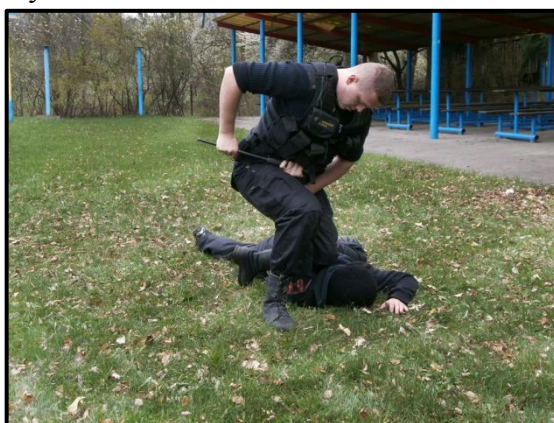

Obr. 46c: Obušky a tyče var.2

Obr. 46d: Obušky a tyče var.2

Obr. 46e: Obušky a tyče var.2

Nejrychlejší variantou zastavení útočníka s obuškem je použití přímého kopu. Tato varianta útok zastaví, ale může nastat možnost, že útočník nepůjde k zemi, ale bude pouze odražen a útok může opakovat. Obránce, tedy v tomto případě člen zásahové jednotky, má však před případným zahájením druhého útoku čas na zakročení proti útočníku jinou technikou.

Obr. 47a: Obušky a tyče var.3

Obr. 47b: Obušky a tyče var.3

Obr. 47c: Obušky a tyče var.3

7.11.2 Nože a ostatní krátké bodné zbraně (improvizované)

Útok nožem může být veden několika způsoby. Může jít o bodnutí přímo, bodnutí obloukem, bodnutí shora, vyhrožování s nožem u krku z přední sféry a držení nože u krku zezadu.

7.11.2.1 Přímé bodnutí

Přímé bodnutí je třeba rychle vykrýt tvrdým úderem předloktí z vnější strany a navolňovacím úderem do oblasti hlavy, nejlépe brady. Rukou, kterou probíhalo navolnění zachytíme ruku s nožem a kopem podlomíme útočnickovo koleno. Přitom úkrokem dozadu a do strany táhneme ruku vychýleného útočníka na zem, tváří k zemi, kde pomocí páky fixujeme ruku s nožem a následně zaklekáváme a vyprošťujeme nůž z ruky útočníka. Následuje zadržení a odvedení.

Obr. 48a: Přímé bodnutí

Obr. 48b: Přímé bodnutí

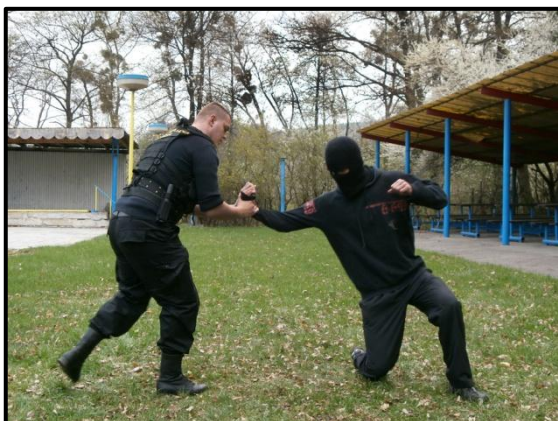

Obr. 48c: Přímé bodnutí

Obr. 48d: Přímé bodnutí

Obr. 48e: Přímé bodnutí

Obr. 48f: Přímé bodnutí

Obr. 48g: Přímé bodnutí

7.11.2.2 Bodnutí obloukem

Obloukové bodnutí se vykryvá snáze než bodnutí přímé. Pro vykrytí tohoto napadení blokujeme tvrdým úderem předloktím útočnickovu ruku s nožem a druhou rukou zasazujeme úder do oblasti solar plexus pro navolnění. Ruka, kterou byl prováděn blok se přesouvá až pod paži útočníka a druhá ruka ji zavírá z hora, přičemž následuje další navolnění pomocí kopu kolenem. Poté je útočník doveden na zem tváří dolů a pákovou technikou je jištěna ruka s nožem. Následuje zakleknutí, odebrání nože a zadržení.

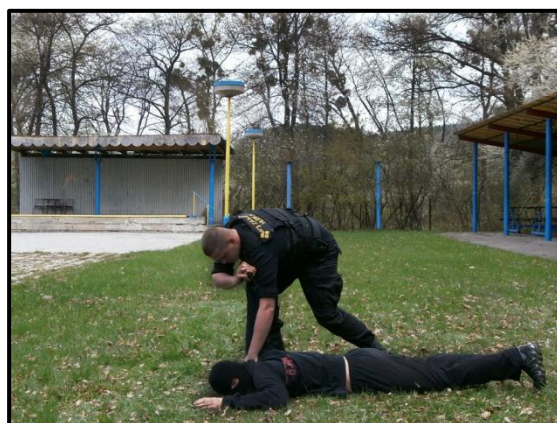
Obr. 49a: Obloukové bodnutí

Obr. 49b: Obloukové bodnutí

Obr. 49c: Obloukové bodnutí

Obr. 49d: Obloukové bodnutí

7.11.2.3 Bodnutí shora

Útok, při němž je bodnutí nožem vedeno shora lze vykrýt jednoduše přímým kopem, jelikož má útočník odkrytou celou přední sféru. Toto zastavení, pokud nedojde ke sražení útočníka k zemi, může mít za následek opětovný pokus o útok. Zastavením a krátkým šokem však člen ZJ získá čas dále jednat a použít jiných techniky pro zastavení útočníka.

Obr. 50a: Bodnutí shora

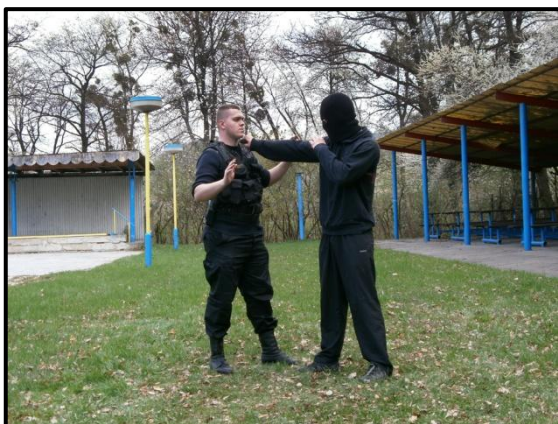

Obr. 50b: Bodnutí shora

7.11.2.4 Vyhrůžování s nožem u krku z přední sféry

Případy ozbrojeného útočníka s nožem jsou nejnebezpečnější, jelikož se nůž dostává do těsné blízkosti krku obránce. U těchto případů (stejně jako vždy jindy, ale nyní to platí obzvlášť), je nutné mít ruce nahoře. Zvednutím rukou obránce naznačuje, že se vzdává. Ten ovšem oběma rukama provede rychlý blok útočnickovi ruky s nožem, kterou si, jak je patrné na Obr. 51c pevně chytí. Při provádění bloku je nutné vzdálit se krkem od ostří nože. Druhou rukou provede navolnění tvrdým úderem do oblasti hlavy či krku a poté otočením a tvrdým zapáčením přes rameno odstraní nůž z ruky útočníka. Pokud je zapáčení provedeno rázným pohybem, může dojít až k prolomení lokte. Po odstranění nože se obránce rychle otočí a pomocí podmetu, popřípadě úderem kolene jako ve variantě proti obloukovému bodnutí Obr. 49c útočníka dostane na zem, kde jej zadrží a odvede.

Obr. 51a: Nůž zepředu

Obr. 51b: Nůž zepředu

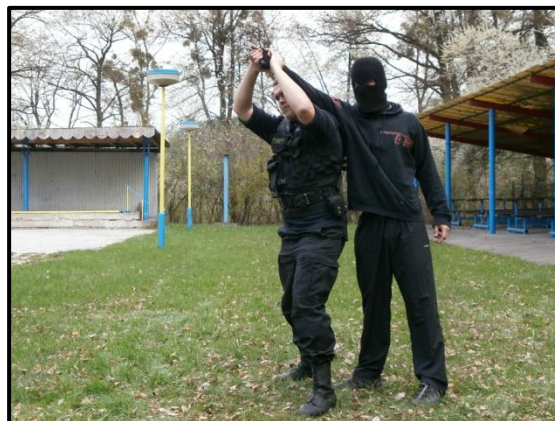
Obr. 51c: Nůž zepředu

Obr. 51d: Nůž zepředu

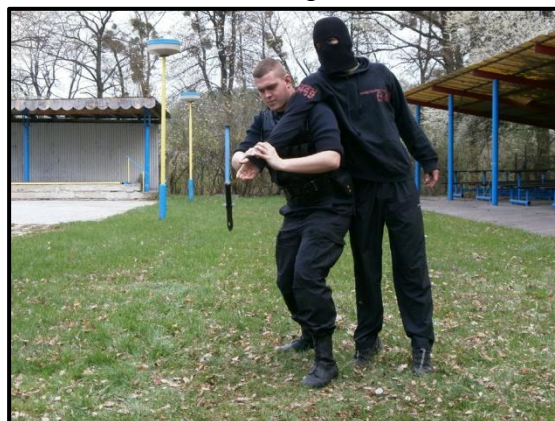
Obr. 51e: Nůž zepředu

Obr. 51f: Nůž zepředu

Obr. 51g: Nůž zepředu

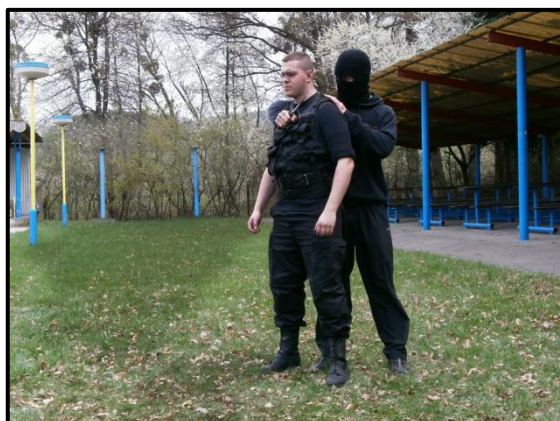

Obr. 51h: Nůž zepředu

7.11.2.5 Držení nože u krku zezadu

Nejhorší variantou je tedy nakonec držení nože u krku zezadu, jelikož jde o překvapující techniku, kterou člen ZJ nemusí čekat. V tomto případě není na co čekat a je třeba okamžitě jednat. Nejdříve je nutné dostat nůž od krku. Rukou, která je blíže k noži uchopíme a strhneme dolů ruku s nožem a druhou rukou si přidržíme loket útočníka tak, že se snažíme dostat prsty pokud možno do loketní jamky. Následně provedeme krok stranou tak, aby se ruka svírající nůž otevřela směrem od těla útočníka, tlakem přes loket do ramene jej dostaneme k zemi a následně pomocí páky obrátíme tvář dolů. Poté následuje zadržení a odvedení.

Obr. 52a: Nůž zezadu

Obr. 52b: Nůž zezadu

Obr. 52c: Nůž zezadu

Obr. 52d: Nůž zezadu

Obr. 52e: Nůž zezadu

Obr. 52f: Nůž zezadu

Obr. 52g: Nůž zezadu

Obr. 52h: Nůž zezadu

7.11.3 Palná zbraň

Obrana proti palné zbraní je velmi složitá, jelikož palná zbraň je to nejhorší, s čím se může člen zásahové jednotky setkat. Palnou zbraní nás může útočník ohrožovat zepředu, případně zezadu. Pokud by se jednalo o profesionála, nikdy se zbraní nepřistoupí až k oběti, čímž by nemělo smysl cokoliv dělat.

Vezměme ale v úvahu, že útočník přistoupí až k nám a vyhrožuje. Zvedneme ruce a tím naznačujeme, že se vzdáváme. Poté rychlým a tvrdým úderem na bradu navolníme útočníka a druhou rukou odkládneme zbraň od svého těla. V této chvíli se nám sice kříží ruce, ale to je žádoucí, vzhledem k tomu, že kdyby jsme prováděli techniku druhou rukou, nemohli by jsme zbraň z ruky vzít, jelikož tam má prsty a nebo by jsme ji museli vytrhávat směrem přes své tělo. Nyní tedy následuje obrácení zbraně oběma rukama a její vytržení. Poté od útočníka odstoupíme, míříme na něj a může jej vyzvat aby dal ruce vzhůru, popřípadě aby si lehl tváří k zemi.

Obr. 53a: Palná zbraň - zepředu

Obr. 53b: Palná zbraň - zepředu

Obr. 53c: Palná zbraň - zepředu

Obr. 53d: Palná zbraň - zepředu

Obr. 53e: Palná zbraň - zepředu

Pokud se k nám útočník dostane zezadu a míří na nás palnou zbraní, provedeme rychlou otočku, díky které jednou rukou odkloníme zbraň útočníka a druhou rukou vedeme tvrdý úder na jeho bradu. Poté zachytíme zbraň oběma rukama a otočením proti útočníkovi mu ji vytrhneme z rukou. Poté od útočníka odstoupíme několik kroků, míříme na něj a vyzveme jej aby dal ruce vzhůru, popřípadě aby si lehl tváří k zemi.

Obr. 54a: Palná zbraň - zezadu

Obr. 54b: Palná zbraň - zezadu

Obr. 54c: Palná zbraň - zezadu

Obr. 54d: Palná zbraň - zezadu

Obr. 54e: Palná zbraň - zezadu

7.12 Využití obranných prostředků

Jelikož pracovníci zásahové jednotky u sebe nosí obranné prostředky, bylo by téměř chybou tyto prostředky nevyužít. Je však třeba si vhodným způsobem promyslet za jakým účelem budeme ten který obranný prostředek používat. A také je třeba zacházení s těmito prostředky trénovat, aby byly při použití v profesní obraně využity správným způsobem.

7.12.1 Využití proti odvrácení útoku

Jako obranné prostředky vhodné k odvrácení útoku jsem zvolil teleskopický obušek a pepřový sprej. Útoků, které mohou nastat je samozřejmě spousta, ale pro odvrácení útoku teleskopickým obuškem jsem zvolil útok přímým úderem.

Pokud se útočník přibližuje z dálky a je již z řeči těla patrné, že se chystá zaútočit, rovnou vytáhneme teleskopický obušek. Když útočník naznačí úder, chytíme si obušek do obou rukou a úderem na loket provedeme blok úderu. Poté vsuneme horní konec obušku na krk útočníka, ruku přisuneme co nejbližší k krku a rameno opřeme o záda. Poté zapáčením dozadu útočníka strhneme k zemi a teleskopickým obuškem připraveným k úderu útočníka na zemi jistíme.

Obr. 55a: Odvrácení útoku var.1

Obr. 55b: Odvrácení útoku var.1

Obr. 55c: Odvrácení útoku var.1

Obr. 55d: Odvrácení útoku var.1

Obr. 55e: Odvrácení útoku var.1

Obr. 55f: Odvrácení útoku var.1

Pokud má útočník například teleskopický obušek, nemělo by význam vytahovat také teleskopický obušek. K tomuto účelu můžeme využít pepřového spreje, který si přichystáme, když útočníka zaregistrujeme. Poté zamíříme do obličejové oblasti a ustupujeme směrem od proudu pepřového spreje, abychom se jej nenadýchali. Než začne pepřový sprej účinkovat udělá útočník zhruba 2-3 kroky. Poté padá na kolena a k zemi. V žádném případě v tuto chvíli nechodíme k útočníkovi, jelikož by na nás pepřový sprej také

zaúčinkoval a mohl by nás paralyzovat, byť méně než útočníka. Ten je však paralyzován dostatečně, zhruba po dobu, než dorazí přivolaná hlídka PČR.

Obr. 56a: Odvrácení útoku var.2

Obr. 56b: Odvrácení útoku var.2

Obr. 56c: Odvrácení útoku var.2

Obr. 56d: Odvrácení útoku var.2

Obr. 56e: Odvrácení útoku var.2

Obr. 56f: Odvrácení útoku var.2

7.12.2 Využití k vyproštění

Obranné prostředky, které jsou vhodné k vyproštění jsou teleskopický obušek a kubotan. Pokud nemá pracovník zásahové jednotky k dispozici kubotan, je možné využít pevnější propisku, nebo zavřený teleskopický obušek.

První variantou vyproštění s pomocí obranného prostředku jsem zvolil vyproštění z držení za oděv oběma rukama. Jednou rukou si vytáhneme teleskopický obušek, který otevřeme tak, aby se otevřel přímo na útočnickovo koleno, čímž ho navolníme. Poté ruku s teleskopickým obuškem vložíme po ruce útočníka a obušek do kříže uchopíme druhou rukou. Díky vzniklé páce odtáhneme útočníka na zem, kde jej obuškem připraveným k úderu jistíme. Pokud to situace vyžaduje můžeme nohou přistoupnout útočnickovi ruce.

Obr. 57a: Vyproštění var.1

Obr. 57b: Vyproštění var.1

Obr. 57c: Vyproštění var.1

Obr. 57d: Vyproštění var.1

Obr. 57e: Vyproštění var.1

Obr. 57f: Vyproštění var.1

Obr. 57g: Vyproštění var.1

Druhou variantou je držení za oděv jednou rukou. K tomuto vyproštění využijeme kubotanu, případně zavřeného teleskopického obušku, který uchopíme co nejnižše. Ten přiložíme útočnickovi ke klíční kosti a prudkým stržením dolů jej dovedeme na zem. Pokud jsme k tomuto vyproštění využili teleskopického obušku, můžeme ho otevřít a využít k jištění ležícího útočníka.

Obr. 58a: Vyproštění var.2

Obr. 58b: Vyproštění var.2

Obr. 58c: Vyproštění var.2

Obr. 58d: Vyproštění var.2

Třetím případem je využití obranného prostředku z držení zezadu. Pokud nás útočník chytí tímto způsobem, můžeme využít kubotanu, nebo také zavřeného teleskopického obušku. Zvolený obranný prostředek přiložíme na hřbet útočnickovi ruky a oběma rukama pevně zatlačíme. Tím dojde k uvolnění sevření a krokem vpřed se dostaneme od útočníka. Pokud jsme využili teleskopického obušku, můžeme ho otevřít a dále jednat v situaci profesní obrany.

Obr. 59a: Vyproštění var.3

Obr. 59b: Vyproštění var.3

Obr. 59c: Vyproštění var.3

Obr. 59d: Vyproštění var.3

Obr. 59e: Vyproštění var.3

7.12.3 Využití k zadržení a odvedení

Pokud chceme použít k zadržení a odvedení obranný prostředek, nejlépe nám poslouží teleskopický obušek. Obě varianty, které zde budou definovány vychází z úderu.

U první varianty blokuje útočnickovu ruku teleskopickým obuškem z vnější strany úderem na loket a následně přesouváme teleskopický obušek pod krk. Musíme se dostat za útočnickova záda, kde si teleskopický obušek zapřeme o loket z vnitřní strany ruky a dlaní jistíme hlavu. Poté si útočníka zakloníme a můžeme ho odvést.

Obr. 60a: Zadržení a odvedení var.1

Obr. 60b: Zadržení a odvedení var.1

Obr. 60c: Zadržení a odvedení var.1

Obr. 60d: Zadržení a odvedení var.1

Obr. 60e: Zadržení a odvedení var.1

Při druhé variantě blokujeme ruku z vnitřní strany a poté úderem na solar plexus navolníme útočníka, čímž dojde k jeho předklonění a můžeme vložit ruku pod útočnickův krk, přičemž si teleskopický obušek založíme do podpaží. Volnou rukou přichytíme útočnickovu bližší ruku, aby nás nemohl ohrozit a vyzveme ho, aby druhou ruku zvedl nahoru. V této fázi jej můžeme bezpečně odvést.

Obr. 61a: Zadržení a odvedení var.2

Obr. 61b: Zadržení a odvedení var.2

Obr. 61c: Zadržení a odvedení var.2

Obr. 61d: Zadržení a odvedení var.2

Obr. 61e: Zadržení a odvedení var.2

7.13 Obrana proti dvěma a více útočníkům

V případě, pokud je potřeba řešit situaci obrany proti dvěma a více útočníkům je třeba dělit svou pozornost mezi všechny, aby se nestalo, že by jsme nepostřehli důležité hnutí některého z nich, čímž by mu bylo umožněno nerušeně jednat. V takovémto případě je tedy třeba převzít iniciativu a jednat jako první. Nikdy však nesmí být věnována nadměrná pozornost pouze jednomu útočníkovi. Vhodné je zkrátit svůj odstup od jednoho útočníka tak, aby byla možná obrana a nebo útok, přičemž je vhodné, aby jsme se tímto přiblížením vzdálili od dalšího z útočníků. V žádném případě není vhodné procházet mezi dvěma útočníky. Pokud by to bylo nezbytně nutné, je třeba to učinit co nejrychleji a zahájit akci proti nebezpečnějšímu z nich, popřípadě proti oběma.

Obrana probíhá tím způsobem, že je nejvhodnější zneškodnit toho útočníka, který se jeví jako nejnebezpečnější a přitom se bráníme tak, aby jsme se dostali do pozice, kdy nám jeden z útočníků poslouží jako štít, nebo zábrana před druhým (nebo ostatními).

Při posuzování, který typ zbraně je nebezpečnější, pokud jsou útočníci v dostatečné vzdálenosti, představuje tyčová zbraň (obušek, hůl, tonfa, klacek, atd.) větší nebezpečí než nůž (případně rozbitá láhev, atd.) větší nebezpečí, kvůli jejímu delšímu dosahu a také proto, že pokud se jí zmocníme, můžeme se díky ní účinně bránit proti noži. Z toho tedy vyplývá, že vždy začínáme obranu proti útočníkovi, jehož zbraň by se nám následně mohla hodit k vlastní obraně. [5]

Obrana proti dvěma a více útočníkům je velmi obsáhlá a natolik specifická, že její zpracování by vydalo na samostatnou práci, proto bylo toto téma pouze zjednodušeně nastíněno.

ZÁVĚR

Pracovníci, kteří jsou v PKB zaměstnáni na pozici zásahové jednotky, by měli především znát své pravomoci. Jelikož neexistuje žádný zákon o SBS, který by jim dával do rukou zvláštní práva, musí vždy situace řešit tak, jako by je řešil každý jiný občan. Z toho důvodu musí tito pracovníci znát především zákony jako Nutná obrana, Krajiná nouze a Zadržení osoby podezřelé, se kterými se ve své praxi mohou setkat. Je třeba si uvědomit, že práce na pozici zásahové jednotky je fyzicky i psychicky náročná, jelikož je možné se dostat do situací, při kterých může jít i o holý život.

Z těchto důvodů je třeba, aby pracovníci zásahové jednotky byly na tyto situace připravovány a to pomocí školení nebo kurzů profesní obrany, které by měly probíhat minimálně dvakrát do měsíce. Při těchto kurzech by měla probíhat jak fyzická, tak i psychická příprava. Stěžejní částí by pak měl být nácvik technik a postupů při zásahu. Vhodné jsou také kurzy, které pracovníka připraví na komunikační úrovni, která je také klíčovou součástí řešení situací profesní obrany.

Při výkonu svého povolání využívají pracovníci zásahové jednotky také obranné prostředky, mezi které patří hlavně teleskopický obušek, pepřový sprej, poutací prostředek a v současné době někteří používají také paralyzéry a kubotany. Díky těmto prostředkům mají možnost se účinněji bránit, ale také je třeba obranu s těmito prostředky nacvičovat. Palná zbraň patří také do výbavy mnoha členů zásahové jednotky, ale ne všechny bezpečnostní agentury jimi své zaměstnance vyzbrojují.

Díky dotazníkovému šetření jsem zjistil (i když byla návratnost velmi malá), že většina pracovníků postupuje při řešení situací profesní obrany vcelku správným způsobem a u zbytku, i když neznáme okolnosti situace, chybí především výzva, domluva nebo pokus předejít situace profesní obrany. V závislosti na to hodnotím postup pracovníků zásahových jednotek jako dobrý.

Teoretická i praktická část uvedená v bakalářské práci popisuje základní informace a především techniky profesní obrany, které mohou pomoci začínajícím pracovníkům na pozici zásahové jednotky, nebo jako pomocný materiál vedoucím zásahových jednotek pro návrh základních znalostí profesní obrany. S pomocí tohoto materiálu mohou svou profesi vykonávat kvalitně a na profesionální úrovni, která je pro jejich potenciální klienty důležitým ukazatelem.

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

Workers who are employed in a commercial security industry and are on the position of the task force should primarily know their competence. Because there is no law of Private security services, which would give them special rights to their hands, they must always solve the situations as if it is solved by any ordinary citizen. Because of this, these workers have to know laws which they may encounter in practise. These are: Necessary defense, Necessity and Detention of a suspect. It is important to realize that work in the task force is physically and mentally difficult, because it is possible to get into situations where one's life is in danger.

For these reasons it is necessary for the task force employees to be trained for these situations by training courses of professional defense, which should be held at least twice a month. These courses should include both physical and psychological preparation. The main part would be practice of techniques and procedures for intervention. Courses which prepare workers on a communication level are appropriate because communication is also a key part of dealing with solving of a professional defense situation.

While doing their work, task force employees also use a defense equipment, which include mainly expandable baton, pepper spray, handcuffs and some of them also use stun guns and kubotans. Thanks to these resources, employees have the opportunity to defend themselves more effectively, but they also need to train with these defense equipment. Firearms are also in the gear of many members of task forces, but not all of those employees who work for a security agencies are armed with these weapons.

Thanks to a questionnaire survey, I found out (even though there was no large response) that most workers proceed in dealing with situations of professional defense quite right. The rest, even though we don't know the circumstances of the situation, there is no particular appeal, arrangement or an attempt to avoid the situation of a professional defense. Depending on that are methods of task forces quite good.

Both theoretical and practical part of the thesis describe the basic information and especially techniques of professional defense that can help novice workers on task force position. It can also be used as an auxiliary material for leading officers of task forces for proposal of the basic knowledge of professional defense. With this material may security workers do well in their professions and on a professional level, which is an important indicator for potential clients.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ČERNÝ, Josef. *Evropský výcvikový modul pro základní ostrahu*. Vyd. 1. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, Technologická fakulta, 2003, 152 s. ISBN 80-731-8107-X.
- [2] GRUBER, David. *Zlatá kniha komunikace*. 3., upr. a dopl. vyd. Ostrava: Gruber - TDP, c2009, 277 s. ISBN 978-80-85624-28-1.
- [3] MALÁNÍK, Zdeněk. Přednášky z předmětu Speciální tělesná příprava. 2000-2009
- [4] NOVOTNÝ, František. *Právo na sebeobranu: Jak se smíme bránit?*. Vyd. 1. Praha: LexisNexis CZ, 2006, 114 s. Knihovnička LexisNexis. ISBN 80-869-2010-0.
- [5] SDE-OR, Imi a Eyal YANILOV. *Krav maga: umění čelit ozbrojenému útočníkovi: moderní, jednoduchý, avšak razantní a efektivní izraelský systém sebeobrany a praktického bojového nácviku, prověřený ve střetnutích*. Vyd. 1. v Našem vojsku. Praha: Naše vojsko, 2003, 246 s. ISBN 80-206-0689-0.
- [6] SÝKORA, Miloslav. *Psychologie ve služební činnosti strážníka obecní (městské) policie a strážného civilní bezpečnostní služby*. Vyd. 1. Ilustrace R Hrubý. Praha: Armex - Trivis Praha, 1997, 70 s. ISBN 80-902-2833-X.
- [7] *SCSA SECURITY s.r.o.: KOMPLEXNÍ BEZPEČNOSTNÍ SERVIS* [online]. ©2008 [cit. 2012-02-18]. Dostupné z: <http://www.scsasecurity.cz/zasah.htm>
- [8] (mol), redakce epravo.cz. epravo.cz. [online]. 23.5.2001 [cit. 2012-02-18]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/pachatelstvi-prime-a-neprime-a-pripady-napadeni-psem-7850.html>
- [9] Business center.cz: *Zákony*. [online]. © 2008 - 2012 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/trestni-zakonik/cast1h3.aspx>
- [10] Doc. JUDr. VANTUCH, CSc., Pavel. *PRÁVNÍ RÁDCE*. [online]. 21.10.2009, 21.10.2009 15:21 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <http://pravniradce.ihned.cz/c1-38730700-novy-trestni-zakonik-c-40-2009-sb>
- [11] Business center.cz: *Zákony*. [online]. © 2008 - 2012 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: http://business.center.cz/business/pravo/zakony/trestni_rad/cast1h4.aspx
- [12] Business center.cz: *Zákony*. [online]. © 2008 - 2012 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/trestni-zakonik/cast2h1d3.aspx>

- [13] OC LÁTKA. *OC Obranné spreje* [online]. ©2007-11 [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://www.obrannespreje.cz/oc_latka.htm
- [14] Sebeobrana. *TIGER relax club* [online]. © 2012 [cit. 2012-04-21]. Dostupné z: <http://www.skola-bojoveho-umeni.tigerclub.cz/sebeobrana>
- [15] KRIVDA, Michal. Multimediální učební opora pro výcvik s teleskopickým obuškem [online]. 2011 [cit. 2012-05-07]. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií. Vedoucí práce Michal Vít. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/213633/fsps_m/
- [16] ARMY SHOP ARMED RADÍ, JAKÝ PEPŘOVÝ SPREJ VYBRAT. *ARMED* [online]. © 2010 [cit. 2012-05-08]. Dostupné z: <http://www.armed.cz/army-shop-armed-radi-jaky-peprovy-sprej-vybrat/t-167/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

atd.	A tak dále
ČR	Česká republika, popř. české republiky.
ČTÚ	Český telekomunikační úřad
DPPC	Dohledové a poplachové přijímací centrum
IZS	Integrovaný záchranný systém.
Obr.	Obrázek.
PČR	Policie české republiky.
PKB	Průmysl komerční bezpečnosti.
SHU	Scoville heat units - Scovilleho stupnice
var.	Varianta.
ZJ	Zásahová jednotka

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1: Teleskopický obušek v plném a složeném stavu	51
Obr. 2: Obranné spreje (z leva: mlha, tekutá střela, pěna).....	53
Obr. 3: Palná zbraň	54
Obr. 4: Jiné zbraně (z leva: paralyzér, boxer, kubotan)	55
Obr. 5: Textilní pouta.....	56
Obr. 6: Plastová pouta.....	56
Obr. 7: Kovová pouta ocelová (z leva: řetízkové, pantové)	57
Obr. 8a: Základní postoj	58
Obr. 8b: Základní postoj	58
Obr. 9: Rozdělení úderových zón	59
Obr. 10a: Příímý úder	60
Obr. 10b: Příímý úder	60
Obr. 11a: Boční úder.....	60
Obr. 11b: Boční úder	60
Obr. 12a: Úder vedený zespod.....	61
Obr. 12b: Úder vedený zespod	61
Obr. 13a: Příímý kop.....	61
Obr. 13b: Příímý kop	61
Obr. 14a: Obloukový kop	62
Obr. 14b: Obloukový kop	62
Obr. 15: Kop kolenem	62
Obr. 16a: Příímý úder (obrana).....	63
Obr. 16b: Příímý úder (obrana).....	63
Obr. 16c: Příímý úder (obrana).....	63
Obr. 16d: Příímý úder (obrana).....	63
Obr. 16e: Příímý úder (obrana).....	64
Obr. 17a: Boční úder (obrana)	64
Obr. 17b: Boční úder (obrana).....	64
Obr. 17c: Boční úder (obrana)	65
Obr. 17d: Boční úder (obrana).....	65
Obr. 17e: Boční úder (obrana)	65
Obr. 18a: Příímý kop (obrana) var.1	66

Obr. 18b: Přímý kop (obrana) var.1	66
Obr. 19: Přímý kop (obrana) var.2.....	66
Obr. 20a: Přímý kop (obrana) var.3	67
Obr. 20b: Přímý kop (obrana) var.3.....	67
Obr. 20c: Přímý kop (obrana) var.3	67
Obr. 20d: Přímý kop (obrana) var.3.....	67
Obr. 21a: Obloukový kop (obrana).....	68
Obr. 21b: Obloukový kop (obrana).....	68
Obr. 21c: Obloukový kop (obrana).....	68
Obr. 21d: Obloukový kop (obrana).....	68
Obr. 22a: Držení zpředu za ruku.....	69
Obr. 22b: Držení zpředu za ruku	69
Obr. 22c: Držení zpředu za ruku.....	69
Obr. 22d: Držení zpředu za ruku	69
Obr. 22e: Držení zpředu za ruku.....	69
Obr. 22f: Držení zpředu za ruku	69
Obr. 23a: Držení zepředu přes ruce	70
Obr. 23b: Držení zepředu přes ruce	70
Obr. 23c: Držení zepředu přes ruce	70
Obr. 23d: Držení zepředu přes ruce	70
Obr. 24a: Držení zepředu pod rukama.....	71
Obr. 24b: Držení zepředu pod rukama.....	71
Obr. 24c: Držení zepředu pod rukama.....	71
Obr. 24d: Držení zepředu pod rukama.....	71
Obr. 24e: Držení zepředu pod rukama.....	71
Obr. 25a: Držení zezadu za ruce	72
Obr. 25b: Držení zezadu za ruce.....	72
Obr. 25c: Držení zezadu za ruce	72
Obr. 25d: Držení zezadu za ruce.....	72
Obr. 25e: Držení zezadu za ruce	72
Obr. 26a: Držení zezadu přes ruce.....	73
Obr. 26b: Držení zezadu přes ruce.....	73
Obr. 26c: Držení zezadu přes ruce.....	73

Obr. 26d: Držení zezadu přes ruce.....	73
Obr. 26e: Držení zezadu přes ruce.....	73
Obr. 26f: Držení zezadu přes ruce	73
Obr. 27a: Držení zezadu pod rukama	74
Obr. 27b: Držení zezadu pod rukama	74
Obr. 27c: Držení zezadu pod rukama	74
Obr. 27d: Držení zezadu pod rukama	74
Obr. 28a: Držení za oděv / výstroj.....	75
Obr. 28b: Držení za oděv / výstroj.....	75
Obr. 28c: Držení za oděv / výstroj.....	75
Obr. 28d: Držení za oděv / výstroj.....	75
Obr. 28e: Držení za oděv / výstroj.....	75
Obr. 29a: Škrčení zepředu jednou rukou	76
Obr. 29b: Škrčení zepředu jednou rukou	76
Obr. 29c: Škrčení zepředu jednou rukou	76
Obr. 29d: Škrčení zepředu jednou rukou	76
Obr. 30a: Škrčení zepředu oběma rukama.....	77
Obr. 30b: Škrčení zepředu oběma rukama.....	77
Obr. 30c: Škrčení zepředu oběma rukama.....	77
Obr. 30d: Škrčení zepředu oběma rukama.....	77
Obr. 30e: Škrčení zepředu oběma rukama.....	77
Obr. 31a: Boční škrčení	78
Obr. 31b: Boční škrčení	78
Obr. 31c: Boční škrčení	78
Obr. 31d: Boční škrčení	78
Obr. 32a: Škrčení zezadu bez "klíče"	79
Obr. 32b: Škrčení zezadu bez "klíče"	79
Obr. 32c: Škrčení zezadu bez "klíče"	79
Obr. 32d: Škrčení zezadu bez "klíče"	79
Obr. 32e: Škrčení zezadu bez "klíče"	79
Obr. 32f: Škrčení zezadu bez "klíče"	79
Obr. 33a: Škrčení zezadu s "klíčem"	80
Obr. 33b: Škrčení zezadu s "klíčem"	80

Obr. 33c: Škrčení zezadu s "klíčem"	80
Obr. 33d: Škrčení zezadu s "klíčem"	80
Obr. 33e: Škrčení zezadu s "klíčem"	80
Obr. 34a: Stržení var.1	81
Obr. 34b: Stržení var.1	81
Obr. 34c: Stržení var.1	81
Obr. 34d: Stržení var.1	81
Obr. 35a: Stržení var.2	81
Obr. 35b: Stržení var.2	81
Obr. 35c: Stržení var.2	82
Obr. 35d: Stržení var.2	82
Obr. 35e: Stržení var.2	82
Obr. 36a: Při doteku var.1	83
Obr. 36b: Při doteku var.1	83
Obr. 36c: Při doteku var.1	83
Obr. 36d: Při doteku var.1	83
Obr. 36e: Při doteku var.1	83
Obr. 37a: Při doteku var.2	84
Obr. 37b: Při doteku var.2	84
Obr. 37c: Při doteku var.2	84
Obr. 37d: Při doteku var.2	84
Obr. 37e: Při doteku var.2	84
Obr. 37f: Při doteku var.2	84
Obr. 37g: Při doteku var.2	85
Obr. 37h: Při doteku var.2	85
Obr. 38a: Pokus o kontakt var.1	85
Obr. 38b: Pokus o kontakt var.1	85
Obr. 38c: Pokus o kontakt var.1	85
Obr. 38d: Pokus o kontakt var.1	85
Obr. 38e: Pokus o kontakt var.1	86
Obr. 38f: Pokus o kontakt var.1	86
Obr. 38g: Pokus o kontakt var.1	86
Obr. 39a: Pokus o kontakt var.2	86

Obr. 39b: Pokus o kontakt var.2	86
Obr. 39c: Pokus o kontakt var.2	87
Obr. 39d: Pokus o kontakt var.2	87
Obr. 39e: Pokus o kontakt var.2	87
Obr. 39f: Pokus o kontakt var.2	87
Obr. 40a: Spoutání	88
Obr. 40b: Spoutání	88
Obr. 40c: Spoutání	88
Obr. 40d: Spoutání	88
Obr. 41a: Postup zadržetí	89
Obr. 41b: Postup zadržetí	89
Obr. 41c: Postup zadržetí	89
Obr. 41d: Postup zadržetí	89
Obr. 41e: Postup zadržetí	89
Obr. 41f: Postup zadržetí	89
Obr. 41g: Postup zadržetí	89
Obr. 41h: Postup zadržetí	90
Obr. 42a: Odváděcí technika var.1	90
Obr. 42b: Odváděcí technika var.1	90
Obr. 42c: Odváděcí technika var.1	91
Obr. 42d: Odváděcí technika var.1	91
Obr. 42e: Odváděcí technika var.1	91
Obr. 42f: Odváděcí technika var.1	91
Obr. 43a: Odváděcí technika var.2	92
Obr. 43b: Odváděcí technika var.2	92
Obr. 43c: Odváděcí technika var.2	92
Obr. 43d: Odváděcí technika var.2	92
Obr. 44a: Odváděcí technika var.3	92
Obr. 44b: Odváděcí technika var.3	92
Obr. 44c: Odváděcí technika var.3	93
Obr. 44d: Odváděcí technika var.3	93
Obr. 45a: Obušky a tyče var.1	93
Obr. 45b: Obušky a tyče var.1	93

Obr. 45c: Obušky a tyče var.1	94
Obr. 45d: Obušky a tyče var.1	94
Obr. 45e: Obušky a tyče var.1	94
Obr. 45f: Obušky a tyče var.1	94
Obr. 46a: Obušky a tyče var.2	94
Obr. 46b: Obušky a tyče var.2	94
Obr. 46c: Obušky a tyče var.2	95
Obr. 46d: Obušky a tyče var.2	95
Obr. 46e: Obušky a tyče var.2	95
Obr. 47a: Obušky a tyče var.3	95
Obr. 47b: Obušky a tyče var.3	95
Obr. 47c: Obušky a tyče var.3	96
Obr. 48a: Přímé bodnutí.....	96
Obr. 48b: Přímé bodnutí	96
Obr. 48c: Přímé bodnutí.....	97
Obr. 48d: Přímé bodnutí	97
Obr. 48e: Přímé bodnutí.....	97
Obr. 48f: Přímé bodnutí	97
Obr. 48g: Přímé bodnutí	97
Obr. 49a: Obloukové bodnutí	98
Obr. 49b: Obloukové bodnutí	98
Obr. 49c: Obloukové bodnutí	98
Obr. 49d: Obloukové bodnutí	98
Obr. 50a: Bodnutí shora.....	98
Obr. 50b: Bodnutí shora.....	98
Obr. 51a: Nůž zepředu.....	99
Obr. 51b: Nůž zepředu.....	99
Obr. 51c: Nůž zepředu.....	99
Obr. 51d: Nůž zepředu.....	99
Obr. 51e: Nůž zepředu	100
Obr. 51f: Nůž zepředu	100
Obr. 51g: Nůž zepředu.....	100
Obr. 51h: Nůž zepředu.....	100

Obr. 52a: Nůž zezadu.....	101
Obr. 52b: Nůž zezadu	101
Obr. 52c: Nůž zezadu.....	101
Obr. 52d: Nůž zezadu	101
Obr. 52e: Nůž zezadu.....	101
Obr. 52f: Nůž zezadu	101
Obr. 52g: Nůž zezadu	101
Obr. 52h: Nůž zezadu	101
Obr. 53a: Palná zbraň - zepředu.....	102
Obr. 53b: Palná zbraň - zepředu	102
Obr. 53c: Palná zbraň - zepředu.....	102
Obr. 53d: Palná zbraň - zepředu	102
Obr. 53e: Palná zbraň - zepředu.....	103
Obr. 54a: Palná zbraň - zezadu	103
Obr. 54b: Palná zbraň - zezadu	103
Obr. 54c: Palná zbraň - zezadu	103
Obr. 54d: Palná zbraň - zezadu	103
Obr. 54e: Palná zbraň - zezadu	104
Obr. 55a: Odvrácení útoku var.1	105
Obr. 55b: Odvrácení útoku var.1	105
Obr. 55c: Odvrácení útoku var.1	105
Obr. 55d: Odvrácení útoku var.1	105
Obr. 55e: Odvrácení útoku var.1	105
Obr. 55f: Odvrácení útoku var.1	105
Obr. 56a: Odvrácení útoku var.2	106
Obr. 56b: Odvrácení útoku var.2	106
Obr. 56c: Odvrácení útoku var.2	106
Obr. 56d: Odvrácení útoku var.2	106
Obr. 56e: Odvrácení útoku var.2	106
Obr. 56f: Odvrácení útoku var.2	106
Obr. 57a: Vyproštění var.1	107
Obr. 57b: Vyproštění var.1	107
Obr. 57c: Vyproštění var.1	107

Obr. 57d: Vyproštění var.1	107
Obr. 57e: Vyproštění var.1	107
Obr. 57f: Vyproštění var.1	107
Obr. 57g: Vyproštění var.1	108
Obr. 58a: Vyproštění var.2	108
Obr. 58b: Vyproštění var.2	108
Obr. 58c: Vyproštění var.2	108
Obr. 58d: Vyproštění var.2	108
Obr. 59a: Vyproštění var.3	109
Obr. 59b: Vyproštění var.3	109
Obr. 59c: Vyproštění var.3	109
Obr. 59d: Vyproštění var.3	109
Obr. 59e: Vyproštění var.3	109
Obr. 60a: Zadržení a odvedení var.1	110
Obr. 60b: Zadržení a odvedení var.1	110
Obr. 60c: Zadržení a odvedení var.1	110
Obr. 60d: Zadržení a odvedení var.1	110
Obr. 60e: Zadržení a odvedení var.1	111
Obr. 61a: Zadržení a odvedení var.2.....	111
Obr. 61b: Zadržení a odvedení var.2	111
Obr. 61c: Zadržení a odvedení var.2.....	111
Obr. 61d: Zadržení a odvedení var.2	111
Obr. 61e: Zadržení a odvedení var.2.....	112

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1. Délka zaměstnání u ZJ.....	40
Graf 2. Příprava na profesní obranu.....	41
Graf 3. Četnost přípravy	41
Graf 4. Vedoucí přípravy profesní obrany.....	42
Graf 5. Použití profesní obrany v praxi	43
Graf 6. Prostředí situací profesní obrany	43
Graf 7. Útočníci	44
Graf 8. Způsob řešení situace	45
Graf 9. Zadržení podezřelého	46
Graf 10. Počet zadržení.....	46
Graf 11. Používání obranných prostředků	47
Graf 12. Příprava s obrannými prostředky.....	47
Graf 13. Používané prostředky PrO	48
Graf 14: Komunikace profesní obrany	48

SEZNAM SCHÉMÁT

Schéma 1: Krajní nouze	18
Schéma 2: Rozdíl mezi nutnou obranou a krajní nouzí	18
Schéma 3: Postup výkonu činnosti na místě zásahu	22
Schéma 4: Vývoj situace se zadržovaným	33

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHY VLOŽENÉ:

PŘÍLOHA PI: DOTAZNÍK

PŘÍLOHY VOLNÉ:

CD ROM

DOTAZNÍK

Problematika profesní obrany zásahové jednotky DPPC

PŘÍLOHA PI: DOTAZNÍK

Dobrý den,

jsem studentem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, obor Bezpečnostní technologie, systémy a management. Zpracovávám bakalářskou práci na téma Problematika profesní obrany zásahové jednotky dohledového a poplachového přijímacího centra.

Prosím o vyplnění členy zásahových jednotek, abych následně mohl dotazník použít do mé bakalářské práce.

Nebo jej můžete vyplnit na: <http://problematika-profesni-obrany.vyplnto.cz/>

Děkuji za Váš čas.

Radim Březina

Návod pro vyplnění:

Pokud je u otázky kolečko , je na výběr pouze jedna možnost, kterou můžete označit libovolně (vyplnění, křížek, fajfka ...). Pokud chcete svou odpověď změnit, přeškrtněte celou otázku a označte novou.

~~méně než 1 rok~~

2 – 3 roky

3 – 5 let

Pokud je u otázky čtverec , máte na výběr více možností, které lze opět označit libovolně (vyplnění, křížek, fajfka ...). Pokud chcete svou odpověď zrušit, přeškrtněte celou otázku a ta nebude počítána jako označená.

Narušitel objektu (lupič)

Opilec

~~Osoba ovlivněná jinou návykovou látkou~~

Výtržník

DĚKUJI

PŘÍLOHA PI: DOTAZNÍK

použité zkratky:

ZJ - zásahová jednotka

DPPC - dohledové a poplachové přijímací centrum (dříve PCO)

PrO - Profesní obrana

1. Jak dlouho jste členem ZJ DPPC?

- méně než 1 rok
- 2 – 3 roky
- 3 – 5 let
- více než 5 let

2. Probíhá u Vás příprava na profesní obranu?

- ANO
- NE

3. Jak často probíhá?

- Nepochází
- 1x ročně
- 2x ročně
- 1x měsíčně
- 2x měsíčně
- 1x týdně

4. Přípravu na PrO vede:

- Nikdo, příprava nepochází
- Kvalifikovaný lektor profesní obrany
- Jeden ze členů ZJ

PŘÍLOHA PI: DOTAZNÍK

5. Použili jste již PrO v praxi?

- ANO
- NE

6. V jakém prostředí?

Zvolte alespoň 1 možnost, maximálně 5 možností.

- Narušení střeženého objektu
- V baru
- V nemocnici
- Na nádraží
- Jiné
- Nepoužil jsem PrO

7. Proti jakému typu útočníka byla PrO směřována?

Zvolte alespoň 1 možnost, maximálně 8 možností.

- Narušitel objektu (lupič)
- Opilec
- Osoba ovlivněná jinou návykovou látkou
- Výtržník
- Vandal
- Mladistvý
- Bezdomovec
- Osoba se sexuální deviací
- Nepoužil jsem PrO

PŘÍLOHA PI: DOTAZNÍK

8. Jakým způsobem byla situace řešena? (vyberte nejpodobnější odpověď z Vaší zkušenosti, nebo popište vlastními slovy)

- Domluva, snaha předejít konfliktní situaci, případné použití PrO, zadržení, předání PČR
- Výzva k zanechání páčání tr. činnosti a zadržení
- Výzva, komunikace s podezřelým, zadržení, předání PČR
- Výzva, usměrnění (navolnění), zadržení, předání PČR
- Zásah proti útočnickovi, zneškodnění, předání PČR
- Okamžité použití obranných prostředků nebo úderů, zastavení útočníka, zadržení a předání PČR
- Pronásledování podezřelého, zadržení konfrontací (úderů), nasazení páky, předání PČR
- Sražení nebo stržení podezřelého, zadržení pákou či pouty, předání PČR
- Usměrnění útočníka (úderů, tlaky na vitální body), zadržení, domluva
- Jiná odpověď:

---

9. Zadrželi jste podezřelého?

- ANO
- NE

10. Kolikrát jste již zadrželi?

- 0 - 5x
- 6 - 10x
- 11 - 30x
- více než 30x

PŘÍLOHA PI: DOTAZNÍK

11. Používáte při PrO obranné prostředky?

- ANO
- NE

12. Probíhá příprava na PrO i s těmito prostředky?

- ANO
- NE

13. Jaké z těchto prostředků používáte? Zvolte alespoň 1 možnost, maximálně 6 možností.

- Obranný (pepřový) sprej
- Obušek (teleskopický, tonfa, ...)
- Kubotan
- Paralyzér
- Pouta
- Palná zbraň
- Nepoužíváme obranné prostředky

14. Probíhá u Vás příprava i na úrovni komunikace PrO?

- ANO
- NE
- Nevím co to je